Bugün 16 sahife

AKŞAM

Sene 20 — No. 7105 — Fiati her yerde 5 kuruş

PERŞEMBE 28 Temmuz 1938

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Sümer Bank
Yerli Mallar Pazarları
ADANA ŞUBESİ
1 AĞUSTOSTA AÇILIYOR
Belediye caddesi: ADANA

Çekoslovakyada yaşıyan milletlere verilecek haklar

Berlin mahafili, Ingiliz Başvekilinin nutku karşısında çekingen görünüyor

Berlin gazeteleri, "Ingiltere ağır bir mesuliyet altına giriyor,, diyorlar. Lord Runciman haftaya Prağa gidecek

Prag 27 — Kabine meclisi dün akşamki içtimaında ekalliyetler statüsünü ve dil kanun lâyihasını tasvip etmiştir. Ekalliyetler statüsü bir mukaddime ile 13 fasıldan mürekkeptir. Birinci fasıl, bütün vatandaşların milliyetleri her ne olursa olsun kanun nazarında müsavatını teyid ediyor.

İkinci fasla göre 18 yaşına basan gençler, arzu ettikleri milliyete intisap edeceklerdir.

Üçüncü fasıl, ekalliyetlerin himayesine aittir.

Bu fasla göre çocuklar, babalarının mensup oldukları milliyetten başka bir milliyet tarafından terbiye edilemiyeceklerdir.

Beşinci fasıl mucibince memurlar, her mıntakada yaşıyan milliyetlerin nisbetine göre tefrik ve tayin edileceklerdir.

Müteakip fasıllar, hars, istiklâl ve hürriyete aittir. Her milliyetin kendi miktarı nisbetine göre mektepleri bulundurmağa hakkı vardır.

En nihayet on üçüncü fasla göre iki meclisin ekseriyeti mutlakası yerine parlâmento tarafından kabul edilmiş olan kanunların meşruiyeti hakkında bir karar vermek üzere meşrutiyet mahkemesine müracaat etmek üzere elli mebus ile 25 âyan azasının rey vermesi kâfidir.

(Devamı 13 üncü sahifede)

Ekalliyet imtiyazlarının tedkik edileceği Çek parlâmentosu binası

Mısır Kralının memleketimizi ziyaret etmesi muhtemel

Kralın deniz yaveri Mahmud Hamza paşa dün şehrimize geldi, merasimle karşılandı

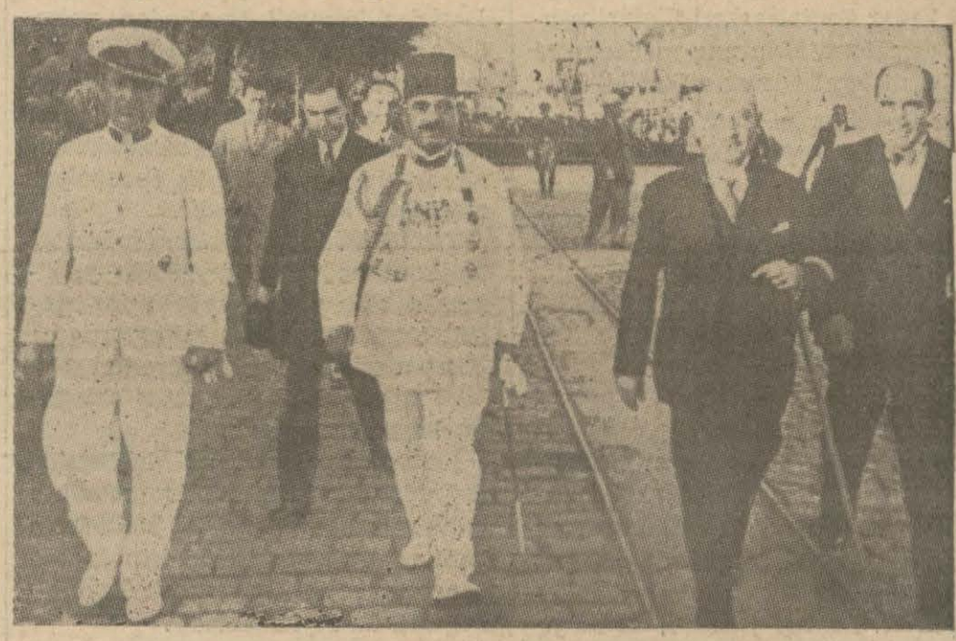

Muhterem misafirimiz rıhtımda

Mısır kralı Faruğun deniz yaveri Elmahrusa yatının kumandanı Mahmud Hamza paşa dün saat 17 de Elmahrusa yatile limanımıza gelmiştir.

Vali muavini B. Hüdai Karataban, Deniz kumandanı albay Mahmud, Polis Müdürü B. Salih Kılıç, Mısır sefiri

(Devamı 13 üncü sahifede)

Ankaranın modern mahallesi Cümhuriyet bayramında bitiyor

160 evlik bu mahalle Türkiyenin en güzel sitesi olacaktır

Ankaranın modern mahallesinde yeni binalar yükseliyor

(Yazısı 13 üncü sahifemizde)

Belediye meccanî halk deniz hamamları kuracak

Bu meccanî hamamlar için münasip görülen Kumkapı, Yenikapı sahillerinde tedkikat yapılıyor

Belediyenin deniz hamamları na elverişli gördüğü Kumkapı sahillerinden bir manzara

Belediye, Florya, Suadiye gibi uzak plâjlara gidemiyen halkın, tehlikesiz bir şekilde deniz banyosu ihtiyacını temin etmek için esaslı tedbirler almağa karar vermiş ve şehre yakın sahillerde tedkikat yaptırmıştır.

Boğaziçi sahilleri, akıntılı ve sert rüzgârlara maruz bulunduğu için halk deniz hamamları tesisine münasib görülmemiş ve Marmara sahilleri bu işe daha elverişli görülmüştür.

Bu maksadla belediye fen işleri müdürü B. Hüsnü, İmar müdürü B. Ziya, Kumkapı ile Yenikapı arasındaki sahili tedkike memur edilmişlerdir. B. Hüsnü ve B. Ziya, bu sahillerde halk hamamı ittihazına elverişli olan noktaları tesbit ederek hazırlıyacakları raporu vali ve belediye reisi B. Muhiddin Üstündağa vereceklerdir.

Vali ve belediye reisi B. Muhiddin Üstündağ, Yenikapı - Kumkapı sahillerinde ihtiyac nisbetinde meccanî deniz hamamları tesis ettirecektir. Hamamların inşa tarzı, konfor tesisatı proje ile tesbit edilecektir. Kaç deniz hamamı yapılacağı tedkikat neticesinde belli olacaktır. Hamamların gelecek yaz mevsimine yetişmek üzere inşasına başlanacak tedbirler alınacaktır. Bunun için icab eden tahsisat temin edilecektir.

Halk deniz hamamları tesis ve halkın istifadesine arzedildikten sonra açıkta denize girmek katî surette menedilecektir. Esasen bu hamamlar meccanî olacağı için hiç kimse açıkta denize girmek lüzumunu hissetmiyecektir. Bu hamamların tesisi, ayni zamanda o civar sahilin çirkin, pis vaziyetine de nihayet verecektir.

Mareşal Fevzi Çakmak Ankaraya döndü

Şehrimizde bulunan Genel Kurmay başkanı mareşal Fevzi Çakmak dün akşam ekspresе bağlanan hususî vagonla Ankaraya gitmiştir.

Dikkatler:

Stenoğrafi

Lâtin harflerile not tutmak ne kadar imkânsızsa, tutulan notların içinden çıkmak da o kadar güçtür; bunun içindir ki, Avrupa lise ve üniversitelerinde talebe stenografi ile not alırlar.

Eski harfleri bilmiyen üniversite ve lise talebelerimiz not tutmak güçlüğünü çekiyorlar ve üniversitede eski harfleri bilen bir iki kişiye ücret verip not tutturuyorlar. Bu hali önlemek için ortamekteplerde stenografi dersi vermeliyiz. Bu dersi tam öğrenecekler daha çocuk yaşta bir meslek tutmuş olurlar, yarım öğreneceklerde lise ve üniversitede not tutmak güçlüğünden kurtulurlar büyük irfan müesseselerimizin kapısından da eski harfler girmemiş olur.

15 nci yıl madalyesi

C. H. P. Genel sekreterliğinden:

Cümhuriyetin 15 inci yıldönümü hatırası olarak, bir tarafında Büyük Önderimiz Atatürkün kabartma bir resimleri ile Altıok, diğer tarafında Cümhuriyetin 15 inci yılını tesbit eden yazı bulunmak üzere Partimizce bir madalya yaptırılacaktır. Sanatkârlarımızın, açtığımız bu müsabakaya iştirakleri ve hazırlayacakları nümuneleri ağustosun onuna kadar C. H. Partisi Genel sekreterliğine göndermeleri rica olunur.

1938 de milletler nasıl eğleniyorlar?.. (5)

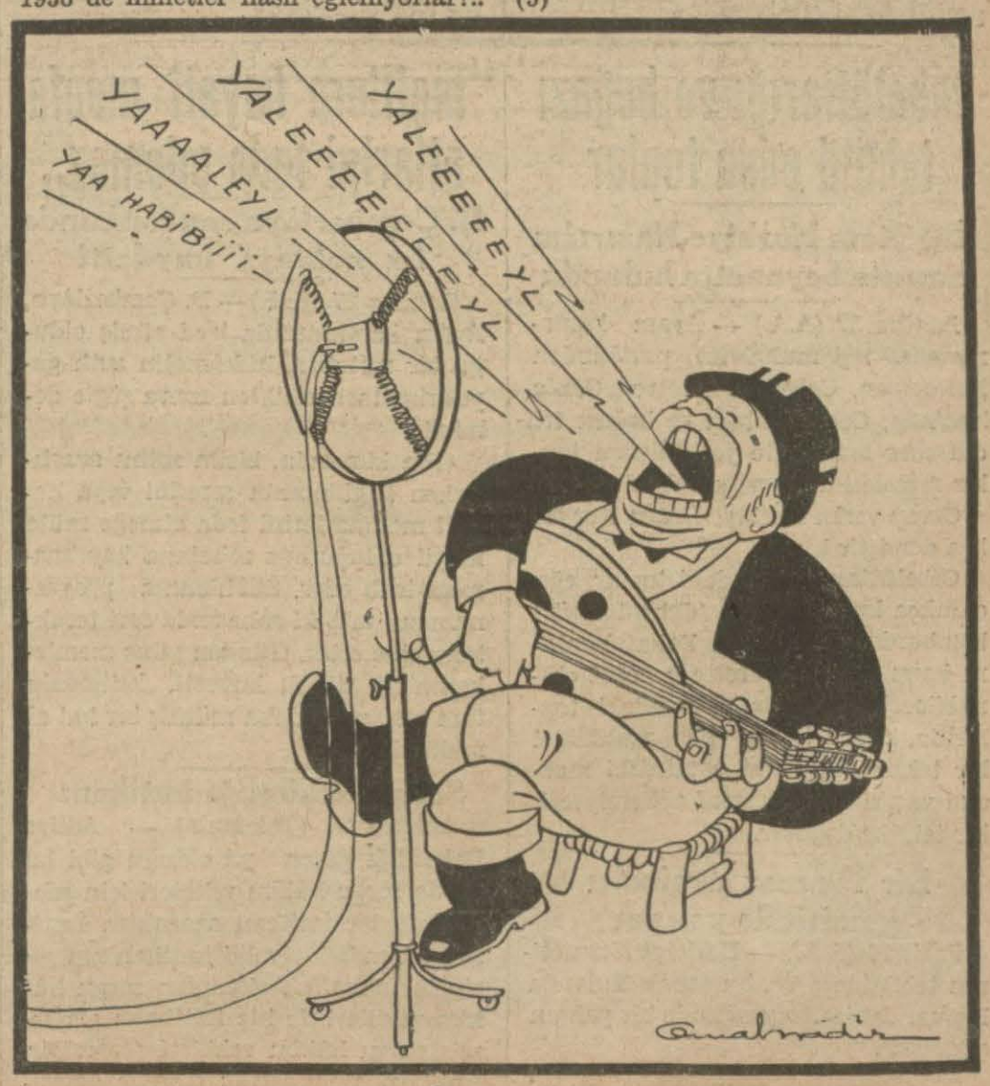

İngiliz!..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Sovyet ve Japon askerleri arasında çarpışmalar oldu

Japon makamları, Sovyet konsolosluğu nezdinde enerjik protestoda bulundular

Tokyo 27 (A.A.) — Resmî bir tebliğde bildirildiiğne göre, 22 Temmuzda 1,500 Sovyet askeri, Hintung köyünün karşısında kâin ufak bir adacığı işgal etmiştir. Ayni gün zarfında 150 kadar Sovyet askeri, Ussuri nehrini geçmişler, Hsintung ve Yaolintse köylerini işgal ederek müteaddid evi ateşe vermişlerdir. Saat 21 de, üç taraftan hücum eden 500 Japon - Mançu askerinin taarruzu üzerine Mançu sahilini terkeylemişlerdir. Çarpışma, beş saat sürmüştür. Vefiyat mikdarı malûm değildir.

23 Temmuzda, Japon makamları, Harbin Sovyet konsolosluğu nezdinde enerjik surette protestoda bulunmuşlardır.

Tokyo 27 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor: Gazetelerin yazdıklarına göre 11 Temmuzda on kadar Mançu askeri, Ussuri nehrinde üç Sovyet top çekeri tarafından hücuma uğramışlardır. Bu top çekerler, sanıldığına göre, Mançu askerlerini kaldırdıktan sonra çekilip gitmişlerdir.

Mançu - Sovyet hududu

Tokya 27 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor: Bu akşam üzeri Japon Hariciye Nezareti tarafından neşredilen resmî bir tebliğ, Japon hükûmetinin Mançu - Sovyet hududunun ezcümle şark mıntakasında Hanka nehri ile Tiumen nehri arasında katî olarak çizilmesine büyük ehemmiyet atfettiğini bildirmektedir.

Tebliğ, bu hususta senelerdenberi Moskova ile Tokyo arasında yapılmakta olan müzakerelerin tarihçesini çizmekte ve bu müzakerelerin «Sovyetlerin aleyhtar vaziyetleri sebebile» hiç neticeye varmamış olduğunu kaydeylemektedir.

Bu vesika, Şenkufeng hâdisesine doğrudan doğruya hiçbir telmihte bulunmamakta ve son hâdiselerin halli ve hududun tesbiti için Japonyanın yeni teklifler yapmak üzere olduğunu da söylemektedir.

B. Numan Menemencioğlu bu sabah geldi

Hariciye umumî kâtibinin muharririmize beyanatı

Almanya ile akdedilen ticaret muahedesi müzakeresini intac ve imza eden Hariciye Vekâleti umumî kâtibi B. Numan Menemencioğlu ile arkadaşları bu sabahki ekspresle şehrimize gelmişlerdir.

B. Numan Menemencioğlu istasyonda Alman sefiri Fon Keller, Başvekâlet kalemi mahsus müdürü B. Baki Sedes ile akrabası ve dostları tarafından karşılanmıştır.

B. Numan, muharririmizin bir suali üzerine Almanya ile imza edilmiş muahedenin mahiyeti hakkında hulâsaten şunları söylemiştir:

— Tamamile serbes esas üzerine bir muahede imza edilmiştir. Geçen seneki kontenjanlar ve saire mevcud değildir. Yani Türkiyenin Almanyaya ihracatı tamamile serbesttir.

B. Numan Menemencioğlu, bir müddet şehrimizde istirahat edecektir.

Son dakika

Çek ekalliyet statüsünü Almanlar reddediyorlar

Bundan sonra çıkacak hâdiselerin mesulieyti Prağ hükûmetine aiddir diyorlar

Berlin 28 — Prag hükûmetinin Çekoslovakyada yaşıyan ekalliyetler için hazırladığı nizamname, Berlin siyasî mahafilinde şiddetli itiraz ve protestolara sebebiyet veriyor. Berlin siyasî mahafili Almanyanın şimdiye kadar Avrupada sükûn ve huzuru temin için elinden geleni yapmış olduğunu, fakat bundan sonraki vekayiin mesuliyeti Prag hükûmetine aid olacağını beyan ediyorlar.

Çek meselesi nasıl halledilebilir?

Londra 28 — Salâhiyettar siyasî mahafil, B. Çemberlaynin Avrupa sulhunu korumağa muvaffak olacağını, Lord Runcimanın tavassutu, yeni bir buhrana mâni olacağı ümid edildiğini beyan ediyorlar. Fakat Çek meselesinin halli için İngilterenin, Fransa ve Sovyet Rusya tarafından Çekoslovakyaya verilmiş olan askerî teminata iştirak etmesi lâzımgeldiği fikrinde bulunuyorlar. İngiltere, Çek meselesinin muvakkat bile olsa halli için Berlin nezdinde teşebbüslerini sıklaştırmıştır.

Yüzbaşı Viedeman Londraya gidiyor

Londra 28 — Deyli Ekspres gazetesine göre, B. Hitlerin yaveri yüzbaşı Viedeman B. Çemberlaynle tekrar görüşmek için yarın Londraya vasıl olacaktır.

Son Franko taarruzunda Italyan gönüllülerinin rolü

Roma gazetelerine göre son muvaffakıyetler Italyanların eseridir. Bir Ingiliz vapuru daha batırıldı

Roma 27 (A.A.) — Gazeteler, Franko kuvvetlerinin Teruel - Sagont cephesindeki taarruzları esnasında İtalyan lejyonerlerinin sarfetmiş oldukları faaliyet hakkında birçok malûmat ve tafsilât vermektedirler. Bu malûmat, 13 temmuzdan 20 temmuza kadar cereyan etmiş olan hâdiseleri ihtiva etmekte ve «Littoriyo» «Yirmi üç mart» ve hattâ şimdi inhilâl etmiş olan «Forse Azzüre» fırkalarının mütevali harekâtı hakkında sarih bir fikir vermektedir.

Bu icmali neşretmekte olan Messajero gazetesi, bu işi şu yolda nakletmektedir:

«Hareket noktalarına elli kilometre mesafede bulunan Teruel - Sagont hattı üzerinde cereyan etmiş olan muharebenin ikinci haftasının sonunda lejiyonerlerin fırkaları, hâdisatın da isbat etmiş olduğu veçhile, ileriye doğru icra edilecek bir sıçrama hareketinin tabiî bir üssü olacak olan bir hattı ele geçirip işgal etmişlerdir.»

Bir İngiliz vapuru batırıldı

Valansiya 27 (A.A) — Delvin adındaki İngiliz vapuru Majork adasından gelen bir tayyare tarafından Gandiya limanında batırılmıştır. Bu vapur, ademi müdahale kontrol komitesinin müsaadesile yükletilmiş kömürü hamil bulunmakta idi.

Frankonun resmî tebliği

Salamanka 27 (A.A.) — Resmî tebliğ: Düşman kuvvetlerinden takriben bir alay Ebr nehrinin mansabi yakınında bu nehri geçmişlerdi. Bu kuvvetler imha edilmiştir. Takriben 400 maktul tadat edilmiş ve yüz kadar düşman neferi boğulmak suretile telef olmuştur. Mekinenza cenubunda nehri geçmiş olan cümhuriyetçiler, ihata edilmiş, kurmuş oldukları köprüler tahrip olunmuştur.

Estramadure cephesinde San Benito çıkıntısının tathirine devam edilmektedir. Frankist kıtaat, birçok esir almışlar ve mühim miktarda malzeme elde etmişlerdir.

Ressamlarımız yurdu gezecekler

Cümhuriyet Halk Partisi umumî idare heyetinin verdiği kararlar

Ankara 27 (Akşam) — Cumhuriyet Halk Partisi umumî idare heyeti bugün iki içtima akdetmiştir. Yarın ve öbür gün de toplanacaktır. İçtimada umumî meclis ve belediye intihabatı görüşülmüş, cumhuriyetin on beşinci yılının kutlanmasına dair bazı kararlar alınmıştır.

Verilen kararlar şunlardır: 1 - İstanbul elişleri sergisi ağustosta Beyoğlu Akşam Kız Sanat mektebinde açılacaktır. 2 - Ressamlarımızın vücude getirecekleri eserler için bir Cumhuriyet Halk Partisi mükâfatı verilecektir. Mükâfatın nasıl ve ne şekilde verileceği ilân edilecektir. 3 - Güzel sanatler akademisi tarafından seçilecek on ressam eylûlde Edirne, Bursa, Konya, Antalya, İzmir, Anteb, Malatya, Trabzon, Rize, Erzurum vilâyetlerini dolaşıp çalışacaklardır. Seyahat bir ay sürecek, masrafı Partice verilecektir. Ressamlar, gidecekleri yerlerde mahallî tabiat güzelliklerini, rasladıkları enteresan tipleri tesbit edecekler ve yapacakları eserler, jüri heyetince tedkik edildikten sonra kıymetleri Parti tarafından satın alınacaktır.

Kudüs civarında çete harbi devam ediyor

Ingiliz kuvvetleri çetelerle çarpışıyor, 3 arap, 2 yahudi öldürüldü, 4 yahudi yaralandı

Kudüs 27 (A.A.) — Kudüs civarında müsellâh çetelerin faaliyetleri görülmüştür. Bu çeteler, tecavüz hareketlerine devam etmektedirler. Dün akşam birçok çifçi kolonilerine taarruz edilmiştir. Askerî tavkiye kıtaatı, tedhişçilerle mücadeleye girişmiştir.

Kudüs 27 — Dün Hayfada gezdirilen askerî ve bahrî devriyeleri sayesinde sükûn ve âsâyiş bozulmamıştır. Kudüste bir yahudi bıçakla ağır surette yaralanmıştır. Cennada bir arap yolcu tabanca ile öldürülmüştür.

Tulkerimde yahudi çifçi ameleyi taşıyan bir kamyona dinamit atılmıştır. Ameleden biri ölmüş, iki amele de yaralanmıştır. Kudüste devriye gezen bir polis, Edison sineması önünde saatli bir bomba bulmuştur. Bomba saat sekizde patlıyacaktı. Cehennem makinesi vaktinde kaldırılmış ve büyük bir felâketin bu sayede önüne geçilmşitir.

Kudüs 28 — Filistinde Arablar ile Yahudiler arasında suikasd ve katiller devam ediyor. Dün Yafa ile Telâviv arasında bir bomba patlamış, iki Yahudi yaralanmıştır. Bir Yahudi taarruzu esnasında 2 polis ve bir Arab yaralanmıştır. Arablar, Nablüs - Kudüs yolunu 8 kilometre uzunluğunda tahrib etmişlerdir.

Kudüs - Telâviv yolu tehlikeli bir şekle girmiştir. Bir Yahudi, Ramledeki Arab mahallesine bomba atmağa hazırlanırken yakalanmıştır. Yahudi meclisi, neşrettiği bir beyannamede tecavüzlere karşı koymak için Yahudi gönüllüleri davet ediyor. Bir çok Yahudiler bu davete icabet ediyorlar.

Arablar Hayfada Yahudi mağazalarına ateş vermeğe devam ediyor. Bir Yahudi kadını taşla öldürülmüştür. Akâ camii imamı Hüseyin Abdürrahim dün akşam kurşunla öldürülmüştür. Bu hâdise, Arablar arasında büyük bir infial uyandırmıştır.

Cebelüttarığı ve boğazı tehdid eden toplar

İngiltere Harbiye Nazırı bu hususta beyanatta bulundu

Londra 27 (A.A.) — Avam kamarasında işçi muhalefet partisinden Henderson, Cebelüttarık ve Ceuta civarında, Cebelüttarık'ı ve boğazı tehdid eder mahiyette yerleştirilen toplar meselesini mevzuu bahsetmiştir.

Cevap veren Harbiye Nazırı Hor Belişa demiştir ki:

Cebelüttarık yanındaki toplar, eğer oldukça kuvvetli ise, Cebelüttarık'ı bombardıman edebilir. Fakat bunlara karşı müessir surette hareket olunabilecektir. Ceuta civarındaki toplar da, bütün toplar gibi, muhtemel bir tehlikedir, fakat elimizdeki mevcud vasıtalarla bertaraf edilemiyecek bir tehlike değildir.

Bir Fransız denizaltı gemisinde yangın

Paris 27 (A.A.) — Hariciye Nezaretinin tebliğine göre, bu sabah Tulonda Espuar denizaltı gemisinde bir yangın çıkmıştır.

Bir Bahriye neferi boğulmuştur, diğer bir nefer de boğulmak tehlikesi geçirmiş ise de bilâhare kurtarılmıştır.

"İngiltere hayatî menfaatlerini feda edemez,,

B. Çemberlâyn son nutkunda bu noktayı kaydetti

Londra 27 (A.A.)— B. Çemberlâyn, Avam kamarasında irad etmiş olduğu bir nutukta, hükûmetin sulh gayelerini tarif ettikten sonra şöyle demiştir:

«Hiç kimsenin, bizim sulhu araştırırken İngilterenin şerefini veya hayatî menfaatlerini feda etmeğe mütemayil olduğumuz zehabına kapılmaması icab eder. Silâhlanma programımızın tatbiki sahasında seri terakkiler elde ettik. Günden güne memleketimizin silâhlı kuvveti, kelimenin tam manasile, daha müthiş bir hal almaktadır.»

Sorgu hâkimliği imtihanı

Ankara 27 (Telefonla) — Adliye Bakanlığı geçen yıl olduğu gibi bu yıl da sorgu hâkim vekilleri için şehrimizde bir imtihan açacaktır. İmtihana bundan evvelki imtihanlara girip te muvaffak olamıyan sorgu hâkim vekilleri ile hiç imtihana girmemiş sorgu hâkim vekilleri girecektir. İmtihanda muvaffak olanlar doğrudan doğruya sorgu hâkimliğine tayin olunacaklardır.

Kullanılmıyan tren biletleri

Paranın yolculara nasıl iade edileceği tesbit olundu

Ankara 27 (Telefonla) — Devlet Demiryolları işletme umum müdürlüğü her hangi bir sebeble kullanılamıyan biletlerden hangilerinin bedellerinin iade edilebileceğini tesbit etmiştir. Buna göre yolcunun iade etmek istediği biletin kullanılmadığına kanaat getirilecek, biletin satıldığı günün akşamına kadar istasyon gişesine ibraz edilecek ve henüz hesaba geçmemiş bulunacaktır.

Bu şartlar tahakkuk ettiği takdirde bilet, sahiplerinden geri alınacak ve iptal edilmiş bulunan damga pulları hariç olmak üzere bilet bedeli sahiplerine iade edilecektir. Fotograflı ve fotografsız nama yazılı biletlerin bedelleri, ancak biletin üzerinde isimleri yazılı yolculara iade edilebilecektir.

B. Bek Varşovaya döndü

Varşova 27 (A.A.) — B. Jozef Bek, Baltık denizi sahillerindeki on beş günlük istirahatinden sonra Varşovaya dönmüştür. B. Bek, birçok günler Danzig'de kalmış ve orada Polonyanın umumî komiseri B. Şodaki'nin misafiri olmuştur. Halihazırda B. Bek, Oslo seyahatine hazırlanmaktadır. Bu seyahat, ağustos ayının ilk günlerinde yapılacaktır.

Tarsusta kendi tazyikile fışkıran içme suyu

Su az bir masrafla şehre isale edilecek

Ankara 27 (Telefonla) — Dahiliye Vekâleti belediyeler imar heyeti tarafından yaptırılmakta olan Tarsus içme suyu tesisatında işletmesi çok pahalı olan filtre yerine yeraltı sularından istifade edilmek üzere sondaj yaptırılmış ve sondaj neticesinde 210 metre derinlikte arteziyen bulunmuş ve su kendi tazyikile zemin üzerine fışkırmıştır.

Bu suretle tabiî ve tazyikli bir şekilde toprak altında elde edilen su az bir işletme masrafiyle Tarsus kasabasına isale ve tevzi olunacaktır.

Yeni bir zelzele

İstanbul 27 (A.A.) — Bu gece saat 2 yi 30 dakika 36 saniye geçe şiddetlice bir zelzele kaydedilmiştir. Merkez üstünün İstanbuldan mesafesi 530 kilometre tahmin edilmektedir.

Sıhhiye Vekili geldi

Sıhhiye Vekili B. Hulûsi, dün şehrimize gelmiştir.

Ankara - İstanbul telefonu

Ankara 27 — Mevcude ilâveten Ankara ile İstanbul arasında yeni bir telefon hattı uzatılmaktadır.

Eski yüz liralıklar piyasadan kaldırılıyor

Eski yüz liralık banknotların tedavülü ay sonunda bitiyor

Ankara 27 (A.A.) — Türkiye Cümhuriyet Merkez bankasından:

1 Mart 938 tarihinde tamim edildiği veçhile yeni harfli banknotlarla tedbilen tedavülden çekilmekte olan yüz liralık eski harfli banknotların tedavül mecburiyeti 1 Ağustos 938 de bitecektir. Bu tarihten sonra eski harfli yüzlükler 9 sene 6 ay müddetle yalnız Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası gişelerinde tebdile kabul olunacağını sayın yurddaşlara tekrar bildiririz.

Erzincan merkez kazası Parti başkanlığı

Erzincan (Akşam) — Halk Partisi Erzincan merkez kazası başkanlığına B. Mustafa Handanoğlu seçilmiştir.

Emniyette yeni tayin ve terfiler

Ankara 27 (Telefon) — Polis direktörleri ve emniyet âmirleri arasında yeni nakil ve tayinler yapılacaktır. Bu hususta kararname projesinin hazırlığına başlanılmıştır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Hepimizin böyle bir merakı olsa...

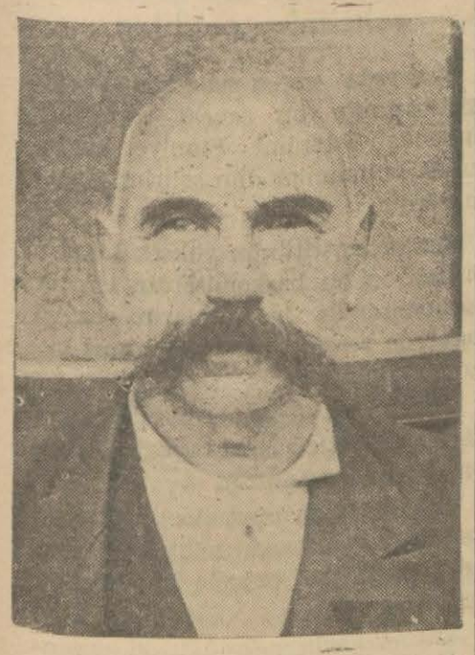

Bıyık meraklısı Simavlı bay Mehmed

Babıâli caddesinden yukarı doğru hızlı hızlı çıkıyordum... İşim başımdan aşkındı; zihnim meşguldü... Fakat birdenbire gözüme bir manzara çarptı:

Önüm sıra, babayani kılıklı, orta boylu bir adam iki yana sallanarak aheste beste yürüyor... Saçları kısa kesilmiş; başının müdevverliğini görüyorum... Arkadan bakınca bile, bu başın iki yanından gümrah birer bıyık ucunun fışkırıp taştığı nazara çarpıyor.

Geçerken yan gözle bir kere daha baktım... Yeniçeri yahud Kazak usulü; «yataklı» bir bıyık... Yani, ağzın aşağı istikametinde yanaktan bir kısmın sakalı da traş edilmeyip bıyık arazisine ilhak edilmiş... Ne muhteşem manzara!... Cermen imparatorluklarının sukutundan ve rokoko çizgilerin tüysüz modernizme kurban edildiğindenberi, dünya yüzünden cinsi münkariz olmuş bir tip!..

«— Kurunuvusta tablosu yapacak ressamlara emsalsız model!» diye düşündüm; ve şu vatandaşı tekrar seyretmek hevesini içimde yenemedim.

Yirmi otuz adım geçtikten sonra bir dükkân camekânına göz atıyormuş gibi yaparak döndüm; göz ucu ile süzmek istedim.

Adam, lâtif, babacan bir tebessümle güldü. Girizgâha lüzum görmeksizin:

— Beni seyredeceksin bildim... Bak! İstediğin gibi rahat bak!.. - dedi. - Hey gidi hey... Bunlar neydi eskiden!.. (Bir sanat eserini itinale okşar gibi üst dudağını sıvazladı!) resmi de basıldıydı... O zaman daha iyi bakabiliyordum!

— !..

Cebinden bir gençlik fotoğrafını çıkardı... Cidden daha karakteristik: Selâm duran nöbetçilerin süngüleri gibi kaşları hizasına kadar yükselmiş?.. Vilhelmi kıskandıracak heybette bıyıklar...

— Neyle bakıyorsun? - dedim. - Pomatayle mi böyle besledin...

— Öyle kolay değil... Çok emek vermek gerek... Amma şimdi olmuyor... Keyfim yok.. Kahve işletirdim; işlerim bozuldu...

İsmi bay Mehmedmiş... Simavlı imiş.. Zavallı amatörün süngüsü düşmüş artık... Amma, ne de olsa, bu merakından vaz geçmediği belli..

— Bir resmini çekeyim mi?

Kendine çeki düzen verdikten sonra, objektifin karşısında, eserinden mağrur, durdu...

***

Sathî düşünürseniz:

— Adam, sen de!.. - dersiniz. - Bıyık merakı!.. Neymiş... Saçma birşey...

Fakat hiç de öyle demeyin! Bunu geniş mânada «Merak - itina» cihetinden mütalâa edin... Simavlı bir ferd ki, bir şeye, velev bıyığının güzelliğine heves ediyor; ona merak salmış, bakıyor, besliyor...

Ah, keşki hepimizde, her ferdimiz de öyle bir şeye, -hayatın pek küçük bir teferrüatına - dört elle sarılmak ve onda herkesi geçmek aşkı olsa.. Kimi bıyığına, kimi bahçesine, kimi tavuğuna, kimi resme, kimi evlâdını yetiştirmeğe, kimi... Ne bileyim, garnitür halinde bin birşey var... Herkes birine... O zaman, ne güzel bir itinalı dekor içinde yaşardık!.

(Vâ-Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Açık sütler

Belediyece sıhhî bazı tedbirler alındı

Belediye, son günlerde yaptığı teftişler ve alınan nümuneler üzerine yapılan tahliller neticesinde açık kaplarda satılan sütlerde birçok sıhhî mahzurlar görmüş ve yaptığı bir tamim ile açıkta satılan sütler hakkında alınacak tedbirleri bildirmiştir.

Belediyenin bu tamiminde açıkta satılan sütlerin bu mevsimde bakteri noktai nazarından dikkate şayan oldukları, mikropların çoğaldığı, sütlerin tedarik ve tevzi şartlarının pek fena olduğundan dolayı birçok sütlerde koli basili mikrobuna tesadüf edildiği, bildirilmektedir.

Belediyece tavsiye edilen tedbirlere göre mandıra ve hayvanların sıkı surette mürakabesine devam edilecektir. Süt istihsal ve tevzi işinde çalışanların âzamî temizliğe riayet etmeleri temin olunacaktır. Süt kaplarının sodalı ve sıcak sularla yıkanması ve kurutulduktan sonra içine süt konması lâzımdır. Sağılan sütler soğutulmadan satışa arzedilmiyecek ve sütler fazla ısıttırılmıyacaktır.

Gazi köprüsü

İstimlâk edilecek binaların kıymeti takdir ediliyor

Gazi köprüsünün Azapkapı tarafında Sokullu camisinin tamiri ve bu meydanın mimar Sinan eseri olan caminin tarihî kıymet ve ehemmiyetine göre tanzimi münasebetile denize kadar uzanan bütün binalar istimlâk edilecektir. Bu münasebetle şimdiden bu binaların kıymetleri takdir ve tahmin edilmeğe başlanmıştır.

Bu binalar istimlâk edilmek suretile hem caminin cephesi meydana çıkacak, hem de meydan açılacaktır. Caminin sol tarafındaki sahada yeşillik vücude getirilecektir. İstimlâk bedeli kısmen Belediye, kısmen de Evkaf tarafından verilecektir.

Son Posta refikimiz

Son Posta refikimiz 9 uncu yaşına basmıştır. Refikimize muvaffakiyetler ve uzun ömürler dileriz.

Şaka esnasında cerh

Ortaköyde oturan Danyal, on altı yaşlarında Hayiği şaka esnasında arkasından bıçakla yaralamıştır. Polis Danyalı yakalamış, Hayığı da Beyoğlu hastanesine yatırmıştır.

Karilerimizin fikri

Öğle tatili ve esnaf

Bir bakkalın düşüncesi:

Esnafın her gün 13 den 15 e kadar öğle tatili yapacağını gazetenizde okudum. Bizim alışverişimizin en büyük kısmı fabrika amelesidir. Bu vaziyette olan diğer esnaf ta, cumartesi günleri saat on üçte, yani fabrikaların haftalık dağıtıp ta tatil ettikleri saat, gözlerini dört açmış, beklerler... Zira, yedi gün müddetle veresiye dağıttığımız malların karşılığını o zaman taplıyacağız. O saatte şayet kapalı olursak faciadır!.

Bakkal: M.

⁂

Bir tuhafiyeci diyor ki:

Öğle tatiline iki saat ayrılması fazladır. Bir saat kâfidir; on üçle on dört arasında yemek tatiline çıkanlar alışveriş ederler. On dörtte devair tatil olur ve akşam üstü alışverşine inenler zuhur eder. On iki ile on üç arası en münasib bir zamandır. Buna göre nizam yapılmalıdır.

Tuhafiyeci: Ali Çentek

⁂

Mahallebici çırağının düşüncesi:

Diyorlar ki öğle tatili, kahve, lokanta, mahallebici gibi dükkânlara mahsus olmıyacakmış. Öğleyin en faaliyetli zaman olmak münasebetile bu doğrudur. Fakat bizlerin de bir nizami istirahat zamanımız olmamalı mı? Bir semtteki gıda ve istirahat dükkânları nöbetleşe kapatsalar...

Mahallebici çırağı Bayram

Devairde çalışma saatleri değişiyor

Memurlar 9 dan 12 ye ve 13 den 16 ya kadar çalışacaklar

Resmî daire ve müesseselerde sabahları saat sekizden saat ondörde kadar fasılasız olarak devam eden çalışma saatlerinin değişeceğini evvelce yazmıştık.

Vilâyet bu husustaki tedkikatını bitirmiştir. Yapılan tedkikat neticesinde memurlardan çoğunun sabahları saat sekizde vazifeleri başına yetişemedikleri, öğle yemeği hususunda da müşkülâta uğradıkları görülmüş - ve evvelce yazdığımız gibi - Ağustostan itibaren çalışma saatleri değiştirilmiştir.

Vilâyetin verdiği karar, dün alâkadar resmî dairelere tebliğ edilmiştir. Bu tamime göre ağustosun 1 inci pazartesi gününden itibaren resmî daireler sabahları saat 9 da açılacaklar, saat 12 ile 13 arasında öğle tatili yapılacak ve öğleden sonraki mesai saat 13 de başlıyarak 16 da nihayet bulacaktır.

Bu karar 15 Eylül akşamına kadar devam edecek, 16 Eylül sabahından itibaren kış mesai saati başlıyacaktır. Kış mesai saatleri o zaman tesbit ve ilân edilecektir.

Yerli mallar sergisinde beş paviyon daha açıldı

Onuncu Yerli mallar sergisini dün de bir çok siyaretçi gezmiştir. Dün sergide yeniden beş paviyon açılmıştır. Bunlar sergi açıldıktan sonra müracaat ettiklerini haber verdiğimiz firmalardır.

Hapishane binası

Tarihî kıymetini tedkik edecek heyet toplanıyor

Arsasında Adliye sarayının yapılması düşünülen Sultanahmeddeki hapishane binasının tarihî vaziyetini tedkik için bir komisyon teşkil edileceğini yazmıştık. Bu komisyon bugün Vali ve Belediye Reisi B. Muhiddin Üstündağın reisliği altında toplanacaktır. İçtimaa İstanbul müddeiumumîsi B. Hikmet Onat, müzeler umum müdürü B. Aziz, belediye fen müdürü B. Hüsnü, İmar müdürü B. Ziya, hapishane binasının tarihî kıymet ve ehemmiyetini ileri sürerek yıkılmasına şiddetle muarız olan müzeler mimarı B. Sedad Çetintaşla bazı tarih şinaslar iştirak edeceklerdir. Bu toplantıda binanın vaziyeti katî surette tesbit edilecek ve neticesi bir raporla Adliye Vekâletine verilecektir.

Çobanın katili

Rıza 18 sene ağır hapse mahkûm oldu

Üsküdarda Samandıra civarında Paşaköyünde Şaban adında 18 yaşında bir çobanı öldürmekten suçlu çoban Rızanın muhakemesi dün ağır ceza mahkemesinde bitirilmiştir.

Muhakeme neticesinde tesbit edildiğine nazaran; Rıza ile Şaban Paşaköyünde bir mandırada beraber çobanlık yapıyor ve geceleri bir odada yatıyorlarmış. Şabana karşı fena fikirler besliyen Rıza müteaddid defalar münasebetsiz tekliflerde bulunmuşsa da Şaban reddetmiştir.

Bir gece gene beraberce odalarına girip yattıktan biraz sonra Rıza, Şabanın uyuduğunu zannederek kendi yatağından kalkıp Şabanın yanına sokulmuştur. Fakat o sırada henüz uyumamış olan Şaban birdenbire yataktan fırlamış ve cebinden çakısını çıkararak Rızayı yanından koğmuştur. Şabandan çok büyük ve güçlü kuvvetli olan Rıza fena halde hiddetlenerek birdenbire Şabanın üzerine atılıp yere yuvarlamış ve elinden çakısını alıp Şabanı öldürmüştür. Bu cinayeti işledikten sonra suçunun meydana çıkmaması için de Şabanın cesedini odadan çıkarıp tarlaya sürüklemiş ve bir fundalığın içine atmıştır. Fakat ertesi gün cinayet meydana çıkmış, Rıza yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir.

Dün ağır ceza mahkemesinde yapılan muhakeme neticesinde suçu bu suretle sabit olduğundan Rızanın on sekiz sene müddetle ağır hapse konulmasına ve 6,000 kuruş ta muhakeme masrafı ödemesine karar verilmiştir.

İSTANBUL HAYATI

Boğazın iki kıyısı

Minimini dalgacıkların kucağında, beşiğinden fırlayıp çıkmak istiyen minimini bir afacan hırçınlığile tepinen şirket vapuruna girer girmez güler yüzlü bir zat karşımıza çıktı. Elimizi sıkarken yetişkin oğlunu uzun zaman görüşemediği eski bir dostuna takdim eden bir baba gururile:

— İşte, dedi. Bu da bizim özbeöz yerli malımızdır. Teknesi kendi tezgâhlarımızda kuruldu. Cam ve demir teçhizatı dahi yerli fabrikalarımızda yapıldı.

Vapuru gezerken ötede beride rasladığımız tayfaların bakışlarında bile bir gurur seziliyordu.

Biraz sonra keskin bir düdük sesile hareket ettik. Bizim küçük afacan artık kocaman halatlardan kurtulmuş, birbirini kovalıyan dalgalar arasına atılmıştı. Kadıköy kıyılarından bir kavis çizdikten sonra Boğaza döndü. Limanı dolduran vapurlar arasından geçerken kendini göstermek ister gibi zıplıyor, koşuyordu. Rumeli sahillerini yakından selâmlıyarak geçiyoruz; irili ufaklı yalıların, konakların pencerelerinden mendiller sallanıyor, el, kol işaretleri alıyoruz. Kıyıya yakın bir yerde vapur ağırlaştığı sırada karşıya dikkat ettim. Süslü bir yalının taraçasında oturan genç bir çift telâşla ayağa kalktılar. Renkli mendillerile selâmlar gönderdikten sonra kucaklaştılar, bizim vapurun cazbandına ayak uydurarak dansa başladılar. Sahilin asfalt caddelerini dolduran gezici grupları neşeli kahkahalarla rıhtım boyuna sıralanıyor, evlerin, otellerin pencerelerinden başlar uzanıyor. Yeşil koruların kuytu köşelerine gömülen fil dişi köşkler sinema şeridi gibi karşımızda sıralanıyorlar.

Sarıyer iskelesinden dönerken güneş te mor tepelerin ardında kayboldu. İki taraflı sahil boyunca birbirine göz kırpan ışık kümeleri sıralandı. Vapurda da faaliyet başladı. Neşeli kahkahalar birbirini takib ediyor:

— Salâhaddin! Biraz geri çekil, pastayı üzerime sürüyorsun.

— Hikmetçiğim şuradan bir vermut ta bana uzatıversen e...

Herkes ayakta ve her kafadan bir ses çıkıyor. Anadolu kıyısına yaklaşırken manzara değişiyor. Karşı kıyının parlak ışık kümeleri burada görülmüyor. Beykoza kadar sokaklarda, bina pencerelerinde sönük kandil pırıltıları titreşiyor. Sahilden bahçeler arasına sapan sokaklar, gecenin karanlığında birer kara çizgi gibi sırıtıyor. Bu zümrüd sahilin ancak yarısı medeniyet nuruna kavuşabilmiş. Beykozdan öteye de biraz daha cömerd davranılamaz mı?!.

Cemal Refik

Bayan Azade Selim Sırrı

İki ay evvel Avrupaya tedkik seyahatine gitmiş olan İstanbul konservatuarı ritmik jimnastik muallimi bayan Azade Selim Sırrı avdet etmiştir.

DEKORASYON
Mağazası için mevsim yoktur.
Her ay en modern mallar gelmektedir
Beyoğlu İstiklâl caddesi

Bay Amca tramvayda!..

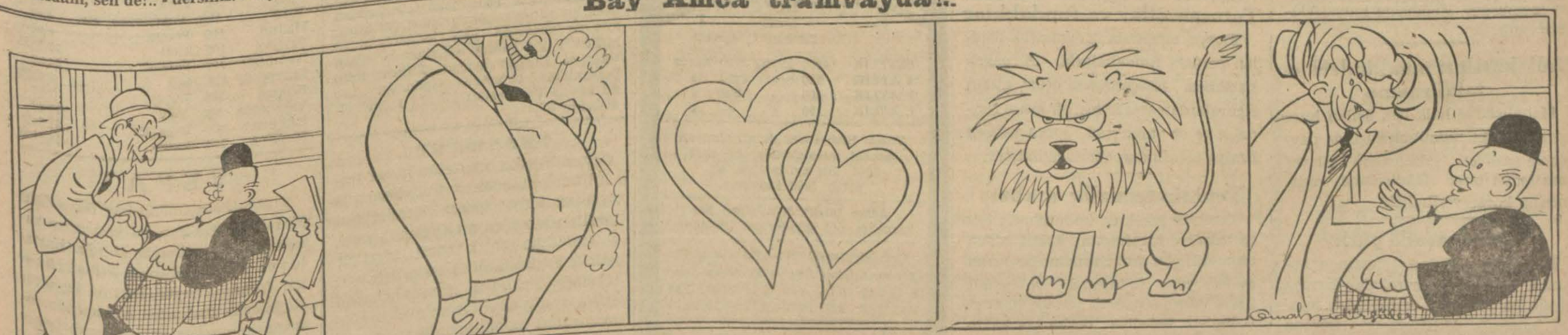

— Seni gördüm de bay Mehmed aklıma geldi bay Amca, nerelerde o, ne oldu, ne yapıyor?..

— Yaaaa!.. Maşallah maşallah!.. Bak buna vallhi göğsüm kabardı...

... Kendisiyle pek içli dışlı değilizdir amma gene de severim çapkını...

... Allah selâmet versin kabadayı çocuktur!.. Demek o da adam sırasına geçti artık ha?.

B. A. — Geçti ya: Dün bir mağazadan taksitle eşya alırken gördüm...

Katil Recebin muhakemesine bugün de devam edilecek

Recep, "Yahya bıçağını çekti beni vurácaktı, ben daha evvel davranarak bıçağımı ona sapladım„ diyor

Meşhud suç kanununun ağır cezayı müstelzim cürümlere teşmili kararından sonra cürmümeşhud kanununa tevfikan ilk cinayet davasına dün akşam üzeri Ağırceza mahkemesinde bakılmıştır. Bu kanunla ilk muhakeme edilen katil suçlusu, iki gün evvel Karagümrük civarında Yahya adında birini bıçakla öldüren ciğerci Recep idi.

Son tahkikatın açılmasına dair müddeiumumiliğin iddianamesi okunduktan sonra katil Recebin isticvabına başlandı. Recep vakayı şöyle anlattı:

— Ben Dragman yokuşundan çıkıyordum. Koltuğumda sabun paketi vardı. Ciğerci olduğum için bıçağım yanımda idi. Yokuştan çıkarken Yahya bir arkadaşile geçiyordu. Ben kendisine bakıp geçtim. Niçin baktığımı sordu. Bakarım ya, kardeşim, dedim. Arkamdan gelip omuzumdan tuttu. Bir kaç tokat vurup yere yuvarladı. Bıçağını çekti. Vuracağı sırada ben bıçağımı çekip sapladım. Elini karnına bastırdı. Sendeleye sendeleye yürürken ben kaçtım. Bıçağımı bir komşuya verip kuyuya attırdım. Biz hemşiremi Yahyaya nişanlamıştık. Fakat kazandığı parayı ötede beride sarfederdi. Biz de bu yüzden nişanı bozduk. Kendisi korkunç bir adamdır. Üzerime atılıp beni altına alarak bıçağını çekince benim kendimi kurtarmama imkân yoktu. Müdafaai nefis için kendisini vurdum.

Bundan sonra morg ve tabibi adlî raporları ve suçlunun polisteki ifadeleri okundu ve şahidlerin dinlenmesine geçildi. Şahid Salâhaddin şunları söyledi:

— Pencere önünde otururken iki kişi geçti. Aşağıdan da Recep geldi. Biribirlerine bakmak yüzünden kavgaya başladılar. İkisi birden yere yuvarlandılar. Recep altta idi. Yahya bir aralık elini karnına bastırarak kalktı. Recep de elindeki bıçağı koltuğunun altına saklıyarak kaçtı.

Diğer şahid Tahsin vakayı görmediğini ancak Recebin elinde bıçakla kaçtığını ve Yahyanın elleri kan içinde sendeliyerek eczaneye doğru gittiğini gördüğünü söyledi.

Arabacı Ahmed de vakayı şahid Salâhaddinin anlattığı şekilde hikâye ettikten sonra dedi ki:

— Yahya, Recebe birkaç tokat vurdu. Recep yere yıkılır gibi oldu. Yahya bıçağına davranıp çıkarırken Recep daha evvel davranarak kendi bıçağını çekip Yahyaya sapladı. Recep vurmasaydı Yahya onu vuracaktı.

Diğer şahidlerin celbi için muhakeme bugüne bırakıldı.

Bir çuval fabrikasından yangın çıktı

İçinde yangın çıkan Şişlideki çuval fabrikası

Polis ve adliye bir yangın tahkikatına el koymuştur. Dün sabah saat sekiz buçuğa doğru Şişli - Âbidei hüriyet caddesi üzerinde B. Halil Kaçar'a aid çuval fabrikasında yangın çıktığı ihbar edilmiş, bu haberin bir az geç verilmiş olması dolayısile itfaiye derhal gelmişse de çuval imalinde kullanılan masura balyalarından on kadarı, binanın çatısı yandıktan sonra söndürülmüştür.

Çuval fabrikası binası Anadolu sigorta kumpanyasına, 50,000, makine ve eşyası da 60,000 liraya sigortalı idi. Müddeiumumî muavini B. Orhan tahkikata el koymuş, fabrika sahibi B. Halilin ifadesine müracaat edilmiştir. Tahkikata devam ediliyor.

Yeni Türkofis müdürü

İstanbul Türkofis müdürlüğüne tayin edilen İzmir Türkofis müdürü B. Cemal Ziya dün akşam İzmirden şehrimize gelmiş, Ofis müdür vekili B. Necmeddin Meto ile müşavirler, raportörler ve memurlar tarafından karşılanmıştır.

Vazifesine bugünden itibaren başlıyacak olan yeni Ofis müdürü muhtelif sigorta müdürlüklerinde bulunmuş, bir çok memleketlerde ticaret ataşeliği yapmış, her çalıştığı yerde kendisini muhitine sevdirmiş değerli bir memurdur. Kendisine muvaffakıyetler dileriz.

Halk kursları muallimlerine takdirname

Mahallelerde halk için açılan kurslarda çalışan muallimler içinde gayret ve faaliyeti görülenlere vilâyet tarafından birer takdirname verilmesine karar verilmiştir.

Kasımpaşada park

Kasımpaşa iskelesi civarında bulunan bazı köhne barakalar buraya çirkin bir manzara verdiğinden bunlar tamamile yıktırılmıştır. Burada ötedenberi istif edilmekte olan odunlar da kaldırılacaktır. Bu eski kulübelerin yerlerine güzel bir park vücude getirilecektir.

Belediye hekimlerinin büroları

Belediye şubelerinde bulunan belediye hekimlerinin çalışma büroları çok iptidaî ve mühmel bir halde olduğundan, Belediye hekim büroları mefruşat bakımından tanzim edileceği gibi belediye hekimleri bazen çok mühim sıhhî vakalara müdahale etmek mecburiyetinde kaldıklarından muayene ve tıbbî müdahaleler için icab eden alât ve edevat noksanlarının telâfi edilmesi kararlaştırılmıştır.

Tutuşan otlar ve fundalıklar

Florya civarında Koyundere denilen yerdeki fundalıklarla, Sürpagob hastanesi bahçesindeki otlar, atılan sigaralardan ateş almış, bir kısım fundalık ve ot yandıktan sonra yetişen itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Yeni tip temizlik arabası

Temizlik işlerinde kullanılmak üzere belediye tarafından kabul edilen otomatik çöp arabalarndan bir kısmı evvelce yaya kaldırımda ve asfalt üzerinde kullanılacak şekilde imal ettirilmişti. Belediye parke taş kaldırımlarının da temizliğini temin için yeni bir tip araba kabul etmiş ve bu arabaların dün ilk tecrübeleri yapılmıştır.

Sanayiciler Ankaraya bir heyet gönderiyorlar

Haricden gelen mamulâttan az gümrük alındığını ileri sürüyorlar

İktisad Vekili B. Şakir Kesebir onuncu yerli mallar sergisini gezerken sanayicilerin bazı dileklerile karşılaşmış ve kendilerine Ankaraya bir heyet göndermelerini tavsiye etmişti.

Sanayiciler aralarından bir kaç kişi seçmişlerdir. Bunlar bir heyet halinde yakında Ankaraya gideceklerdir. Bir kısım sanayiciler bilhassa, haricden gelen mamulâtın gümrük resmi az olduğu halde dahilde imal edilen eşyadan alınan vergilerin mühim yekûn tuttuğunu ileri sürmektedir.

Heyet sanayicilerin bütün dileklerini Ankarada İktisad Vekili B. Şakir Kesebire arzedecektir. Sanayiciler şehrimizde Sanayi umum müdürü B. Reşad ile de ayni mevzu üzerinde temaslar yapmışlardır. Bir taraftan da Sanayi umum müdürlüğü Ankarada sanayicilerin dilekleri üzerinde tedkikat yapacak ve neticeyi en kısa zamanda Vekâlete bildirecektir.

Arıcılık kongresi

1 Ağustosta Edirne şehrinde toplanacak

Edirne 27 (Akşam) — Agustosun birinci günü Edirnede kurulacak büyük arıcılık kongresi ile gene o gün açılacak ve beş gün sürecek olan arıcılık kursunun hazırlığı, yatacak yiyecek hazırlıkları bitmiştir. Kurs görecek arıcılar bu çevrede en az 10 işlek istasyon üzerinde çalışacaklar ve tecrübelerini göreceklerdir. Bu kurs ve kongre hakikî arıcılığa istikamet verecektir. Yüksek Ziraat vekâletinden bir zatın bulunması bekleniyor. Peşteden gelen 13 arıcı muallim bu kurs ve kongrelerde vazife alacaklardır.

Şarapcılık kursu 20 Ağustosta ve Ziraat Vekâleti Yüksek enstitüsünün gönderdiği talimat uyarınca Tekirdağında açılacak ve müddeti üzümlerin devşirme zamanı 15 gün sürecektir.

Peşte arıcılık kursundan dönenler

Edirne 27 (Akşam) — Peşteye ikinci arıcılık kursuna giden 7 kültür ve ziraat muallimi, kursu bitirerek bu sabah şehrimize avdet etmişlerdir.

Kiraya verilen sandallarda sandalcı da bulunacak

Tenezzüh yerlerinde denizde gezmek istiyenlere kira ile verilen sandalların içlerinde ehliyetnameyi haiz olan sandalcıların bulunmadığı görülmüştür. Belediye, bunun mahzurunu gördüğünden bundan sonra kiraya verilecek sandallarda behemehal sandalcı bulunması alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Şüpheli bir ölüm

Edirnekapı civarında oturan Hüseyin isminde birinin küçük erkek çocuğu ölmüş, belediye doktoru defin müsaadesi vermek için cesedi muayene edince ölüde şüpheli bazı âraz görerek müddeiumumiliği haberdar etmiştir. Çocuğun cesedi adliye doktoru tarafından da muayene edilmiş ve ölüm sebeblerinin katî olarak tesbiti için Morga kaldırılmasına lüzum görülmüştür.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Cemaziyelevvel 30 — Ruzuhızır 84

	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	7,17	9,19	4,49	8,46	12,00	1,51
Va.	2,48	4,50	12,20	16,17	19,30	21,21

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk So. No. 13

Feriköyde mütekaid komiseri öldürenler

Maznunlardan Remzi, maktulün aldığı yaranın tesirile ölmediği iddiasında

Feriköyde mütekaid polis komiseri İsmail Hakkıyı yaralıyarak ölümüne sebebiyet vermekten maznun İsmail ile arkadaşı Remzinin muhakemelerine dün ağır ceza mahkemesinde bakılmıştır.

Dünkü celsede mahkeme bu davanın son kararını tefhim edecekti. Fakat celse açılınca maznunlardan Remzi mahkemeye bir istida vererek okunmasını istedi.

Remzi istidasında kendisinin cinayetle alâkası olmadığını, cinayet gecesi bir evde düğünde bulunduğunu iddia ederek bu iddiasının isbatı için gösterdiği müdafaa şahidlerinin dinlenmesini istiyor ve İsmail Hakkının ölümüne de temas ederek; «İsmail Hakkı aldığı yaranın tesirile ölmemiştir. Kendisi hastanede tedavi altına alındığı zaman yaranın tesirile fazla hararet basmış ve buna tahammül edemiyerek yarasının üzerine konulan buz parçalarını yediği gibi yüzüne sürmesi için verilen kolonya şişesini başına dikip içmiştir. Bu hareketlere hastanede dikkat edilmemiş ve mâni olunmamıştır. İsmail Hakkı bu yüzden ölmüştür.»

Diyordu. Bundan başka Remzi, kendisinin aklî müvazenesinin bozuk olduğunu, bir kaç defa tımarhaneye girip çıktığını, hâlen de babasının vesayeti altında bulunduğunu ileri sürüyordu.

Diğer maznun İsmail de annesinin hastalığı yüzünden müdafaanamesini hazırlıyamadığını söyliyerek mahkemeden mühlet istedi. Mahkeme, Remzinin müdafaasına taallûku hasebile gösterdiği müdafaa şahidlerinin çağırılıp dinlenmelerine karar verdi ve bu arada İsmailin de müdafaanamesini hazırlaması karalaştırıldı, muhakeme başka büne bırakıldı.

Maltızın kıvılcımından etekleri tutuştu

Kadıköyde Kurbağalıderede oturan on altı yaşlarında Melâhat ismindeki genç kız, bahçede maltız üzerinde ateş yakmakta iken sıçrıyan kıvılcımlarla etekleri tutuşmuş, muhtelif yerlerinden yanmıştır. Yaralı kız, zabıta tarafından Haydarpaşa Nümune hastanesine yatırılmıştır.

Sandalda cerh

Arabcamisinde oturan sandalcı Hüseyin, Kadri isminde bir müşteriyi alarak Cibaliden Kasımpaşaya geçirmekte iken para meselesinden kavga etmişler, Kadri bu sırada eline geçirdiği demir kanca ile sandalcıyı başından yaralamıştır.

Polis yaralı sandalcıyı tedavi altına almış, Kadriyi de yakalamıştır.

Tramvay çarptı

Sütlücede oturan on yaşlarında Mehmed ismindeki çocuğa, Çarşıkapı tramvay durak yerinde Sirkeciden Beyazıda gitmekte olan vatman Celâlin idaresindeki tramvay arabası çarpmış, çocuk düşüp bayılmıştır. Mehmed Cerrahpaşa hastanesine yatırılmıştır.

NİŞAN MERASİMİ

Türk Maarif Cemiyeti Talebe Yurdu müdürü emekli deniz binbaşısı Hafız Nuri Tolan oğlu genç maliyecilerimizden Zekâi ile adliye memurlarından ölü Ethem kızı ve Savarona yatı kaptanlarından Mithat'ın kız kardeşi Mefharetin nişan törenleri Eyübde avukat Ethem Ruhi Balkanlı'nın hanesinde yapılmıştır. Her iki gencin kuracakları yuvada mesud olmalarını dileriz.

TEŞEKKÜR

Oğlum Nijadın cenazesini bizzat teşyi lûtfunda bulunan ve tesliyetbahş taziyetnameleriyle sonsuz elemlerimizi tahfife şitab eden muhterem zevata ve merasime çelenk ihdası suretiyle iştirâk buyuran müessesata ayrı ayrı teşekkür imkânını göremediğimden ailem efradiyle beraber minnet ve şükranlarımızı bu sütunlarda arzeder ve onları bizim gibi teselliye muhtaç etmemesini ulu tanrıdan dileriz.

Askerî Temyiz mahkemesi reisi
General NİHAT ANILMIŞ

Polis enstitüsünü bitiren komiserler

İstanbul kadrosuna ait olanlar şehrimize geldiler

Ankarada geçen sene açılan polis enstitüsünün bu seneki mezunları arasından İstanbul Emniyet kadrosunda bulunanlar dün şehrimize gelmişlerdir.

Bunlar, enstitünün yüksek kısmını bitiren on bir başkomiserdir. On bir başkomiser de imtihanlarını çok iyi derecede vererek diploma almış bulunmaktadırlar.

Enstitünün yüksek kısmından diğer on bir vilâyetten birer başkomiser daha mezun olmuşlardır.

Yüksek kısım mezunları Emniyet âmirlikleri arasında münhal vukua geldikçe kıdem sırasile terfi edeceklerdir.

Yüksek kısım mezunları iki ay sonra açılacak olan ve ecnebi profesörlerin ders verecekleri ihtisas kursunu da bitireceklerdir.

İstanbul kadrosuna avdet eden on bir başkomiser, bugünden itibaren, nahiyelerdeki vazifelerine devam edeceklerdir.

Emniyet müdürü B. Salih Kılınç, dün enstitünün çok iyi derecede mezun olan başkomiserlerini kabul ve tebrik etmiştir.

507 bin liralık yol mukavelesi imzalandı

İki senede ikmal edilmek üzere 507 bin liralık asfalt ve parke yol bir müteahhide ihale edilmişti. Müteahhidle yapılan mukavele dün imza edilmiştir. İnşaata yakında başlanacaktır.

Bakırköy Halkevi elişleri sergisinde hediye kazananlar

Pazar günü Bakırköy Halkevinde açılan elişleri sergisi birçok halk tarafından gezilmiş ve jüri heyetince 1, 2, 3 dereceye ayrılan eserlerin birincisine bir tuvalet takımı, ikincisine bir manikür takımı ve üçüncüsüne de bir dikiş takımı verilmiştir.

Dizdariyede çocuk parkı

Çocuk Esirgeme Kurumu, mekteplerin tatil zamanında çocukların eğlenip oynaması ve küçük çocukların kum banyoları yapmaları için Dizdariyede bir Çocuk parkı tesisine karar vermiştir. Bu park 1 ağustos pazartesi günü açılacaktır.

Yıldırımdan iki kişi öldü

İzmir 27 (Akşam) — Sındırgı kazasına yağan son yağmurlar esnasında Emendere köyüne bir yıldırım düşmüş, bir kadın ve bir erkeği kömür haline getirmiştir. Zavallıların cesedleri kaldırılırken dağılmış, küçük parçalar haline gelmiştir.

Ankara Borsası

27/7/1938

ESHAM VE TAHVİLÂT

Türk borcu I, Vadeli	19.15
Türk borcu I, Peşin	19.125
Merkez Bank	104.—

PARA ve ÇEKLER (Kapanış fiatleri)

Londra	1	Sterlin	6,20
New-York	100	Dolar	125.835
Paris	100	Frank	3.4825
Milâno	100	Liret	6.625
Cenevre	100	İsviçre Fr.	28.8375
Amsterd.	100	Florin	69.24
Berlin	100	Rayhşmark	60.5925
Brüksel	100	Belga	21.30
Atina	100	Drahmi	1.14
Sofya	100	Leva	1.5375
Prag	100	Çekoslovak Kr.	4.37
Madrid	100	Pezeta	6.20
Varşova	100	Zloti	23.7325
Budapeşte	100	Pengo	24.92
Bukreş	100	Ley,	0.9375
Belgrad	100	Dinar	2.87
Yokohama	100	Yen	36.37
Stokholm	100	İsveç Kr.	31.965
Moskova	100	Ruble	23.7875

VEFAT

Trabzon eşrafından bay Hayreddin Muradhanoğlu'nun refikası uzun zamandanberi müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamıyarak irtihal etmiştir. Cenazesi bugün saat on buçukta Kadıköyde Bahariye caddesinde sinema karşısında 62 numaralı hanesinden kaldırılarak istimbotla Sirkeciye getirilecek öğle namazı Yenicamide kılındıktan sonra Edirnekapı Şehidliğine defnedilecektir. Allah gariki rahmet eylesin.

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

Dünyada 1000 çuval pırlanta var

Şimdiye kadar bütün dünyada ne kadar pırlanta meydana çıkarılmış ve toplanmıştır? Son elde edilen malûmata göre eldeki pırlantalar büyük bir yekûn teşkil etmektedir. Pırlanta en kıymettar mücevherattan olduğu halde sıkletine göre paha biçilmekte olduğundan pirinç ve buğday gibi çuval ile hesab edilmektedir.

1919 senesine kadar bulunan pırlantaların mikdarı her biri 50 kilo olmak üzere 740 çuval tutuyor. Bu pırlantaların umumî sıkleti mücevherat ölçmeğe mahsus kırat hesabile 188,000,000 kırat tutmaktadır. Bir kırat takriben (0,52) gramdır.

Kilo hesabile 1919 senesine kadar bulunan pırlantaların umumî sıkleti 37,000 kiloya baliğ olmaktadır.

Mezkûr senedenberi pırlanta istihsali bir kat daha artmıştır. Çünkü pırlantaya karşı bütün dünyanın ihtiyacı fevkalâde çoğalmıştır. Bunun sebebi şudur: Artık pırlanta yalnız tezyinatta kullanılmamakta ve en mühim sanayide istimali zarurî bulunmaktadır.

Şöyle ki yerin altında petrol bulmak maksadile üç dört bin metre derinlikte kuyu açmak için istimal olunan burguların ucu pırlantadan yapılıyor. Başka bir madde bu vazifeyi göremiyor.

Bundan başka cam ve çelik lâvhalar üzerinde ince delik açmak için de pırlantadan başka bir vasıta yoktur.

Sanayide pırlanta çok kullanıldığından bilhassa 1928 senesindenberi pırlanta istihsali artmış olup senevî 6,000,000 ile 8,000,000 kırat arasındadır.

Yalnız Cenubî Afrika dominyonunda 1935 senesinde 2,300,000 ve 1936 senesinde 1,000,000 kırat pırlanta bulunmuştur. Umumî harbdenberi elde edilen pırlantaların mikdarı 300 çuval tahmin olunuyor. Evvelce mevcud olanları ile beraber bütün dünyada 1,000 çuval pırlanta var demektir.

Kraliçenin mücevherleri

İngiltere kralile kraliçesinin bu defaki Paris seyahatleri münasebetile Paris Operasında tertib edilen gala gecesinde kraliçenin mücevherleri umumun dikkatini celbetmiştir. Bu mücevherler her zaman Londranın Tover kalesinde hifzedilir. Onların lâzım oldukça Tover'den nasıl ve ne gibi merasimle çıkarıldığını kimse bilmez. Bu iş için İngilizlere hâs olan ananeli merasim yapılır. Kraliçe mücevherlerini istediği zaman sarayın hassa alayına mensub olan bir binbaşı kırmızı mantosuna bürünür Tover kalesinin kapısı önüne gider. Orada bekçilere: «Kralın anahtarları» diye hitab eder. Bunun üzerine dört bekçi hemen kalenin kapılarını açar. Kapılar kapanınca bekçilerden biri: «Kim o?» diye bağırır. Hassa alayı binbaşısı: «Haşmetlû kralın anahtarları!» cevabını verir. Bekçi: «Kral hazretlerinin anahtarlarını veriniz! Allah kralı korusun!» der. Ancak bu muamele bittikten sonra binbaşı anahtarları alır ve girip mücevherleri çıkarır.

Birinci ikramiye - Bir nişanlı

Avustralyanın Vinton şehrinde Şehir yetimleri müessesesi menfaatine bir piyango çekilmektedir. Bu piyangonun dünyanın hiç bir yerinde emsali yoktur. Piyango biletleri yalnız bekâr genç erkeklere satılmaktadır. Bir biletin asgarî fiati 20 İngiliz lirasıdır. Hayır işi olduğundan biletlerine maktu fiat konulmamıştır. Piyangonun birinci ve tek ikramiyesi şehrin yirmi yaşında güzel bir kızıdır. Bu kızın ismi son derecede gizli tutulmaktadır. Piyango komitesi düğün ve cihaz masarifini ve bir de yeni karı kocanın emrine bir ev tahsisini üzerine almaktadır. Şimdiye kadar pek çok bilet satılmıştır. Fakat piyango biletleri alanların çoğu ikramiye hakkında tafsilât istemektedir.

Piyango komitesi bu müracaatlara verdiği cevabda ikramiyenin hakikaten güzel bir kız olduğunu, yüksek ahlâka ve terbiyeye malik bulunduğunu ve şehrin en kibar ailelerinden birinin sarışın kızı olduğunu söylemekle iktafa eylemektedir. Piyango bileti alan bütün gençler şimdi çıkacak ikramiyeyi büyük bir sabırsızlıkla beklemektedirler.

Heroin mi değil mi?

Behcetin bayan Müyessere verdiği beyaz toz tahlil ettirilecek

Zabıta, dün garip bir heroin kaçakçılığı işine el koymuştur. Üsküdarda Balabanda oturan Müyesser isminde bir kadın zabıtaya müracaat ederek Şemsipaşada Behcet adında birinin heroin satmakta olduğunu haber vermiştir.

Bu ihbar üzerine işaretleri bir zabıt varakasile tesbit edilen paralar bayan Müyessere verilmiş ve heroin satın almak üzere Behcete gönderilmiştir.

Sivil memurlar, vaziyeti uzaktan tarassud etmişler, filhakika az sonra Behcetin küçük bir kâğıd içinde Müyessere birşey verdiğini ve parayı aldığını görmüşlerdir.

Bu iş olunca, memurlar derhal Behceti yakalamışlar, üzerini arayınca işaretli paraları bulmuşlardır. Fakat bu sefer memurlar başka bir vaziyetle karşılaşmışlardır. Behcetin bayan Müyessere verdiği paket içindeki beyaz madde doktora gösterilmiş, heroin olmadığı anlaşılmıştır.

Behcete, beyaz tozu kimden aldığı sorulmuş, o da Neşet isminde birinden aldığını söylemiştir.

Bunun üzerine Neşet de yakalanarak sorguya çekilmiştir. Şimdi bu maddenin esas mahiyetinin ne olduğunun tesbiti için Tıbbıadlî kimyahanesine sevki kararlaşmıştır. Diğer taraftan zabıta tahkikata devam etmektedir.

Iki kadını kamyonla çiğniyen şoför

İki sene hapse, 600 lira tazminata ve mahkeme masraflarına mahkûm oldu

İdaresindeki kamyonetle Beşiktaş caddesinde Huriye adında bir kadının ölümüne ve Şahende adında diğer bir kadının da bir ay hastalığını mucib olacak derecede yaralanmasına sebebiyet veren şoför Hayrinin muhakemesi dün ağır ceza mahkemesinde bitirilmiştir.

Muhakeme neticesinde Hayrinin 937 senesi eylûlünün 13 üncü günü kamyoneti hızla sürerek Beşiktaş caddesinden giderken Galatasaray lisesi ilk kısmına aid binanın önünden geçtiği sırada önünde giden tramvaydan atlıyan bir çocuğa çarpmamak için kamyonetini sol tarafa çevirdiği, fakat kamyonet çok süratli gittiği gibi frenleri de bozuk olduğundan bütün hızile yolun solundaki elektrik direğine çarpıp devirdikten sonra kaldırımın kenarından gitmekte olan Huriye ve Şahende adlarındaki kadınlara çarptığı, bunlardan Huriyenin öldüğü ve Şahendenin yaralandığı sabit olmuştur.

Mahkeme Hayrinin dikkatsizlik ve tedbirsizlikle ölüme ve yaralanmaya sebebiyet vermek suçlarından dolayı iki sene hapsine ve 200 lira muhakeme masrafı ödemesine, ayrıca Huriyenin varislerine beş yüz lira ölüm tazminatı ve yaralanan Şahendeye de bir aylık tedavi ücreti olarak yüz lira ödemesine karar vermiştir.

Denizde felâkete uğrıyanlar müzesi Sidney şehrinde açıldı

Bu müzenin dünyada eşi yoktur. İşte müzede teşhir edilen vesikalardan biri: "Mercan kütlesinin son parçasına iltica ettik. Deniz yükseliyor, mahvolmak üzereyiz. İmdad!„

Geçenlerde Avustralyanın Sidney şehrinde bir «Felâketler müzesi» açılmıştır. Bu müzede, denizde ve karada felâkete uğrıyanlardan alınan son haberlerden mürekkeb bir kolleksiyon teşhir edilmiştir. Kolleksiyonu teşkil eden vesikaların hepsi çok acıklı birer faciayı göz önünde tecessüm ettirmektedir. Geçen bir asır zarfında denizden ne kadar hatıralar yazılı haberler bulunup çıkarılmışsa bunların hepsi o müzeye konulmuştur. Bunların içinde sararmış, yazıları silinmiş ve bir şişe içinde dünyanın denizlerini dolaşmış kâğıdlar, üzerlerine yazılar kakılmış gemi tahtaları, kazazede olduktan sonra bir müddet ölümle çarpışan insanların bıraktıkları son hatıralar, Okyanuslarda batıp giden felâketzedelerin son istimdadları gibi çeşid çeşid şeyler vardır. Bu parçaların her biri sonsuz iztırapların dilsiz şahidleridir.

Meselâ 1922 senesinde ;denizden çıkarılan bir vesikanın muhteviyatı hangi romancının hayalinden doğabilir? Bir balıkçı Halifaks körfezinde avlanırken gözüne ilişen tahta parçasını denizden çıkarıyor. Evde onu testere ile kesmeğe çalışıyor ve bu aralık tahtada ânî bir şey keşfediyor. Tahtanın üzerine bir takım harfler kakılmış olduğunu görüyor. Balıkçı bu harfleri okumağa çalışıyor. Bu sayede elindeki tahtanın bir çok seneler evvel batan «Hinders» gemisine aid olduğunu anlıyor. Gemi fırtınadą Mercan adasının kayalıkları üzerine oturmuştu. Mürettebat güçbelâ bir mercan kütlesi etrafında toplanmağa muvaffak olmuştu. Fakat facia asıl bundan sonra başlamıştı. Çünkü sular gittikçe kabarıyor ve mürettebatın bulunduğu yeri yavaş yavaş istilâ ediyordu. Gemiciler biraz sonra dalgalar arasında boğulup gideceklerini görüyorlardı. Tahta üzerine kakılı olan yazılarda deniliyordu ki: «Mercan kütlesinin son parçasına iltica ettik. Etrafımızda köpek balıkları dolaşıyor. Mahvolmak üzereyiz. İmdad!.

Ölüme mahkûm olan bu zavallılar kimbilir ondan sonra ne korkunç anlar yaşamışlardır! Kurtulma ümidi olmadığını biliyorlardı. Buna rağmen son bir ümid olmak üzere o tahtayı denize atmaktan geri durmamışlardı. Şüphesiz, etraflarında kaynaşan dalgalar onları bir müddet sonra toparlayıp köpek balıklarına hediye etmişti.

Yeni Hebrid adaları civarında bir gün bir şişenin sahil sularında çalkanmakta olduğu görülmüş ve denizden çıkarılmıştı. Bu şişenin içinde kan lekeli bir kâğıd bulunuyordu. Bu kâğıdın üzerindeki yazılar alelâcele yazılmıştı. Herhalde onları yazanın bir ölüm tehlikesile karşılaştığına şüphe yoktu.

Yazıların ifadesi o kadar karışıktı ki mânasını anlamak için onları saatlerce hecelemek lâzım geldi. O şişe postasını denize salıveren şahıs «İker» gemisi kaptanlarından biri idi. İker o zaman altı senedenberi kayıptı, ne olduğu bilinmiyordu. Geminin başından geçen müthiş facia, ancak şişeden çıkan o kâğıd parçasından anlaşılabildi. Gemide tayfalar isyan etmişti. Tayfalar birinci kaptanı öldürmüşlerdi. Mektubu yazan kaptan da her halde yaralıydı. Çünkü kâğıdın üzerine kanlar damlamıştı. Facia Samsa adaları civarında vukua gelmişti. Şişenin üzerinde bitmiş olan yosunlar, deniz üzreinde herhalde iki defa devriâlem yaptıktan sonra ele geçtiğine delâlet ediyordu. O kaptanını ve isyan eden tayfanın akibeti hakkında hiç bir şey işitilmemişti.

Sidney'deki müzede teşhir edilen en eski hatıra 1866 senesinde Torres boğazında bulunan bir şişedir. Şişenin içindeki istimdad mektubu «Caris» gemisinin kaptanı Baudoin tarafından yazılmıştır. Bu mektupta deniliyor ki: «Çin korsanları gemimize hücum ettiler. Mürettebatın ve zabitlerin ekserisini kestiler. Cenubigarbî istikametinde ilerliyoruz. Yardım dileriz.» Bu istimdad da beyhude idi. Çünkü deniz onu insanların eline geçirtinceye kadar aradan seneler geçmişti.

Müzede yalnız denizde değil, karada felâkete uğrayıp da hatıralar bırakan meçhul insanlara aid vesikalar da vrdır. Bir tedkik seyahati yapmak üzere birçok sene evvel Avustralya çöllerine dalan, susuz kalan ve günlerce çölde dolaştıktan sonra iyi sulu bir membadan bir kilometre uzakta ölen seyyah Riverdole'in kunduraları ve hatıra defteri Sidney müzesinde teşhir edilmiştir. Her bir parçası ayrı bir felâketi canlandıran kazazedelerin bu ölüm hatıralarını seyredenler müzeden çıkarken göz yaşlarını zorlukla zaptediyorlarmış.

İKTİSADÎ MESELELER

Türkiye - Almanya ticaret münasebetleri

Türkye - Almanya arasındaki ticaret anlaşması iki gün evvel Berlinde imza edilmişti, bu seferki ticaret anlaşması müzakeresi geçen defa olduğu gibi çok uzun sürmemiş kısa bir zamanda bitmiştir.

Müzakerelerin yeni başladığı sırada, yazdığımız yazıdan Almanyanın Türkiye ihracat maddelerine karşı tahdidat vazetmemesi hakkında tacirlerimizin ileri sürdüğü bir temenniden bahsetmiştik. Vakıâ Almanyada sarih olarak Türk mallarına karşı bir tahdid vazedilmiş değildi. Fakat Almanyadaki «Fiatleri kontrol dairesinin» tatbik ettiği usuller, netice itibarile ihracat mallarımıza karşı bir nevi müşkülât çıkarıyordu. İhracat tacirlerimiz, fiatleri kontrol dairesinin tayin edeceği fiate tâbi idiler, fakat bu fiat, piyasa tahavvüllerinden ziyade, kontrol dairesinin takdirine tâbi olduğu için, piyasamızı müteredd bir vaziyete sokuyordu. Bütün bunlar, Türkiye - Almanya ticaret münasebetleri üzerinde tesir icra ediyordu. Halbuki biribirinin mallarına muhtaç her iki memleket arasında böyle bir netice hiç arzu edilir bir iş değildi. Almanya ile aramızdaki ticaret anlaşması sistemi, klering esaslarına dayandığı için ihracatımızın azalması, ithalâtın azalmasına da sebebiyet veriyordu. Halbuki Almanya sınaî mamulâtını stoklara meydan vermeden elinden çıkarmağa mecburdur. Diğer taraftan da Türkiyenin de, sınaî maddelere, bilhassa Almanyadan alınan makine, yedek âlet, demiryolu malzemesi boya, kimyevî maddeler, elektrik malzemesi gibi mallara çok ihtiyacı vardır.

Endüstrisinin yeni inkişaf etmekte olduğu bir memleketin, bu gibi maddelere olan ihtiyacı pek aşikârdır. Böyle olduğu halde, her iki memleket arasında ticaret münasebetlerinin azalmasında mantıkî bir sebep yoktu. Maamafih Alman hükûmeti, iktisadî tedbirlerin zarurî neticesi olarak ithalât işlerini bazı şartlara tâbi tutmasına, döviz tahdidatı ve Almanyaya ucuz ham madde tedarik etmek zaruretleri yüzünden ihracatımızı bazı kayıdlara bağlamıştı. Bütün bu kayıdlar, henüz tecrübe edilmemiş, yeni ekonomik şeraitin doğurduğu usullerdi. Bu tecrübeler nihayet bulmuş olduğundan ticaret anlaşması son şeklini almıştır. — H A.

Çorluda Mehmedi balta ile öldürmeğe kalkışanların muhakemesi

Babasını öldürmeğe kalkan Hasan 2, arkadaşı Mehmed de birer sene hapse mahkûm oldular

937 senesi nisanının 21 inci gecesi Çorluda bir köyde babası Mehmedi öldürmek maksadile arkadaşı Mehmedle birleşerek mandırada uyumakta olan babasını balta ile başından yaralamaktan suçlu Hasan ve arkdaşı Mehmedin muhakemeleri dün ağırceza mahkemesinde bitirilmiştir.

Yapılan tahkikat ve dinlenen şahidlerin ifadelerile maznunların tevilli itiraflarından anlaşıldığına nazaran vaka şöyle olmuştur: Mehmed köyde karısına ve çocuklarına bakmadığı gibi karısının mallarını satıp yemiş ve bu hareketlerine itiraz eden oğlu Hasanı da sık sık döğmüştür. Bundan fena halde hiddetlenen oğlu Hasan da babasını öldürmeğe karar vermiş ve Mehmed adındaki arkadaşile elbirliği yaparak beraberce İstanbula gelmişlerdir. İstanbulda bunlardan Hasan bir tabanca, Mehmed de bir bıçak satın almışlar ve cinayeti işlemek üzere köye dönmüşlerdir.

Ertesi gece babası Mehmed köyün dışarısındaki mandıra kulübesinde uyurken Mehmedle Hasan yavaşça mandıraya girmişler ve bunlardan Hasan orada eline geçirdiği bir baltayı uyumakta olan babasının kafasına vurmuştur. Başından ağır surette yaralanan Mehmed can acısile uyanıp yataktan fırlayınca karşısında oğlu Hasanla Mehmedi görmüş ve üzerlerine atılmıştır. Bu vaziyet karşısında korkudan şaşıran Hasanla Mehmed mandıradan kaçmışlar, fakat cinayeti işlemek üzere İstanbuldan aldıkları bıçak ve tabancayı kulübede bırakmışlardır.

Biraz sonra vakayı haber alan zabıta bu iki küçük cinayet ortağını yakalayıp adliyeye teslim etmiştir.

Ağırceza mahkemesinde yapılan muhakemeleri neticesinde suçları bu suretle sabit olan Hasan ve Mehmed haklarında dün son karar verilmiştir. Mahkeme, babasını öldürmeğe kalkışan Hasanın 20 sene hapsine karar vermiştir. Fakat cinayetin tamam işlenmeyip tam teşebbüs halinde kalması ve Hasanın başının küçük olması, diğer taraftan babasının evde kendilerine bakmayıp kendisini de sık sık döğmesi, hakkında cezayı hafifletici sebep mahiyetinde görülerek Hasanın cezası iki sene hapse indirilmiştir. Bu cinayette Hasanın suç ortağı olduğu sabit olan Mehmedin de 20 sene hapsine karar verilmiş ve hakkındaki hafifletici sebepler göz önünde tutularak cezası bir sene hapse indirilmiştir. Vakayı müteakip yakalanarak o zamandanberi mevkuf bulunan Mehması ve Hasanın yaşının küçük olmasımiş olduğundan mahkeme, başka bir suçtan mevkufiyetini mucip bir hali bulunmadığı takdirde kendisinin tahliyesine karar vermiştir.

Lisan ikmal imtihanları

için

BERLITZ

Mektebine

Müracaat ediniz.

Beyoğlu: 373 İstiklâl Cadd.

Beyoğlu: 373 İstiklâl Cad.

Ankaranın Karadeniz ve Marmarası

Bu sıcak günlerde Florya, Kalamış ve Suadiye plâjları kadar halkla doludur

Ankara (Akşamın Ankara muharriri yazıyor) — Temmuz ve ağustos, yayla güneşinin, Ankarayı ateş üzerindeki bir tencere gibi kaynattığı iki aydır Herkesin gözü, sıcaktan derdli, Ulus meydanındaki büyük termometreye takılıyor:

Gölgede 36! Güneşte 68!

Ve bu müşterek derdliler arasında hemen bir ahbablık başlıyor. Bir İstanbul hasretlisi, derhal içini döküyor:

«— Ah o canım deniz!.. Nasıl aramazsınız? Şu saat Suadiyenin, Kalamışın, Floryanın insan almadığı saatlerdir...»

Daha bu İstanbula hasret kasidesi tamamlanmadan arkadan birisi, bir Ankaralı hemen cevab veriyor:

«— Denize o kadar göreceğiniz geldise Karadenize gidiniz!..

Siz bu «Karadeniz» i sakın vatan topraklarının şimal sahilini çevreliyen şu meşhur Karadeniz sanmayınız: Ankarada bir başka Karadeniz vardır. Başşehre deniz hasretini çektirmemek istiyenler, Orman çifliğinin ağaçlarla örtülü korularından birisinin ortasına, büyük Karadenizin küçültülmüş bir minyatürünü ve gene bir başka koruluğun ortasına güzel Marmaranın bir küçültülmüş minyatürünü yapmışlar, bunların içine, eksiksiz birer deniz hüviyeti alabilmeleri için de deniz suyu doldurmuşlardır.

Bu temmuz sıcağında Ankaranın Karadeniz ve Marmarası; Kadıköy sahilleri ve Florya kadar kalabalıktır. Bu denizciklerde de hafta geçmez ki deniz yarışları yapılmasın... Siz Ankaranın eski halini belki bilmezsiniz: Atatürk, Anadolu bozkırının tam bağrında bir yeni zamanlar şehri kuracağı zaman, yabancı mütehassısları çağırmış ve fikirlerini sormuştu. Onlar, bu âsi ve serkeş toprak parçası üzerinde medenî bir şehir kurabilmek için bir insan enerjisinin en yüksek mertebesinin kayıdsız ve şartsız lüzumuna işaret etmekle beraber, şu suali sormuşlardı:

— ... Fakat suyu nereden bulacaksınız? Burada su yok...

Gerçekten Ankarada su yoktu. Orta yaylada su daima firaridir ve toprağın altına saklanmıştır.

Kayayı sıksa su çıkarmak, bir milletin efsanevî kudretini anlatan atalar sözüdür.

Cumhuriyet azmi, Ankarada kayayı sıkarak ondan su çıkarmıştır: Bilmem Çubuk barajını gördünüz mü? Biribirinden uçurumla ayrılmış iki dağ parçası, beton duvarlarla birleştirilmiştir. Bugün bu büyük eser, Ankaranın nüfusu, iki yüz bini bulduğu zaman bile, her vatandaşa günde 200 kilo su isabet ettirmektedir. Bir su şehri olan Bursa ve İstanbulda bu kadar bol ve ucuz su yoktur.

Bu sıcak günlerde Karadeniz havuzunda plâj safası

Çubuk barajının bu temiz, mikrobsuz, filtre edilmiş bol suyu; Karadenizin ve Marmaranın küçük modelleri Ankarada deniz hasretini tamamen yok etti mi dersiniz? Bu suale cevab vermezden evvel, Ankaranın nüfusunu kısaca tahlil etmek lâzımdır: Merkez kazanın 122,270 nüfusundan ancak 46,422 si, Ankarada doğmuş olanlar, yani yerlilerdir. Ankara, bir memur şehridir ve bu memurlar, inkılâbdan önce bütün yüksek tahsil müesseseleri İstanbulda toplandıkları için, çoğu denizi sevmiş, denizi görmüş, onun zevkini almış olanlardır.

Ankaradan İstanbula ve İstanbuldan da Ankara günde üç katar vardır. İnanır mısınız ki, gelen trenler gidenler kadar, gidenler gelenler kadar kalabalıktır ve boş yeri ancak vaktinde gittiğiniz zaman bulabilirsiniz...

Sebeb nedir, biliyor musunuz? Memlekette iş hacmı, hayat hacmı, telâkki hacmı gittikçe genişlemektedir. Anadoluda artık hayat, güneşle beraber batmıyor. Elektrik, vilâyetlerden sonra kasabalarımıza kadar yayılmıştır. Radyoların motörlü vasıtaların sayısı devamlı olarak artıyor.

Bir taraftan memleket görme, gezme, eğlenme arzusu, diğer taraftan bir iş yapma itiyadı vatandaşlara ahlâk halinde yerleşiyor: Bu iki yeni ahlâk, vatandaşa bol para kazandıracak ve dolayısile hayat standardını arttıracak iki vasıftır.

***

Ankara Karadenizinin kıyıları, Suadiye ve Florya kadar kalabalıktır. Hattâ ondan fazla... Çünkü bütün Ankara, bu ufacık sahile doluyor. Ankarada yapılan yarışlarda da birinciliği alan bir İstanbullu gence, bu suyun hakikat deniz suyundan bir başkalığı olup olmadığını sordum. Biran düşündü:

«— Pek o kadar fark yok.. Yalnız engin deniz başka şey... Yalnız burada değil, hayatta bütün mahdud olan

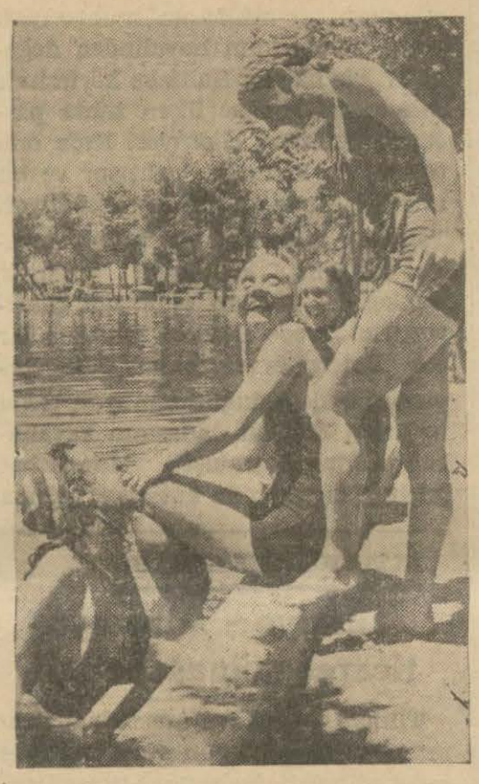

Ankaranın Karadeniz havuzunda banyo yapan bayanlardan bir grup

varlıkların hududsuzlara göre daha daraltılmış bir kıymeti yokmudur ki... Mamafih bu kadar ince eleyip sık dokumak neye yarar? Bizim şu küçücük Karadenize atlarken, gözünüzün önüne Marmarayı getirirseniz, olur, biter...»

Mesud olmak için şu Ankaralı genç kadar filozof olunuz!

Dilovan Çinar

Haftalık piyasa

İhracatımız hararetli bir devreye giriyor - Bu seneki üzüm ve buğdaylarımız çok iyi - Diğer ihraç maddelerimizin vaziyeti

İhracat mevsiminin en hararetli bir devresine giriyoruz, bir iki hafta sonra, Ege mıntakasının kuru meyvaları da İzmir limanı vasıtasile dış memleketlere sevkedilecektir. Maamafih ilk kuru üzüm mahsulü piyasaya arzedilmiştir. İzmir ticaret odasının yaptığı hesaplara göre, bu seneki İzmir kuru üzüm mahsulü geçen seneye nisbetle, kalite itibarile pek iyidir.

İzmir limanından başka, diğer limanlarımız da ihracat hareketleri hararetli bir şekilde devam etmektedir. Mersin limanından buğday, arpa sevkıyatı yapılmaktadır .

İstanbul limanı da, ihracat bakımından faal bir vaziyettedir. Son günlerde, limanımızdan ihraç edilen maddeler arasında buğday, arpa, tütün, yumurta bulunmaktadır .

İhracat maddelerimizin vaziyeti

Buğday — Yeni sene mahsulü, geçen haftadanberi piyasaya gelmektedir. Bu sene, dış memleketlerden en ziyade Polatlı mallarına rağbet vardır. Polatlı malları, Ziraat bankasının ciddî alâkası yüzünden, evsaf itibarile daha mükemmel bir hale gelmektedir. Bilhassa İngilterede, Almanyada, Polatlı buğdayı, Amerikanın Manitoba buğdayı derecesinde şöhret ve rağbet bulmaktadır. Bu yüzden Polatlı, Anadolunun en kuvvetli bir buğday merkezi haline girmiştir.

Ziraat bankasının buğday teşkilâtı her tarafta buğday satın almaktadır. Her sene buğday mahsulü fazla olduğu zaman, fiat düşkünlüğünden endişe edilirdi. Şimdi böyle bir endişeye mahal kalmamıştır. Mahsulün bol olmasına mukabil, ihracat da fazladır. Son günlerde, buğdaylarımıza karşı alıcı olan memleketler şunlardır: İngiltere, Almanya, Belçika, Holanda, İtalya, Suriye, Filistin, Yunanistan...

Arpa — Bu seneki arpa mahsulü 2 milyon kilo olarak hesab edilmişti. Bu mikdara, dış memleketlerden yapılan taleplere, ve aynı zamanda dahilî ihtiyacımıza kifayet edecek derecededir. Dış memleketler arasında en ziyade arpalarımızın müşterisi, İngiltere, Belçika, İtalyadadır. İtalyadan daha ziyade yemlik arpalar istenilmektedir. Belçika bira fabrikaları namına bir grup da, Kütahyanın biralık arpalarını satın almaktadır.

Kuşyemi — Son günlerde İngiltereden kuşyemlerimize taleb çoktur. Bu sene, Trakya kuşyemleri, hem boldur, hem de evsaf itibarile, geçen seneye nisbetle daha iyidir. Son hafta içinde Trakyadan 5000 kilo kadar kuşyemi gelmişti. Bu mikdar, ihracat tacirleri tarafından tamamile satın alınmıştır.

Kuru sebzeler — Piyasada kuru bakla mikdarı çoğalmaktadır. Bilhassa Karabiga, Bandırma, Balıkesirden mühim mikdarda kuru bakla gelmektedir. Ticaret borsası kayıdlarına göre, son birkaç gün içinde, piyasamıza 70 bin kilo kadar kuru bakla gelmiştir. Piyasada, kuru bakla çok olmasına rağmen, ihracat da fazladır. En ziyade Fransaya sevkıyat yapılmaktadır.

Karabiga nohudları, Almanyada İspanyol nohudları derecesinde şöhret bulmaktadır. Alman firmaları mütemadiyen fiat soruyorlar.

Çin - Japon muharebelerinden evvel, Çin Avrupaya ve Amerikaya külliyetli mikdarda Soya ihraç etmekteydi. Harbin uzun müddet devam edeceğini düşünen Romanya, Yugoslavya çifçileri mühim mikdarda Soya yetiştirmeğe muvaffak olmuştur. Bu suretle Çinin Avrupaya yaptığı ihracat mevkiini, Yugoslavya ile Romanya elde etmektedir.

Bizde, Soya ziraatine elverişli yerler, Samsun, Çarşamba, ve alelumum Karadeniz vilâyetleridir. Mahallî halkın şeker fasulyesi dediği Soya ziraatine daha çok ehemmiyet vermek lâzımdır.

Dokuma ham maddeleri — Son günlerde yapağı piyasası gevşektir. Tiftik ve yapağı piyasası mevsim başından itibaren pek iyi bir devre geçirmişti. Bu itibarla tiftik piyasasına arız olan bu durgunluk tabiî görülmektedir. Maamafih son hafta içinde, gene Sovyet ticaret dairesi, tiftik ve yapağı piyasasile alâkadar olmuştur. İtalyadan tiftik nümuneleri istenilmişti. Henüz bu nümunelerin arkasından ümid edilen siparişler başlamamıştır. Romanyadan kâfi derecede yapağı alınmıştı.

Akala nevinden olan pamuklar en ziyade Romanyaya sevkedilmektedir. Pamuk müşterilerimiz arasında Fransa da bulunmaktadır.

Yağ ve peynir — Son günlerde Trabzon yağlarında hafif bir düşkünlük baş göstermiştir. Bu düşkünlüğe sebeb,Karstan mühim mikdarda yağ gelmesidir. Peynir fiatleri durgundur. Piyasaya fazla mikdarda muhtelif nevilerde peynir gelmektedir. Son zamanlarda da, süt tozu fabrikalarının kremalı peynirleri, kaşar peyniri fiatlerini kırmıştır. Fakat piyasaya fazla mal geldiği halde fiatlerde gene bir düşkünlük yoktur. Tüccar, gelen malı, kışlık ihtiyaç için, soğukhava depolarına doldurmaktadır.

H. A.

Para Yüzünden...

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ-Nû) — Tefrika No. 47

— Oğlum!.. Bu işte en büyük mücrim benim... Ben müthiş bir hâta işledim... Âdeta bir cinayet... Karımdan boşanabilmek için kendisine bir tuzak kurdurmuştum. Suzanın gittiği o eve çağrılan asıl karımdı. Onu lekelemek üzere, parayla tutulan iki kişi, mahud odada yalandan bir aşk sahnesi oynadılar.

Adamcağız, halecandan nefes nefeseydi. Boğuk boğuk ilâve etti:

— İşte hakikat bu!.. Şimdi inanıyor musun bana?..

Pertev, tereddüdsüz ve katî olarak:

— Hayır! - dedi.

Lûtfi bey, âdeta yerinden hoplar gibi bir hareket yaparak:

— Neden inanmıyorsun?.. Ben doğruyu söyledim... Yalan söyleyip bu derece kendimi küçültmeğe hiç bir mecburiyetim yok... Hem niçin inanmadığınızı izah eder misiniz?

— ...

Delikanlı sustu. İhtiyar adam, asabiyetle:

— Hayır, susmak para etmez... Şimdi artık her şey açık konuşulmalı... Ortada bir hayat mevzuu bahis... Söyle bakayım... Niçin inanmıyor muşsun?

Pertev, kalbinin bütün doğruluğu ve samimiyeti ile:

— Çünkü Suzanın kendi sesini işittim...

— Yanlışlığınız var... O değildi...

— Aman efendim... Kendisiydi.

— Nasıl olur?.. O sözleri söyliyen başka bir kadındı... Para ile satın alınan bir kadın...

— Olamaz, beyefendi... Bu Suzandı... Çünkü sesini iyice tanıdım... Anlıyor musunuz efendim: Suzanın girmiş olduğu odanın kapısı arkasında kulaklarımla onun sesinin konuştuğunu işittim... Şimdi nasıl istiyorsunuz ki size inanayım?.. Ah, bilseniz o gündenberi çektiğim ıztırabı... Deli olmadığıma hayret ediyorum! Annemi, vazifemi, her şeyi unuttum... İntiharı alçaklık telâkki etmeseydim, çoktan kendimi vururdum... Günlerce ağladım, inledim... En ufak bir şüphe noktası kalabilseydi, ona sarılıp Suzanın hayalini temize çıkaracaktım... Fakat imkânı var mı efendim .. Affedersiniz, kızınızın aleyhinde söyliyerek sizi de üzüyorum... Fakat görüyorsunuz ya: Artık beni kandırmanın imkânı yok... Emin olun beyefendi, Suzan benim yüzümden hasta değildir... Kimbilir başka ne derdi vardır?.. Siz babasınız, yavrunuzu kurtarmak için her çareye başvurursunuz... Hakkınızdır... Fakat emin olun benim mevcudiyetim onun sıhhati üzerinde müessir olamaz...

Lûtfi bey bu sözleri esefle dinliyordu. Nihayet sabrı tükendi ve ne suretle ikna edeceğini şaşırarak:

— Vallahi, billâhi yegâne kabahatli benim... - diye tekrarladı.

— Hayır efendim, hayır...

İhtiyar adam, şaşkın şaşkın etrafına, sanki cansız maddelerden imdad taleb eder gibi bakındı. Alnından terler akıyordu. Mendilini çıkarıp sildi.

O sırada Pertev kapıyı açmış, çıkıyordu. Lûtfi bey haykırdı:

— Suzanın masum olduğunu size isbat edeceğim...

— İmkânı yok... Sesini işittim...

Doktor, koşarak kaçtı. Lûtfi bey, biran afalladı. Gözlerinde yaşlar belirmişti. O sırada aklına karısının söylediği cümleler geldi:

«— Bu yaptıklarına pişman olacaksın! Bir gün sen de bugün benim ağladığım gibi ağlıyacaksın...»

***

İlk şaşkınlığı geçince, Pertevin arkasından koştu. Fakat ihtiyardı, yorgundu. Genç adamı, değil yakalamak, göremedi bile...

Sağı, solu, her tarafı aradı; herkese sordu. Nihayet, delikanlının, kendisini burada misafir eden arkadaşile beraber bir spor otomobiline binerek gitmiş olduğunu öğrendi.

Bereket versin kendi kira otomobilini savmamıştı. Hem de bu kuvvetli bir makineydi. Hemen giderse delikanlıya belki yetişmek ümidi pek çoktu. Ah, bu sefer onu yakalarsa, ayaklarına kapanacak, dizlerini öpecek; vaktile Hadiye hanımın ricalarından daha büyük bir coşkunlukla yalvaracaktı.

Yolda son süratle uçuyorlardı.- Adamcağız:

«— Kızımın katili olacağım!.. Kızımın katili olacağım... Bu derece elime geçirmişken nasıl kaçırdım?..» diye söyleniyordu.

Bir aralık bir kamyon yollarını kesti. Durdular.

Lûtfi:

«— Buradan vişne çürüğü renkte iki kişilik bir spor otomobili geçti mi?..» diye sordu.

— Geçti beyim... Bir çeyrek oluyor... Öyle hızlı gidiyordu ki, ona çarpmıyalım diye manevra yaparak bizim de bu iş başımıza geldi ya... Firenimiz bozuldu.

Sürdüler..

Zonguldağa gelmelerine rağmen kovaladıkları arabayı bulmaları mümkün olmadı. Lûtfi bey yarım saat kadar da kasabayı dolaştı... Ne Pertev, ne de kırmızı otomobil, görünürde mevcud değil...

İneboluda hazin hazin baktığı ve ümidler beslediği Karadenize bu sefer büyük bir nevmidile göz attı:

«— Kendimi o sırada bedbaht sanıyordum... Fakat beterin beteri varmış... Ömrümde asla bu kadar fena vaziyete düşmemiştim!..» diye düşündü.

Bir vapur, hareket düdüğünü çaldı. Limandan yavaş yavaş İstanbul istikametine doğru ayrıldı.

«— Şayed şu oğlanı kandırabilseydim, ne iyi olacaktı. Demek bu vapura yetişirdik...»

Böyle hayalât ile vakit geçirmenin doğru olmıyacağını, Zonguldakta da araştırmalarına devam etmesi lâzım geldiğini aklına getirerek hükûmet dairesine doğru yürürken, bir mağazanın önünde aradığı mahud otomobilin durduğunu gördü. Ereğliden çıkarken ihtiyatlı davranmış, arabanın numarasını ve sahibinin ismini de öğrenmişti.

Baktı... O, numara... Âdeta gençleşen adımlarla koştu... Araba boş... Açık pencereden hemen kornaya bastı.

(Arkası var)

Orta yaşlılar ve jimnastik..

Jimnastiği aile arasına sokmak zamanı artık gelmiş, hattâ geçmiştir

O gün Vaşingtonun Beyaz sarayında toplanan gazeteciler Ruzvelte sordular:

— Tatilinizi nasıl geçireceksiniz?

Ruzvelt gülerek şu cevabı verdi:

— Balık tutmak ve deniz sporlarile meşgul olmak suretile... Fakat bilhassa spor...

Sonra bütün Amerikayı vilâyet vilâyet, şehir şehir dolaşırken yeni dünyada sporun ne mühim bir mevki işgal etiğini anladım.

Sabahleyin parklara fırlıyan yedisinden yetmişine kadar bütün halkın ok atmakla, tenis oynamakla, her türlü cimnastik yapmakla meşgul olduğunu gördüm. Başta Nevyorkun meşhur River side kilisesi olmakü zere, bütün kiliseler her yaştaki insanlar için ayni zamanda birer spor klübü haline girmişti. Amerikada spor, yemek, içmek, çalışmak, eğlenmek gibi bir ailenin günlük yaşama programına girmiştir.

İşin en garib tarafı Amerikada orta yaşlıların, hattâ orta yaşı geçmiş olanların gençlerden ziyade cimnastiğe dört elle sarılmalarıdır. Çünkü yeni dünyada ihtiyarlığın tek bir ölçüsü vardır: Şişman, hantal bir vücud... Yirmi yaşında olunuz, çehreniz isterse bir taş bebek yüzü gibi olsun vücudünüz fazlaca yağlanmış ve elâstikiyetini kaybetmişse size verecekleri en hafif isim: «İhtiyar»dır. Bunun içi Amerikada her türlü spor ve her türlü cimnastik rağbettedir. Hele bizim güreş kadar millî sporumuz olan ok atmak Amerikan kadınları arasında boyanmak kadar rağbet gören bir spordur.

İstanbula döndükten sonra vaktinden evel göbek salmış kimselere rasgeldikçe aklıma Amerika geliyor.

Niçin bizde spor ve cimnastik ancak gençlere mahsus bir şey addediliyor? Halbuki orta yaşlıların gençler kadar, belki de onlardan çok cimnastiğe ihtiyaçları vardır. Bugünkü dünya meşhurlarından çoğuna bakınız artık bütün meşguliyetlerine rağmen sporu ve cimnastiği elden bırakmamışlardır. İşte İsveç kralı. Hâlâ tenis raketini elinden bırakmıyor. İşte romancı Bernard Şov... Hâlâ genç bir yüzücü gibi mükemmel yüzüyor. Ruzvelt tatillerini sporlar geçiriyor.

Bizde başta Atatürk olmak üzere, bir çok devlet ricalimiz bilhassa deniz sporlarına karşı yakından bir alâka gösteriyorlar. Başvekil B. Celâl Bayar iyi bir denizcidir.

Halbuki gönül ister ki bizde spor ve cimnastik ailenin içine girsin. Genci de, orta yaşlısı da, hattâ orta yaşını geçeni bile biraz vücudile, cimnastikle meşgul olsun.

Bundan bir müddet evvel kendisine pek hürmet ettiğim bir zat apartıman yaptırmak istiyordu. Benim yanımda üstad Selim Sırrıya sordu:

— Yaptıracağım apartımanda bir cimnastik salonu da yaptırmak niyetindeyim... Ne dersiniz?

Üstad B. Selim Sırrı memnun bir gülümseme ile:

— Ah... dedi, keşki bütün apartıman yaptıranlar dairelerinde birer de cimnastik salonu yaptıaracak olsalar ne mükemmel bir iş yaparlardı.

Hakikaten B. Selim Sırrının hakkı vardı.

Bizde kaç zenginimiz apartıman yaptırırken şöyle mükemmel bir cinmnastik salonu yaptırmayı aklına getirir?... Geçenlerde yepyeni, modern bir apartımanı gezdim. İçinde Amerikan barı bile yapmışlar... Fakat cimnastik salonu yapmak akla bile gelmemiş..

Cimnastiği, sporu kulübden eve sokmak zamanı gelmşitir.

Orta yaşlılar arasına cimnastiği nasıl sokabiliriz?.. Bu mühim bir meseledir.

Bizde gençliğinde spor yapanlar bile yirmi beşi, otuzu geçtikten sonra spor ve cimnastiğe aid her şeyden ellerini, ayaklarını çekerler... Yavaş yavaş göbek büyümeğe, ense, gerdan katmerleşmeğe başlar. Amerikada bir çok mekteblerde orta yaşlılara mahsus gece cimnastik kursları vardır.

Babasına jimnastik yaptırtan bir genç kız

Ok atan bir genç kadın

Bu kurslar gece resim, edebiyat, lisan sınıflarından daha kalabalık olur. Buralarda orta yaşlılar göbeklenmemek, çevikliklerini kaybetmemek için her türlü cimnastik ve sporla meşguldürler.

Bizde de Halkevlerinde bu kabil gece kursları, yahut gündüz cimnastik dersleri vermek çok yerinde bir hareket olur.

Sonra büyük mikyasta orta yaşlılarımız için spor ve cimnastik teşkilâtı yapmamız lâzımdır. Yedimizden yetmişimize kadar cimnastiğe dört elle sarılmak, ayni zamanda gelecek nesillerimiz için de bir vazifedir.

Çünkü gittikçe cimnastikle güzelleşmek, vücudlerimizi korumak, doğacak çocuklarımızı, gelecek nesillerimizi de güzelleştirmek demektir.

Bilhassa deniz ve okçuluk bizim için en mükemmel bir spor halini alabilir. Kendisile beraber İstanbula geldiğim Meksikaıl bir profesör şehrimizin etrafını çepeçevre çerçeveliyen denize baktı, baktı da:

— Bu güzel deniz varken insanın bu sulara girip balıklaşacağı geliyor.. dedi.

Gençler ve orta yaşlılar... Cimnastiğe ve denize...

Hikmet Feridun Es

Siirdde yüzme havuzu

Siirdde Marmara havuzunda yüzen erkek ve kadınlar

Siirt (Akşam) — Eski vali Mithat Kemal tarafından Siirde on kilometre mesafede ve Gezer suyu kenarında yaptırılan Marmara havuzunun çok güzel çekilmiş bir resmini gönderiyorum. Bu güzel havuz ve plâjın Siirtte olduğunu söylersem bilmem inanılır mı?

Denizden binlerce kilometre uzakta olan bu havuz Ankara Orman çifliğindeki Marmara havuzunun minyatürüdür. Bütün bir hafta 38 - 40 derecei hararette şehirde bunalanlar tatil günleri yiyeceğini içeceğini alanlar erkenden buraya koşarlar. Gece yarılarına kadar eğlenirler. Bu arada bayanlar ve baylar da (Bizim Plâj) ismini verdiğimiz havuzda yüzerler.

Yazan: Sermed Muhtar Alus

Tefrika No. 132

NANEMOLLA

Dktor paraya pula o kadar lâkayıdlardandı ki maaş çıkıp kesintilerden sonra eline geçen 970 bu kadar kuruşun - o zamanlar binbaşı aylığı 1000 kuruş - altı yüzünü derhal ailesine yollardı.

(Dağ başlarında fazlasını ne yapayım, bana yeter de artar bile) diyerek kendine alıkoyduğu 370 küsur kuruştan da sarfeder, İstanbula yahud Selâniğe gidenlerle kızına bulunduğu yerlerin işinden entarilik kumaş, ipekli, gümüş veya altın küpe, bilezik, evine de tereyağ, peynir, kavurma, bal, bulama gibi şeyler de gönderirdi.

İdare reisi setresinin iç cebinden çıkardığı kâğıdlar arasındaki küçük bir deftere bakıp bakıp alnını kırıştırarak, gözlerini kırpıştırarak zihnen bazı hesablar yaptı.

— Yedimde mukayyed olan erkam yalnız 91, 92 ve 93 senei maliyelerine aid olanlardır. 91 senesinden dört, 92 senesinden gene dört ve 93 senesi ki geçen ay hulûl etmişti, ilk ayı daha işlemede.. derken paşa:

— Gözünü sevdiğim reisçiğim, dedi, doktorumuz hayırlı bir iş peşinde, kızını evlendirecek. Damadı da uzakta değil, işte karşında; oğlumuz, göz bebeğimiz İrfan bey. Hadi bir icabına bak şekerim, şu son seneler tedahülde kalan sekiz aylığın hepsini, mümkün değilse altısını olsun bulup buluştur, teslim et eline!..

Kadri beyin keyfine pâyan yok:

— Hay ömrüne bereket paşam, Allah evlâdlarını bağışlasın! Kâbe sevabına erdin!. gibi memnuniyet ve teşekkürlerle yerden temennahı ederken, idare reisi de:

— Zuhuratı müstacele hanesine altı bin kuruşu maa tevkifat kayıd geçerek... diye kafa kaşırken paşa:

— Reis uzatma, yürü, göreyim seni!. diyordu.

Doktor 5844 kuruşu cebe koymuş, Veli bey ve İrfanla beraber hemen ertesi sabah Selânik yolunu tutmuşlardı.

.....

Telgraf falan çekmemişti. Birden çıkagelmek daha hoş, daha şenlikli olur.

Selâniğe geldiler. Ev karşıdan görününce, Kadri beycik o şişman vücudile bir koşuyor ki. Sekiz aydır görmediği, gözünde tüten Mehlikasına biran evvel kavuşacak.

Çıkan kısmetten, düğün dernekten, görülecek mürüvvetten onlara bir şey yazmamış, daha hiç bahsetmemişti.

İrfanın halini hiç sormayın. Doktor kadar, belki de daha fazla heyecan içinde. Yolda gelirken, tekrar tekrar kaç kere dinlemişti:

— Evlâd ben küflü kafalı heriflerden değilim; bundan 20 yıl evvel evlendiğim vakit bile değildim... 20 yıl dedim de kızımı on dokuzunda filân sanmağa kalkma; dört sene çocuğumuz olmadı, bu nokta aklında kalsın ha!.. Ne diyordum, 20 yıl evvel evlendiğim zaman bile karımı görmeden almadım; görücü kadınların lâflarile kanaat etmedim. Yeşiltulumbadaki kahvelerin birine oturdum, yaşmak ferace ile önümden geçirdiler. gözüm tuttu da peki dedim... Alacağın kızı sen de göreceksin, başka türlü olmaz. Bir yolunu bulup göstereceğim sana!..

Biraz sonra Mehlikayı görecek demekti... Acaba nasıl?.. Zihninde büyüttüğü kadar mı?. Hakikaten o çok sade fakat çok ruhlu satırları yazan o mu?..

Sonra, babasının dediği gibi o kadar da güzel mi? Sultanlardan, ikballerden, gözdelerden de mi güzel?

Bazan içine bir şüphe giriveriyor, fakat çabuk geçiyordu. Doktor dürüst adamdır, doğruyu saklamaz kızıma koca peyliyeceğim diye yalan söylemez...

Gene bir tereddüd... İnsanların içyüzleri belli olmaz ki. Dünya bu... Neler oluyor, neler görülüyor...

Arkadakiler yavaşladılar. Önden giden Kadri bey evin kapısını vurdu:

— Kim o?

Mehlikanın sesi.

— Gugurigo!..

Bir sevinç çığlığı koptu:

— Babacığım, babacığım sen misin?.. Anne koş, bey babam geldi!

İstanbulda, taşralarda beraber oturdukları zamanlar, işinden her dönüşünde doktor, kızına kapıdan gugurigo diye seslenirdi. Neşeli zamanlarında, hep gugurigo diye çağırırdı.

Kucaklaştılar, öpüştüler. Mehlika kollarını babasının boynundan ayırmıyor, yüzünü, yanaklarını bıyıklarını öpüyor, öpüyor, o da yarışta, geri kalmıyordu.

Hatun da yanlarına yetişmişti. Kadri bey:

— Misafirlerim var, biraz çekilin de gelsinler!.. dedi.

Veli beyle İrfanı içeri aldı. Sokak üstündeki misafir odasına soktu.

— Bize üç kahve, bir de buraya mangal!. diye bağırıyor, cıgara veriyor:

— Asker kızı, asker karısı sabırlıdır, beklemeğe alışıktır. Aceleleri yok, hele şunları bir tellendirelim!.. diyordu.

Cıgarasını bitirip taplaya bastırdıktan sonra çıktı odadan.

Karısı yukarıki sandığından keten tepsi örtüsü çıkarmağa gitmişti. Kızı mutfakta hem kahve pişiriyor, hem de mangal yakıyordu.

— Gugurigo!

Mehlika mutfaktan fırladı.

— Başını ört, yeldirmeni giy, misafirlere kahveyi sen getir emi!

Kızcağız:

— Nasıl olur beybabacığım? Kapının aralığından uzatsam da siz alsanız olmaz mı? diyince doktor boynuna bir daha sarıldı:

— Olmaz!..

Anlaşılıyor ya, hür fikirli, uyanık mizaclı adam.

Mehlika çok genç ve körpeydi. Daha on altısının içinde, minyon yapılı - minyon diyorsak kukla gibilerden değil, orta boylu ve narince - güzelden ziyade son derecede şirin, sevimli, cana yakın ve sokulgandı.

Koyu kumral saçlar; bunun biraz açığı ince kaşlar; erik gibi gözler; mat bir ten...

Hele o gözler yok mu, en kuvvetli, en çekici tarafı onlardı. Gür kirpikler arasından baygın baygın bakan, koyu yeşil, hâreli hâreli o iki göz ayni zamanda pek zeki, pek te mânalıydı.

Okumuşluğunun, yazar çizerliğinin kendine lâzım olandan çok olduğunu biliyoruz. Bunun mektebi, medresesi yoktur zaten; Allah vergisidir.

Bir gazete okuyabilmesi, meramını anlatacak kadar kalem yürütmesi kâfi görüldüğü için, şöyle böyle bir iki sarıklı hoca gelip gitmiş, yani okutuluş gelişi güzel olmuştu.

Fakat onda umulmaz bir zekâ, bir kavrayış çabukluğu vardı. Allahın bahşı denilir buna...

Hatun yukarıdan inip tepsiye keten örtüyü koyarak kahveleri fincanlara boşaltırken, Mehlika halecanlar içinde çırpınıyordu.

— Anneciğim, beybabam başını ört, yeldirmeni giy, misafirlere kahveyi sen getir diyor. Çok sıkılıyorum, yapamıyacağım!.

Annesi:

— Bey baban da hâlâ seni çocuk sanıyor galiba, aklını şaşırmış mı nedir? dediği sırada gene doktorun sesi:

— Mehlika, hani bizim kahveler?.. Üçümüz de kahve tiryakisiyiz ayol, bekletme bizi!..

Hatun diyordu ki:

— Pek yabancı kimseler olsa bey baban seni yanlarına çağırmaz. Barı üzme, babacığını yanlarında küçük düşürme!..

Genç kız, başını örtmüş, yeldirmeyi de giymiş, tepsi elinde kapıya gelmişti. Bir türlü odaya giremiyor, her tarafı titriyor...

— Gugurigo!.. Neredesin yahu?

Mehlika yanlarına girdi. Şaşkın, sersem sepet. Kahveyi evvelâ kime verecek?

Nanemolla en önce o bir çift yeşil gözü gördü... Sendeledi... Harikulâde!..

Tazecik bir yanlışlık yapıp mahcub kalmadı. Kehveyi evvelâ Veli beye, sonra İrfana, nihayet babasına verdi.

Doktor gene emir savurmada:

— Otur, filcanlar boşalıncıya kadar bekle!..

Mehlika kapının yanındaki bir sandalyeye ilişti.

Mis gibi görücüye çıkmak derler buna; fakat zavallıcığın haberi yok..

(Arkası var)

İĞNE - ÇUVALDIZ

Uyuyan da... Benim...

Üstübaşı perişandı, şapkası bir yana gitmişti. Yalpalıyarak, şarkı söyliyerek yürüyordu. Bir zabıta memuru yanına sokuldu:

— Nerede oturuyorsun?

Adam güzel bir apartıman gösterdi:

— Burada.

— Sahi mi!

— Elbette sahi. İsbatı da şu anahtar, ikinci katta oturuyorum.

Memurla beraber ikinci kata çıktılar.

— Kocacığım beni bu yaz plâja göndersen hep seni düşünürüm...
— Göndermiyeyim de karıcığım hep plâjı düşün!..

Anahtar kapıyı açtı:

— Kendi evimde olduğumun isbatı da işte bu oda. İşte piyano... Evimde olduğumun bir isbatı da işte şu kapı. Yatak odam.

Bunu söyliyerek kapıyı açtı.

Karyolada bir kadın, yanında da bir erkek vardı. Uyuyorlardı. Sarhoş!

— Evimde, odamda olduğumun bir isbatı da işte... Karım yatakta yatıyor... Yanında uyuyan erkek de benim!..

Sağırlar

Yetmiş beşlik iki karı koca, kulaklarında birer küçük boru, tiyatroda idiler. Komik sahnede tuhaflıklar söylüyordu.

Bir aralık karı kocasına seslendi:

— İyi işitiyor musun?

— Evet.

— Hoşuna gidiyor mu?..

— Hayır!..

— Bayan sizi aramamı emrederse nerelerde aramıyayım?..

Uyku

Geceleri uyku tutmadığından şikâyet ediyordu. Doktor dedi ki:

— Gece yatınca 1, 2, 3, 4, 5... diye uyuyuncıya kadar sayınız.

Ertesi günü hasta tekrar doktora gitti, doktor sordu:

— Dediğimi yaptınız mı?

— Evet, 131,798 e kadar saydım...

— Nihayet uyudunuz mu?

— Hayır, şafak sökmüştü, kalktım!..

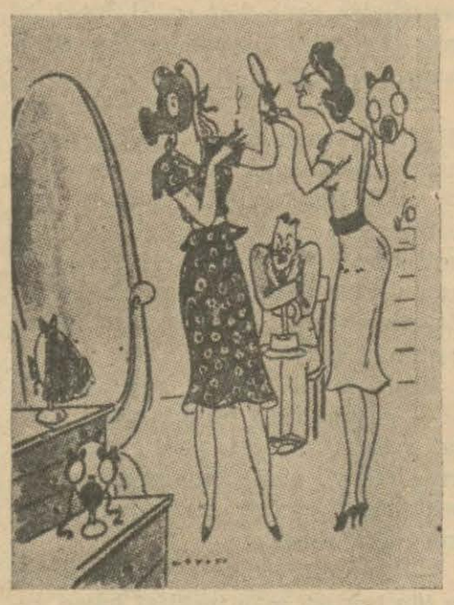

— Bu gaz maskesi size fevkalâde yaraştı!..

Deniz

Uzun bir deniz seferinden gelen bir ahbaba sordular:

— Seyahat nasıl geçti?

— Fevkalâde iyi geçti. Büyük bir vapurdaydık. Eğer mütemadiyen deniz tutmasaydı, denizde olduğumu hissetmiyecektim!..

— Köpeğinden ayrılamıyan dalgıç!..

Diş

Hoca vaaz ediyor:

— Kıyamet günü, mahşerde diş gıcırtıları duyulacak, herkes dişlerini gıcırdatacak...

Cemaatin arasında bir ses duyuldu:

— Ya ağızlarında dişleri olmıyanlar ne yapacaklar?..

— Takma diş takacaklar!..

— Benim dediğim dediktir. Pazar günü eğleneceğiz dedim, işte eğleniyoruz!..

Kekemeler

— İki kekeme raslaştılar.

— Na... na... sıl... sın?.

— İ... i... yiyim... Se... sen... na... sılsın?

— Be... ben de... i... iyiyim... se... sen... ha... ha... lâ... ke... ke... ke... ke... liyorsun...

— E... e... vet...

— Ne... ne... ne... den... be... beni... i... i... yi... eden... do... do... dok... tora... gi... gi... gitmiyorsun?...

Acemi... Sende!..

Tramvayda efendiden bir zatın yanına sıfır numara bir bıçkın oturdu. Şöyle bir sağına baktı, biraz doğruldu ve efendiden zatın tepesi üstünden sokağa tükürdü.

Efendiden zat içini çekmekle iktifa etti.

Biraz sonra sıfır numara bıçkın şöyle biraz eğildi ve efendiden zatın burnu ucundan gene sokağa tükürdü.

— Burada denize girmek yasaktır.
— Bunu neye soyunmadan evvel söylemedin?..
— Soyunmak yasak değildir...

Efendiden zat omuz silkmekle iktifa etti.

Biraz sonra sıfır numara bıçkın şöyle biraz eğildi ve efendiden zatın çenesi dibinden gene sokağa tükürdü.

Bu sefer efendiden zat döndü ve sıfır numara bıçkının suratına tükürdü.

Sıfır numara bıçkın suratını sildi, sonra efendiden zatın alnını karışladı:

— Acemi sende!.

Sofya mektupları

Bulgarlar Hatay zaferimizi memnuniyetle karşıladılar

Bulgaristanda, doğumlar azalıyor, hükûmet nüfusu arttırmak için bir lâyiha verdi

Sofya (Akşam) — Başvekilimizle Hariciye Vekilimizin Belgrad seyahatleri dönüşlerinde Sofyada birkaç saat kalmaları Türk - Bulgar münasebatı üzerinde çok iyi neticeler vermiştir. Sofya hükûmetinin, Türk ekalliyeti için aldığı bazı kararlar bu arada zikrolunabilir.

Hamidiye kruvazörünün Varna seyahati ve bilâhare bayan Sabiha Gökçenin Sofyada samimî surette karşılanması, geçen gün Bulgar parlâmentosunda Türk - Bulgar dostluk cemiyeti reisi mebus Petko Stoyanov'un Türkiye lehindeki güzel sözleri ve Bulgaristanda Türk mekteplerinde Türk harflerinin okutulması mecburiyetinin hemen fiile getirilmesini istemesi ve şer'iye mahkemeleri salâhiyetlerinin tahdidi, inkişaf etmekte olan Türk - Bulgar münasebatının salâhını gösterir.

Bulgar matbuatı da, Hatay itilâfı münasebetile Türkiye lehinde neşriyata devam ediyorlar. Zora gazetesinde P. Netkov «Fransız - Türk mukavelesi» başlığile yazdığı bir makalede diyor ki:

«Yakın şarkta yeni hâdise, cenubi şarkî komşumuzun haricî politikasında elde ettiği parlak muvaffakıyeti olan Türk - Fransız dostluk paktıdır. Bu pakt, 4 temmuzda Ankarada parafe edilmiştir. Paktın muhteviyatı malûmdur.»

Bundan sonra makale sahibi, sahaca küçük fakat ehemmiyeti büyük olan bir mıntaka yüzünden çıkan ihtilâfların sulhen halledildiğini zikrettikten sonra diyor ki:

«Türkiye, Sancak meselesinden evvel Boğazlar meselesinde de böyle yaptı. Bu iki msele üzerinde Türkiye, dünyaya büyük bir misal oldu. Hayatî meseleleri takip etmekte sebat etmekle ve en iyi usulleri seçerek icraata geçen bir devlet, büyük olmasa da ve kuvveti dünya muvazenesini tehdid etmese de sulhen bir değişiklik yapabilir ve bir zamanlar muahedeleri imzalayan kuvvetleri, tekrar yeşil müzakere masasının etrafında toplıyabilir ve bunlara ayni muahedeleri tekrar kabul ettirebilir. Bu hususta Montrö muahedesi, revisionizm, semasının kırlangıcı idi.

İskenderun meselesi ise bambaşka idi. İki taraflı bir komşuluk meselesi olduğu için daha ziyade ihtilâfı mucip oluyordu. Buna rağmen Türkiye, Burada da görülmedik bir muvaffakıyet kazandı, bu muvaffakıyet, Türkiyenin beynelmilel mevkiini daha ziyade yükseltti.

Biz, bu muvaffakıyete seviniyoruz. Türkiye, yukarıda bütün bu şeraite tevafuk ettiği için büyük beynelmilel muvaffakıyetler elde etti. Türkiyenin son 20 sene içerisinde geçtiği yola bir göz atınız. Dahilde fevkalâde bir terakki, hariçte hayret verici semereler... Yeni Türkiyeyi kuran zatın devlet düşüncesi, bütün olarak daima tetikte. Böylelikle bütün kuvvetler, bir yere toplanarak ayni maksada çevrilmişlerdir.»

Mir gazetesinde T. Nedkov, «Türk - Fransız paktı» başlığile yazdığı makalede diyor ki:

«Uzun müddettenberi devam eden Türk - Fransız müzakerelerinde Türklerin Hatay dedikleri Sancak meselesinin son zamanlarda muvaffakıyetle halledilmesi, beynelmilel münasebatın inkişafında mühim bir hâdisedir...

Biz Türkiye cümhuriyetinin samimî dostları Bulgarlar, Türk - Fransız ihtilâfının sulhen halledilmesini sevinçle karşıladık. Bunda, eski Türk - Fransız dostluğunun ihya edilmesinden başka Yakın şarkta müzaheret edilen sulhün takviye edildiğini görüyoruz.»

Bulgaristanın nüfusu azalıyormuş

Nüfusu 6 milyon raddesinde olan Bulgaristandan 1937 senesinde yabancı memleektlere göç edenler 8,091 i kadın, 12,323 ü erkek olmak üzere 20,416 kişidir. Bu miktar, 1936 yılında göç edenlere nazaran 493 kişi daha azdır. Fakat 931-935 arasında her sene vasatî olarak 12,655 kişi göç etmiştir. Son iki sene içinde göç edenlerin artması da, bunlardan çoğunun Türkiyeye gitmesinden ileri gelmiştir.

Zora gazetesinin yazdığına göre, 1937 de Türk Trakyasına hicret edenlerin yekûnu 14,598 kişidir. Bundan evvelki senede 14,207 kişi Türkiyeye gitmiştir. Ayni gazete, 1937 de Türk Trakyasından Bulgaristana 52 kişinin göç ettiğini yazıyor. Pek tabiî, bunlar Bulgar muhaciri olacaklardır.

Zarya gazetesinde Hr. Daskalov, «Doğuma teşvik» başlıklı makalesinde diyor ki:

«Nüfusumuzun gittikçe azalması, Bulgaristanın istikbali için endişe uyandırmaktadır. Doğumlar azalıyor, ölümler çoğalıyor.

Doğumun azalması, mekteplerde seneden seneye talebelerin azalmasından da hisssdilmektedir. Muallimler arasında işsizlik de belirdi.

En çok doğum nisbetini köyler veriyordu. İnsan ırmağı oradan akarak şehirde hayatı idame ediyordu. Fakat son senelerde köylerde de doğum ehemmiyetli surette azalmıştır. Bir kelime ile denilebilir ki, millî hayat kaynağının kurumasından korkuluyor. Bir devletin hayat kaynağı kurudu mu o devlet, erimeğe doğru gider.

Doğumun çoğalması için şu tedbirler alınmalıdır:

1 — Devlet, belediye veya hususî işlere aileli ve çocuklu olan memurlar tercih edilmelidirler.

2 — Ailenin adedine göre maaş da çoğaltılmalıdır.

3 — Çok azalı ailelerin üzerinden vergi ağırlıkları kaldırılmalıdır.

Başka memleketlerde bu tedbirler alınmış ve iyi neticeler veriyorlar.

Halkı doğuma teşvik için hazırlanan kanun lâyihası meclise verilmiştir. Lâyihada, şu tedbirler zikrolunmuştur: Üçten fazla çocuklu aileler memur iseler onlara çocuk başına ayda hükûmet tarafından ikramiye olarak 150 şer leva verilecektir. Memur değilseler bu gibi ailelere, çocukları reşid oluncaya kadar her çocuk için 2000 leva verilecektir. Sağ ve sıhhati yerinde olarak üçten fazla çocukları olan aileler de 60 yaşlarına kadar hükûmetten ayda 300 leva tekaüdiye maaşı alacaklardır. Üçten fazla çocuk sahibi aileler, hususî işlere ve memuriyete tercihen alınacaklardır. Bu gibi aileler ayrıca, senede üç defa olmak üzere Bulgar devlet demiryollarında bedavadan seyahat edeceklerdir. Senenin diğer zamanlarında da demir yollarından yüzde 30 tenzilâtla seyahat edeceklerdir. Çok çocuklu ailelerin çocukları için mekteplerde taksit ve ücret katiyyen alınmıyacaktır. Gene bunların çocukları, devlet hastanelerinde ve sanatoryomlarında bedava olarak tedavi edileceklerdir.

25 yaşına kadar evlenmiyen hiç bir erkek, ne devlet, ne belediye ve ne de hususî memuriyetlere alınmıyacaktırlar.. Bekârlar, gelirlerinin yüzde 40 ı nisbetinde bekârlık vergisi vereceklerdir.

Doğuma teşvik lâyihası, 8 maddeliktir. Ayrıca evlenecek çiftlere teshilât ta yapılacaktır.

Dünyada ne kadar Bulgar var?

103 bin kilometre murabbaı arazisi olan Bulgaristanın, haricinde, Dnevnik gazetesinin neşrettiği bir istatistiğe göre bütün dünyada 3,363,000 Bulgar yaşamaktaymış. Bu istatistikde şöyle taksim olunuyor:

Komşu memleketlerde 2,003,000 Bulgar vardır. Şöyle ki: Basarabyada 350,000, Romanyada 150,000, Romanyanın Banat havalisinde 20,000, Avusturya ve Macaristanda 20,000, Anadolu? ve İranda 5000, şimalî Amerikada 70,000, cenubî Amerikada 20,000, Avustralya ve Yeni Zelandada 10,000, Arnavutlukta 35,000, Morava'da 50,000 ve diğer yerlerde de 25,000 Bulgar yaşamaktaymış.

HAFTANIN VAKALARI

Dük ye Düşes de Windsorun seyahati: Gemiye binerken, Dük kaptana emirler veriyor, Dük ve Düşes Floransada bir tarasada

İspanyada Valâns civarında bombaların tahribatı

Avrupada bir seyahat yapan filim yıldızı Claudette Colbert

Pragda sokol şenlikleri münasebetile köylü kızların geçişi

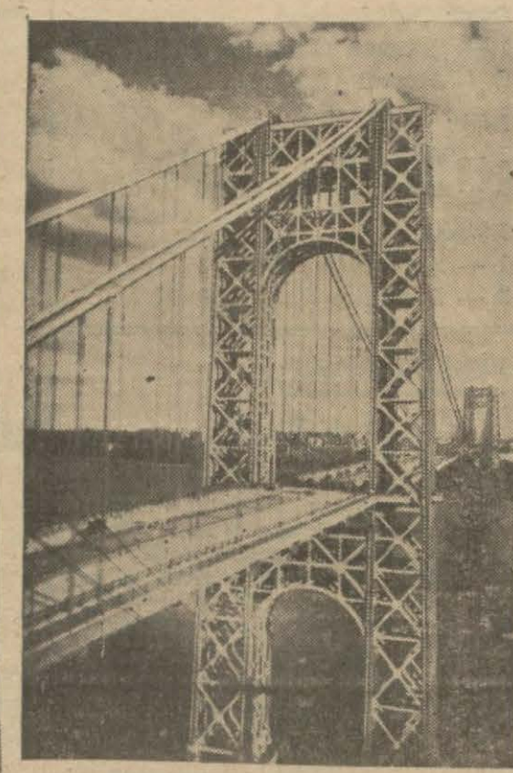

Amerikada San Fransiskoda yapılan tel köprünün giriş yeri

Perşembe müsahabeleri

Brükselde çifte evler

I

Yazan: Selim Sırrı Tarcan

Brüksel açık hava mekteplerini görmek ister misiniz? Haydi geliniz birlikte bunların bazılarını ziyaret edelim. Amma evvelâ müsaade edin de size bu açık hava mektepleri hakkında bildiklerimi söyliyeyim:

Büyük harbin ilk senelerinde Berlinde bulunuyordum. Beni bir gün Berlin kültür direktörü Valdşule dedikleri bir orman mektebine yani açık hava mektebine götürdü. Mekteb bir çam ormanının içinde kurulmuş barakalardan ibaretti. Maarif direktörü bana o zaman şunları söylemişti:

«Büyük şehirlerde iyi bakılmıyan ilkmekteb çocuklarının bazıları çelimsiz, cılız, kansız, dermansız oluyor ve arkadaşları kadar fikir yorgunluğuna dayanamıyor ve bu yüzden dalgın, az anlayışlı, sinirli, dikkatsiz veya tenbel oluyorlar. Bu gibileri ayırıp açık hava mekteplerinde okutuyoruz. Akranlarının üç yılda öğrendikleri şeyleri bunlara dört beş hattâ bazan altı senede öğretiyoruz. Altı senedir yaptığımız tecrübeler çok faydalı neticeler verdi. Şimdi Almanyanın her tarafında bu okulları kurduk. Her yıl da çoğaltıyoruz!»

1929 da tekrar Berline gittiğim zaman genç yaşında hayata gözlerini yuman ve çok güzide bir insan olan sefirimiz general Kemaleddin Saminin delâletile tekrar bu müesseseleri görmüş ve bir kat daha hayran olmuştum. 1935 de Romada, Pariste ve Brükselde de bu mektepleri gezdim. Şimdi artık açık hava mekteplerinin ne olduğunu ve ne gibi faydalar temin ettiğini tamamile öğrendim.

Bu bir sanatoryom değildir. Prevantoryom da değil! Şimdiye kadar bizim telâkkimiz şeklinde mekteb de değil! Öyleyse nedir?

Doktorla muallimin, fiziyolojistle psikoloğun elele verip bağdaştığı bir sağlık yurdu. Orada pedagoji metodları çocuğun fiziyolojik kabiliyetine göre tatbik edilir. Muallim fikir ve ahlâk gıdaları verirken tabib beşer makinesinin sağlamlığını kontrol eder. Herkesin dilinden düşmiyen bir söz vardır: Salim fikir sağlam bedende bulunur. Öyleyse salim fikrin kılavuzu muallim, sağlam bedenin de doktordur. Açık hava mekteplerinin hususiyeti işte bu kafa işlerinden anlıyan terbiyecilerle vücudün bütün inceliklerine vakıf olan ve onu yorgunluktan koruyan vaki tedbirleri yerinde tatbik eden hekimlerin anlaşmasından doğmuştur.

Belçika ilkokullarında bulunan çocukların bazılarının çelimsizliği, cılızlığı, dalgınlığı, tenbelliği veya fazla avareliği bundan yirmi yıl önce terbiyecilerin dikkatini celbetmiş ve ilk tedbir olmak üzere her yıl büyük tatillerde bu sıhhatleri bozuk çocukları ihtiyaçlarına göre bir kısmını deniz kıyılarına bir kısmını orman kenarlarında havası güzel köylere gönderip orada kendilerine kamplar kurmuşlardır. Güneşin ve açık havanın faydalı tesirleri bir yandan terbiyecilerin, öbür yandan tabiplerin gözünden kaçmamış ve 1918 den sonra bu tatil kamplarını bir teşkilâta bağlamağa karar vermişlerdir.

Belçikada bu açık hava hayatının beş türlüsü var:

1 — Tatil kolonileri.
2 — Gündüz kürleri.
3 — Oyun alanları.
4 — Açık hava mektepleri.
5 — Prevantoryomlar.

Milletin istikbali olan yavruların sağlığını korumak ve onları ölümün kara pençesine kaptırmamak için bu yurdların her sene mikdarını çoğaltıyorlar. Şimdiye kadar çelimsiz, cılız, zayıf çocuklara inhisar eden bu teşkilâtı komünler idare ediyor. Yalnız zenginler yardım ellerini kendilerine her fırsatta uzatıyorlar. Hayırsever zenginler çifliklerini bu hayırlı işe tahsis ediyorlar.

Brüksel civarında «Çifte evler» açık hava mektebini ziyaret etmek istediğimi Brüksel açık hava mektepleri direktörü doktor (Demasure) e bir mektupla bildirmiştim. Kendisinden aldığım cevapta şöyle yazıyor:

«Aziz meslek arkadaşım,

«Brüksel civarındaki açık hava mekteplerini görmek arzusunda bulunduğunuzu bildiren mektubunuzu aldım. Yarın vaktiniz müsaitse (St. Josse) açık hava mektebini gezebiliriz. Size bir plân gönderiyorum. Saat 14 de Şimal garı önünden geçen 56 - 60 - 61 numaralı tramvaylardan birine binersiniz (Tlace Dailly) de kışlanın önünde iner, 5 numaralı tramvaya aktarma edersiniz. O sizi Çifte evlerin önüne getirir. İnince sormağa hacet yok. Büyük lâvhayı göreceksiniz. Zaten ben sizi kapıda bekliyeceğim. Gelemiyecekseniz (1542-60) a lütfen telefon ediniz.

Hürmetkârınız
Demasure»

Dediği saatte tramvaya bindim. Kışlanın önünde indim. Aktarma ettim. Bir saat kadar bir yolculuktan sonra Çifte evler açık hava mektebini elimle koymuş gibi buldum. Doktor beni bekliyormuş. Koluma girdi. Büyük demir kapıdan geçtik, sol tarafta bir paviyona girdik. Temmuzda gene hava çok sıcak. Gökten ateş yağıyor. Doktor gülerek yer gösterdi.

— Buyurunuz, oturunuz! Size bir soğuk bira ikram etsem içer misiniz? dedi. Doğrusu bu teklif pek makbule geçti. Yemek odasındaki frijiderden bir şişe ile iki bardak getirdi. Ve bana:

— Siz bizim için hiç yabancı değilsiniz. 1924 de Brükselde toplanan pedagoji kongresinde sizi görmüştüm. O zaman bizim büyük terbiyecimiz doktor (Decroly) bana sizden çok bahsetmişti.

Avrupa seyahatlerinizde mesleğinize aid tedkiklerde bulunduğunuza çok isabet ediyorsunuz. İnsan her gittiği yerde yeni bir şey görür, yeni bir şey öğrenir. Vakıa bizim Belçikamızda sizi tatmin edecek büyük bir şey yoktur amma, hiç olmazsa memleket çocuklarına karşı kalbimizde beslediğimiz büyük sevgiyi ve o sevginin tezahürlerini görmüş olursunuz. dedi.

Selim Sırrı Tarcan

Mersinde sebze hâli

115 bin liraya yaptırılan sebze hâlinin medhali

Mersin (Akşam) — Belediyenin 115 bin lira sarfederek bir sebze ve kasap hâli inşa ettirmiştir. Hâl ihtiyacı tam karşılıyacak bir vaziyettedir. Bu yıl 120 bin lira harcanmak suretile fennî mezbaha da inşa edilecektir. Keşif bitmiş olduğundan inşaat şu günlerde başlıyacaktır.

AKŞAM SPOR

Son tenis turnuaları

Tenis Istanbulda ilerlemiyor, yerinde bile saymaktan âcizdir, geriliyor

Bu mevsim, iki tenis turnuası seyrettik. Organizatörlerin bütün hüsnü niyetlerine, itinalarına ve pek mahdud olan seyircileri memnun etme hususunda gösterdikleri arzulara rağmen, maalesef bu turnualar tenisimiz için reklâm olmaktan çok uzaktır.

Bu turnuaların üzerimizde bırakmış olduğu tesir kısaca şu olmuştur:

Tenis İstanbulda ilerlemiyor.. yerinde bile saymaktan âciz.. geriliyor. Senelerdenberi tenisin, hiç değilse bir kaç yüz seyirci alacak kadar basit bir stadı ve bu miktarda seyircisi olmayışı, ta 1924 senesinde Challenge Cup'u kazanmış olan Suadın aradan on dört sene geçtiği halde bugün karşısına çıkan finalistten birkaç klas üstün oluşu, yukarıda hülâsa ettiğimiz neticeyi çıkarmakta ne derece haklı olduğumuzu gösterir.

Tenis, bizde de bir aralık popüler ve ciddî bir spor olmak istidadını göstermişti. Fakat Suad - Sedad ve Şirinden sonra gelen neslin bu spora kâfi dikkat ve emeği sarfetmemiş olması ve sonra da tenisin lüzumundan fazla pahalı bir spor haline gelmesi bu neticeyi tevlid etmiştir.

Ferdî sporların şahsî kabiliyet ve istidadlara istinad ettiğini düşünecek olursak heveskârı bu derece az bir sporun daha fazla randıman veremeyişini tabiî görmemiz icab eder. Tenisin tamamile popüle rolduğu Fransada bile dört silâhşorlar namile maruf, Davis kupasını Tilden'in elinden ve Amerikadan söküp getiren (Lacoste, Borotra, Cochet ve Brugnon) un bile hâlâ yerlerinin doldurulmadığını, hattâ bunlar ayarında bir tek tenisçinin bile yetişmediğini düşünecek olursak teniste şahsî kabiliyetin ne derece büyük bir rol oynadığını anlarız.

Bizde fazla olarak tenis amatörleri eskiye nisbetle çok da azalmıştır.

Şunu da açıkça söylemeliyim ki, bugünkü vaziyette tenisimizden bir istikbal beklemek de boştur. Suad da çekildikten sonra bugünü da aramamız ihtimali pek fazladır.

İçinde bulunduğumuz vaziyeti bir an evvel görerek tedbir almamız çok lüzumludur. Hastalığı ve tedavisi çarelerini anlatmağa çalışacağız:

1 — Klüplerimiz tenise bugünkünden fazla ehemmiyet vermeli ve bilhassa tenisi ucuzlatacak çareler aramalı, hattâ fedakârlıklar yapmalıdırlar. Bir oyuncunun basit bir şekilde tenis oynıyabilmesi için bir mevsim asgarî yüz lira sarfetmesi lâzımdır. Klüplerimizin aidatı azaltmak, ucuz fiatle top ve sair vesait tedarik etmek gibi âzalarına yardımlarda bulunması da düşnülebilir. Sporla meşgul olacak makamların tenisle uğraşan klüplere bilhassa nakdî yardımda bulunması lâzımdır. Tenisi bir lüks olmaktan çıkaralım.

2 — Klüplerimiz, yine umum müdürlüğün yapacağı yardımla antrenör getirtmelidirler. Teniscinin artık hüdayı nabit olarak yetişmesine imkân yoktur. Doğru. bir stil tenis oyununun yüzde ellisidir. Geçen turnualarda yeni yetişen oyuncuların hemen hiçbiri antrenörle yetişmiş hissini verecek bir stile malik değildi. Bir çoklarının (prise) i dahi yanlıştı.

Bilgisiz, sırf görenekle tenis oynanmaz.

Eğer klüpler antrenör temin edemezlerse umum müdürlük birkaç antrenör getirterek klüplerde çalıştırmalıdır.

3 — Tenis için memleketimizde propaganda yapmak ve bu güzel sporu halka sevdirmek lâzımdır. Bunun için de hiç değilse bin kişi alabilecek bir stad yaptırmalı, iyi tenisçiler davet ederek sık sık maçlar ve turnualar organize etmelidir.

Dört sene evvel şehrimize gelip bizimle çekişen Yugoslav dostlarımızın bugün beynelmilel bir şöhreti olduklarını, Puncec'in Wimbledon'da dömi finale kaldığını, meşhur Budge'un Yugoslav sahalarında mağlûb edildiğini göz önüne getirerek biraz gayret gösterelim.

Ulvi YENAL

Fransa turu

14 üncü bölümü kazanan İtalyanların Pino Bartalis'i birinci vaziyette gidiyor

Fransa turunun Diny - Brianson arasında yapılan 14 üncü bölümü en heyecanlılarından biri olmuştur. Buraya kadar başta gelen Vervik, Avrupa gazetelerinin dediğine nazaran, bugüne kadar misli görülmemiş fevkalâde bir bisikletçi olan Bartali'nin hücumlarına dayanamıyarak bir hayli geride kalmıştır. Alpların 2500 metrelik üç tepesini ihtiva eden bölümde Bartali baştan sona kadar birinci vaziyette giderek 5 dakika kadar bir farkla etapı kazanmıştır. İtalyanlar şampiyonlarının bu muvaffakıyetile çok sevinirlerken, Belçikalılar da müthiş bir sukutu hayale uğramışlardır. İtalyanlar geçen sene bir kaza neticesinde turu kaybeden Bartalinin bu sene kazanması için şampiyonlarını mevsim başındanberi çalıştırmışlardı. Buna mukabil Belçikalılar da bu sene tura şimdiye kadar görülmemiş, kuvvetli bir ekiple iştirak etmişlerdi. Bu iki kuvvetli takım arasında kalan Fransızlar, iki tarafın rekabetinden istifade ederek bazı muvaffakıyetli neticeler alabilmişlerse de, umumiyet itibarile sönük kalmışlardır.

14 üncü bölüm sonunda umumî vaziyette ilk on beş müsabık şu vaziyettedir:

	Sa.	Da.	Sa.
1 — Bartali (İt.)	93	56	22
2 — M. Klemans (Lük.)	94	14	7
3 — Vervik (Bel.)	94	17	52
4 — Visini (İt.)	94	20	9
5 — Kosson (Fr.)	94	25	18
6 — Vissers (Bel.)	94	31	44
7 — Cianello (Fr.)	94	32	46
8 — Many (Fr.)	94	37	29
9 — Gosma (Fr.)	94	41	50
10 — Disso (Bel.)	94	43	56
11 — Lovi (Bel.)	94	48	46
12 — Servadei (İt.)	94	50	46
13 — Kanardo (İsp.)	94	53	39
14 — Gallien (Fr.)	94	55	49
15 — Tannevo (Fr.)	94	57	59

Bartali 14 üncü bölümü kazandıktan sonra

Güneş atletlerini davet

Güneş klübünden: Atletizm şampiyonası hakkında görüşmeler yapmak üzere klübümüze mensub atletlerin 29 ağustos 1938 cuma günü akşamı saat 19 da klüb merkezinde bulunmaları rica olunur.

Mudanyada denizcilik

Mudanya gençleri yakında şarpi yarışlarına başlıyacaklar

Bursa (Akşam) — Bu sene Mudanyada yeni bir deniz sporu büyük bir merak ve heyecan uyandırmıştır. Başvekilimiz Celâl Bayarın Mudanya gençlerine hediye ettiği iki tane şarpi ile iki fıta, Mudanya gençlerini bu yeni spora teşvik etmiştir. Kadıköy Deniz kulübünden B. Ziya, Mudanyada beş gün kalarak gençlere şarpilerin idaresi, kullanılışı hakkında tatbikat dersleri vermiştir.

Mudanya C. H. P. bu güzel teşebbüsü himayesine almış ve şarpilerle fıtalar için iskele civarında bir kayıkhane meydana getirmiştir. Muntazam bir çalışma ile kabiliyetlerini inkişaf ettiren Mudanya gençleri, yakında şarpi yarışlarına başlıyacaklardır. Bir şarpi daha gelecek, ayrıca Mudanyadaki alay da iki şarpi yaptıracaktır. Bir tane de Gemlikte vardır. Bu suretle iki kasaba gençleri arasında deniz sporları temaslarına imkân hasıl olmaktadır.

B. Ziya, yakında tekrar Mudanyaya gelerek gençlere yüzme talimleri yaptıracaktır. 11 eylûl Bursa festivalinde bu seneki deniz günü, zengin deniz eğlencelerile kutlanacak ve yüzme, şarpi, fıta yarışlarile festivalin ayni zamanda bir spor faaliyetine vesile teşkil etmesi temin olunacaktır.

Amerikan etletlerinin Isvicteki ikinci müsabakaları

Avrupaya gelen Amerikan atletlerinin İsveçin merkezi İstokholm'de Şimal memleketleri atletlerinin de iştirakile tertip edilen bir atletizm mitingine girdiklerini ve muvaffakıyetli dereceler yaptıklarını yazmıştık. Amerikan atletleri İstokholm'de ikinci müsabakalarını 22 temmuzda yapmışlardır.

Bu müsabakada Amerikan Fenske, Fransız Lâdumek'e aid olan bir mil dünya rekorunu kırmak istemişse de ancak 2 D. 24 S. 6/10 yapmıştır. Halbuki rekor 2 D. 23 S. 6/10 idi. Sırıkla atlamayı 4 M. 10 ile Varof kazanmış, Malo da 300 metreyi 33 S. 4/10 gibi fevkalâde bir zamanda almıştır. (Dünya rekoru 33 S. 2/10 ile Amerikalı Badok'a aittir.) Günün süprizi 800 metrede Amerikalı Borhun, İsveçli Anderson tarafından geçilmesi olmuştur. Anderson Amerikan rakibini 1 D. 52 S. 8/10 luk bir derece yaparak geçmiştir. Diğer neticeler:

200 metre:
1 — Ben Conson (A.) 20 S. 9/10
2 — Bavmgarten (Hol.) 21 S. 6/10

2 mil:
1 — Pekuri (Fin.) 9 D. 6 S.
2 — Zabo (Mac.) 9 D. 9 S. 8/10

110 manialı:
1 — Valkot (A.) 13 S. 9/10
2 — Lidman (İs.) 14 S. 4/10

Cirit:
1 — Vikanen (Fin.) 75 M. 03
2 — Aterval (İs.) 72 M. 55

Disk:
1 — Hedval (İs.) 49 M. 34
2 — Berg (İs.) 48 M. 75

Yüksek:
1 — Kruter (A.) 2 M.
2 — Lundkist (İs.) 1 M. 93

YENİ NEŞRİYAT:

Çocuk Duygusu

Bu güzel çocuk mecmuasının 44 üncü sayısı çok nefis resimelr ve yazılarla bugün çıkmıştır. Bu sayıda Şehir tiyatrosunun meşhur küçük sanatkârı Ferih ile resimli ve uzun bir konuşma vardır. Mutlaka okuyunuz. Sayısı her yerde 5 kuruştur.

DÜZELTME

Sultanahmed Erkek San'at Okulu Arttırma Eksiltme Komisyonundan:

27/7/938 tarihinde ve 7104 numarasındaki nüshamızın 8 inci sahifesinde (un) mikdarı 25200 Kg. olarak yazılmış ise de bunun 2520 olarak düzeltilir.

Toprağı kumluk olan Berlin nasıl yemyeşil oldu?

Biçilen çimenler, çürütülüp gübre olarak kullanılıyor dökülen yapraklardan da istifade ediliyor

Dünyanın en büyük şehirlerinden olup nüfusu beş milyon kişiyi bulan Berlin yeşil bir belde olarak meşhurdur. Çünkü kışın sonundan sonbaharın nihayetine kadar bu şehrin bina kütlelerini saran meydanlar, bahçeler, parklar zümrüd gibi yeşildir. Şehrin içinde ve etrafında ormanlar vardır.

Halbuki bu şehrin bina olunduğu zemin kumluk olup çayır va ağaç yetişmesine müsaid değildir. Tabiatin yeşil bir yurd olmasına mâni olduğu bu azîm beldeyi dünyanın yeşilliği bol olan bir beldesi haline getiren fen ve itinadır.

Berlin bu güzelliğini ve ferahfezalığını belediyenin hizmetinde bulunan 1,600 bahçıvan ile devletin hizmetinde bulunan bazı park ve saraylara memur bir kaç yüz bahçıvana borçludur.

Şehrin umumî bahçelerinin mesahası 2,050 hektar tutuyor. Bu saha üzerinde iki bin bahçıvan, yüzlerce motörlü biçme makinesi, kamyon, araba ve el arabası ile mütemadiyen çalışmaktadır.

Çünkü çayırları ve ormanları yalnız sulamak ve temizlemek kâfi değildir. Bunların mütemadiyen beslenmesi lâzımdır. Erazi kumluk olduğundan zemin çayırları ve ağaçları beslemeğe kâfi gelmiyor.

Çayırlar senede bir kaç defa biçiliyor. Biçme makinelerinin attıkları otlar hayvanlara yedirilmeyip hususî mahallerde toplattırılıp çürütülmektedir.

Bundan hasıl olan gübre tekrar çayırlara dökülüyor. Bunların yardımı ile çayırlar mütemadiyen büyümektedir. Büyüdükçe biçiliyor. Biçildikçe de gübre istihsal ediliyor.

Ormanlar da böyle. Ağaçlardan dökülen yaprakların bir tanesi bile zayi edilmemektedir. Bunlar dahi toplattırılmakta ve hususî mahallerde çürütülmektedir. Hasıl olan gübre gene ağaçların diplerine dökülmektedir.

Bahçıvanları en ziyade işgal eden çayır ve ağaçların beslenmesi için gene bunların kendisinden hasıl olan gübreyi temin etmek oluyor. Eğer ağaçlar muntazam bir surette beslenmeseydi Berlinin Grünewold, yani (Yeşil orman) dedikleri tenezzüh mahalleri çoktan kuruyup kum çölüne dönerdi.

Tabiî Berlinin bahçelerini tezyin eden lâtif çiçekler de ayni suretle gübrelenip beslenmektedir. Berlinin her dem taze ve yeşil olmasını temin eden şey, başka memleketlerde süprüntü sayılarak imhasına çalışılan, biçilen çayırlarının otları ve ağaçların yapraklarıdır.

Berlinin büyük halk parkları ihtiva ettikleri ağaçların münetasip ve güzel olması için başka muamele görmektedir. Buralarda otların insan beline gelinceye kadar büyümesine müsaade edilmektedir.

Çayırların bir kısmında çocukların oynamalarına müsaade edilmiştir. Berlinin yalnız meydanları, bahçeleri ve parkları değil, demiryolları güzergâhları da yemyeşildir.

Hatların iki tarafındaki mail satıh zümrüd gibi yeşildir. Burada biten otlar bir bedel mukabilinde hatları muhafaza eden memurlara satılmaktadır. Bu bekçiler kulübeleri civarındaki otları toplayıp inek ve emsali hayvanlarını beslerler. Bu suretle hariçten süt getirmeğe ve yiyecek tedarikine muhtaç kalmazlar.

Kumluk erazide olup tabiat itibarile yeşillikten mahrum kalması lâzımgelen Berlinin dünyanın en yeşil bir beldesi olmasının sır ve hikmetini Berlinlilerden çoğu kendileri de bilmezler.

Bütün mesele şehrin içinde ve dışındaki umumî bahçelerin ve ormanların ot ve yapraklarından zerre mikdarının israf edilmeyip bunlardan istifade edilmesinden ibarettir.

F.

Belediye hekimleri ve Halkevleri

Halkevlerinin sosyal yardım komitelerine hükûmet tabiblerinin de iştirak ederek yardımda bulunmaları kararlaştırılmıştı. Bu arada belediye hekimlerinin de bu sahada çalışmaları düşünülmüş, fakat belediye hekimlerinin vazifelerinin ağırlığı itibarile bu işten istisna edilmeleri muvafık görülmüştür.

DİKKAT! Paris COTY fabrikalarında imal ve ihzar edilmiş bir fransız mustahzarıdır.

RADYOLİN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

AŞK ve MACERA NUVELİ

Nefret yüzünden bir izdivaç

Nakleden: (Vâ - Nû)

O sene gazetede epey yorulmuştum. Şöyle bir istirahat etmek istedim. Paraca da sıkıntıda olduğumdan, ucuzca bir yer araştırıp İstanbula yakın, güzel manzaralı, âsude bir sayfiye buldum.

Burası, pansiyon gibi oda oda kiraya verilen, oldukça rahat, temiz bir evdi.

Arabadan iner inmez şirinliği zaten gözüme çarpmıştı. Ağaçlar ortasında, iki katlı, göze hoş gelen bir köşktü.

Sahibile uyuştuktan sonra odalardan birini intihap ederek yerleştim. Sonra öğrendim ki meğer kendine patron süsü veren adamcağız, asıl mal sahibi olan Eminenin eniştesi imiş...

Bunları da bana, Eminenin teyzesi Naciye hanım uzun uzun anlattı. Sakin zamanlarında sevimli görünen, öfkelendiği sıralarda asabiyet saçan hayli geveze bir kadındı bu. Geniş kalçalarına testi kulpu gibi yumruklarını dayar, kocasile sık sık kavga eder, aradan beş dakika geçmeden de gene barışır, tatlı tatlı sohbete girişirdi.

— Efendim! - diyordu. - Bizim sermaye, ölen hemşiremin kızı Eminenindir. Ben de, kocam Ahmed efendi işleri idare edip onunla ortak gidiyoruz... Çünkü bey, vaktile Sirkecide otel de işletmiş, ahçı dükkânı da... Zanaattan iyi anlıyor... Bense hiç yorulmam... Bütün evi temizler, misafirleri ağırlarım...

Sonra, gururla ilâve etti:

— Ev güzel, değil mi?... Emine evlenir evlenmez buraya büsbütün sahip olacak.

Bu muammalı sözü pek anlamamıştım. Lâf olsun diye sordum:

— Hemşirenizin kızı nişanlı mı?

— Evet efendim... Aylardanberi... Öyle zengin, öyle zengin bir adamla ki... Birkaç apartıman ve ayrıca bankada parası var... Amma bizimki hâlâ mırınkırın edip duruyor...

— Allah Allah... Niçin?...

— Ah şu zamane tazelerinin aklı... Sevemiyormuş... Sebebe de bakın: Sevmemek!... Hakçasını ararsanız, herif güzel değil, genç te değil... Söz aramızda ellisini geçkin... Fakat para babası, beyciğim... Öyle de olunca artık ince elenip sık dokunmaz... Değil mi efendim?

Dışarıda genç bir hançereden çıkan asabî bir kahkaha işitildi'

Naciye hanım kulak kabarttıktan sonra:

— Kahvenizi getireyim! - diyerek çıktı.

Aradan beş dakika geçmemişti ki, mutfakta müthiş bir patırtı koptu. Bağırışma, çağırışma...

Gayri ihtiyarî yerimden fırladım.

— Ne var? - diye koşup sordum.

Enişte, yeğen, teyze, biribirlerine öyle girmişlerdi ki, mevcudeiyetimi farketmediler bile... Ve ben hayretle kavgalarını seyrettim.

Emine cidden güzel bir kız... Uzun boylu, siyah saçlı, beyaz tenli... Fakat şimdi sevimli yüzünü, küstahlık, nadanlık kaplamıştı... Ben geldiğim zaman işittiğim cümleler şunlar oldu:

Genç kız, eniştesine dönerek:

— Kârata!... Bana karışamazsın... - diye terter tepiniyordu.

Sonra Naciye hanıma hitaben:

— Annemin kardeşi olmasan sana da kaltak diyeceğim Amma, neyse... Kuzum anlamıyor musun: Kendimi satmak istemiyoruuuum... Mümkün mertebe zaman kazanmağa çalışıyoruuum!... Bana koca diye seçtiğiniz herife bakın... Sen âlemi kendin gibi bilme teyze... Sana herif olsun da ne olursa olsun... İşte vardığın erkeğin suratına bak... İğrenç mi iğrenç... Kazulet mi kazulet... Bir kadında mide olsun da ona yaklaşsın... Gel gelelim sen onun bile aşkından geberiyorsun... Malmış, matahmış gibi kıskanıyorsun mübareği... Çünkü erkek... Erkek!!... A teyze, sende incelik ne arar... Ben böyle olamam kuzum, kuzum... Çirkinlikten tiksinirim... Mutlaka genç, güzel, şık bir kocaya varacağım...

Karşısında duran ve kendisine aptal aptal bakan Naciye ile Ahmede karşı yeni bir hışımla haykırdı:

— Şükredin ki, henüz birini adamakıllı seçmedim... Öyle bir şey olursa hapı yuttuğunuz gündür...

Karı koca asabiyetle irkildiler. Emine pürazamet mutfaktan çıktı ve giderken uşağına emreder gibi, eniştesine:

— Yemeğimi odama getir! - dedi.

Derken, beni gördü ve birdenbire değişerek, tatlı bir tebessümle:

— Bonsuar, beyefendi! - diye reverans yaptı.

O gittikten sonra Ahmed efendi:

— Bakın! - dedi. - Görüyor musunuz, nasıl konuşuyor! Hele züppeleri sevdiğini bağır bağır ilân etmiyor mu kan başıma çıkıyor alimallah... Fakat ne dersin, ah ne dersin... Küçük hanımefendi, yemeğini odasına getirmemi emrettiler... Bu da sırf karımı kızdırmak için ha... Çünkü Naciye fena halde kıskanır...

Gülümsedim:

— Ya... Öyle mi?...

— Eveeeet... Bilmezsiniz bizim hatun çılgınlar gibi beni sever...

Adamcağız bu son cümleyi o kadar gururla söylüyordu ki, gülmemi zaptetmek için dudaklarımı ısırdım! Sevilecek maldı hani ya! Eminenin alay etmekte yerden göğe kadar hakkı var... Çillik, çopurluk, mendeburluk... Ne ararsanız kendisindeydi...

— Karım çok iyidir... Öfkelidir amma, sinirî geçince melek kesilir... Ben de onu sevmez degilim... - diyerek anlattı, durdu...

***

Aradan günler geçti. Emine ortalıkta görülmüyordu. Bir gün akşam üstü, ihtiyar, zayıf, fakat üstü başı temiz bir adam evden içeri girdi. Ortalığı biraz kolaçan ettikten sonra yanıma yaklaşarak:

— Burada pansiyoner olan gazeteci bey zatı âlinizsiniz, değil mi? - diye sordu.

— Evet efendim...

Yutkundu ve her cümlenin başında tereddüd edip, tereddüdünü yenerek içini döktü:

— Bendeniz Emine hanımın nişanlısıyım!... İzdivaç gününü kendisile kararlaştırmağa geldim. Fakat bir türlü ağzından söz alamıyorum. Şaşkın bir haldeyim... Ne desem sudan cevaplar veriyor... Ciddî ciddî konuşulmuyor ki kendisile.. sağ olsun...

— Nişanlınız belki mahçuptur! - dedim.

Adam, «amma da yaptınız ha...» manasında başını ve elini sallıyarak:

— İlâhi!... O sırnaşık Naciyenin yeğeni bu... Mahçup olur mu hiç?... Bunlara rasladığım güne lânet olsun!. Ne mal olduklarını zaten bilirdim ya... Karım sağken evimize gelip giderlerdi... Ne çok bilmiş insanlardır onlar... Fakat işte dünyada kimsesiz kaldıktan sonra nasıl oldu bilmem şu kıza gönlümü kaptırdım... Onlar da ağır bastıkça bastılar... Nihayet Naciye issiz kalan kocasına yardım edecek, kızın gönlünü yapacağını vadetti... Hep birlikte şimdilik geçinsinler diye şu köşkü satın aldım... Takım taklavat düzdük, evi pansiyon yaptılar... Onun üzerine biz de nişanlandık... Fakat şimdi de Emine işi uzattıkça uzatıyor... Âşığım amma, aptal değilim beyciğim!... Onun için istedikleri gibi tongaya basmadım, görüyorsunuz... Evi henüz kızın üstüne yapmadım... Ancak nikâhlanınca, - kayıtla, şartla - vereceğim... Evlendikten sonra karımı alıp Nişantaşındaki apartımana gideceğim... Onlar da burada işlesinler; karım ortaklık hissesini cep harçlığı yapar...

Söylediklerini alâka ile dinlediğimi görünce, bir sigara ikram ettikten sonra derdini daha ziyade döktü:

— Fakat şimdi, beyefendi, asıl mesele bu değil... Zatı âliniz on beş gündür buradasınız; sizin ne namuslu ve ciddî bir adam olduğunuzu gördüm. Zaten gıyaben de tanırdım ya... Onun için bir şey rica edeceğim: Naciye ile kocasına sorsam doğruyu söylemiyeceklerine eminim... Şey...

Yavaş sesle:

— İşittim ki bir delikanlı buraya musallât olmuş... Akşamları geç vakit geliyor; kızın penceresinin önünde duruyormuş. İşaretleşiyorlarmış... Ben gözetlesem, civarda âlem beni tanıdığından, alayı mucip olurum... Tefe korlar... Fakat siz evin içindesiniz... Acaba dikkat edip te bana haber veremez misiniz? Öhhö... Öhhö...

Bu teklif fena halde sinirime dokundu. Ters bir sesle:

— Paşam, ben akşamları odamdan dışarı çıkmam ki! - dedim.

— Canım bir kere olsun rahatsızlığa katlansanız...

— Hayır efendim... Israrınız faydasız...

Adam içini çekerek:

— Vah vah... Demek aldanmışım... Ne olurdu? İnsan insana daima yardım eder ...

Tekrar omuz silkmem üzerine bariz bir hiddetle kalktı ve sık adımlarla yanımdan ayrıldı.

***

O akşam yatmadan evvel kızı gözetlemek aklımdan geçti. Bunu sırf kendi keyfim için yapacaktım. Zira ihtiyar adamın sözleri merakımı uyandırmıştı. Ve hakikaten Eminenin pencere önünde durduğunu, geç vakit bir delikanlının gelip onunla işaretleştiğini gördüm. Sonra buluştular. Ağaçlar altında şakalaştılar.

Gene aradan günler geçti.

Bir akşam Naciye hanım, güler yüzle odamdan içeri girdi. Ve geniş bir nefes alarak, bana, müjde verir gibi:

Güzetledim ve bahçede şakalaştıklarını gördüm

— Nikâh günü kararlaştırıldı, çok şükür! - dedi.

— Nasıl oldu da Eminenin gönlünü yaptınız?

Cidden de şaşırmıştım. Zira delikanlı ile macerasını öğrendikten sonra böyle bir neticeyi beklemiyordum.

— Size anlatayım efendim... Kimseye söyliyecek değilsiniz ya... Gençlik işte... Bir oğlanla mercimeği fırına vermişler... Meğer bütün inadı o yüzden geliyormuş... Fakat delikanlının eski sevistiği bir kızla tekrar birleşip gittiğini duyunca hoşafın yağı kesildi... Artık ümidi kırıldı... Aldatılmak fena halde kibirine dokundu, kızın... Evlenmeğe karar verdi.

— Emine bu ihaneti nasıl haber almış

— Ben söyledim.

— Ağladı mı?

— Yok, güldü... Sonra zengin nişanlısına mektup yazdı... Onu davet etti... On güne kalmaz, düğün olur...

Artık Emineyi ne zaman görsem dalgın bir hali olduğunu farkediyordum. Teyzesi hep sorardı:

— Nen var? Ne düşünüyorsun?

Genç kız, munis bir sesle:

— Bir şeyim yok! - diye cevap veriyordu.

Bir sabah, elinde bir mektupla aşağı indi. Teyzesine:

— Al bunu... Nişanlıma götür... Elinle teslim et... Cevamını bekle, getir...

Kadıncağız, bermutad, itaate alışmıştı. Esasen bu seferki kendi istediği tarzda bir hizmetti.

Derhal mantosunu giyerek çıktı.

Kız, başka bir iş icad ederek Ahmed efendiyi de evden uzaklaştırdıktan sonra bir müddet ortadan kayboldu. Üst katta dolaştığını, çekmeler açıp kapattığını işittim. Her yeri iyiden iyiye aradığı belliydi. Aşağı indiği zaman rengi o kadar uçmuştu ki, endişeyle sordum:

— Neniz var? Hasta mısınız?

— Yok, yok... İyiyim... Bir şey değil...

Gözlerini kapadı. Bayılacak gibiydi. Fakat kendisinden dolayı üzülmememi, işime bakmamı söyledi.

Akşam yemeğimi yerken, Ahmed efendi, yavaşça:

— Haberiniz var mı, neler oldu? - dedi.

— Yooo...

— Meğer bugün bizi evden mahsus uzaklaştırmış... Odamıza girmiş, çekmeleri karıştırmış... Zira teyzesinden şüphelenmiş... Lâf aramızda, şüphe etmekte de haklı ya... Çünkü aradığını da buldu işte... Neyse çok şükür, korktuğumuz başımıza gelmedi... Mesele yatıştı.

Merakla sordum:

— Ne olmuş?... Neymiş?... Biraz daha açık anlatın...

— Efendim, benim karımla Eminenin yazısı biribirine pek benzer... Allah yazı eyliye ya, hoş... Bizim gibi insanların ne olacak zaten... İki çizgi karalamak... Naciye kurnazdır: Bu benzerlikten istifadeyi düşünmüş... Eminenin ağzından mahud delikanlıya mektup yazmış, açıkgözün kızı... Onu istemediğini, reddettiğini, sert ve aksi cümlelerle anlatmış... Bakın hele: Hem bu mektubu yollamış, hem de oğlanı seven kızı gidip bulmuş. «Emine seninkini koğdu, istemiyor, sen onu tekrar elde edebilirsin!» demiş..

Bu vaziyet üzerine gençler barışıp gitmişler, bizim Emine de dırazın düdüğü gibi ortada kalmış... Fakat kız da teyzesi gibi kurnaz... Delikanlının böyle birdenbire sebepsizce uzaklaşmasına akıl erdirememiş olacak ki, Naciyenin dalaveresinden şüphelenmiş... İşte dün bir taharriyat... İşler meydana çıkmış... Çünkü yazdığı mektubun müsveddesi karımın çekmesinde duruyormuş... Neyse işler yatıştı... Neticede de kârlı çıktı, oğlan atlamış oldu...

Bu âdice kurnazlıklar öyle sinirime dokunur ki, cevap vermek istemedim.

— Başım ağrıyor! - diyerek odama çekildim.

Artık istirahat müddetim de bitmişti. Bu vaziyeti böylece bırakarak İstanbula döndüm.

***

Bir sene sonra bir iş için yolum gene o semte düşmüştü. «— Haydi şuraya uğrıyayım da bir öğle yemeği yiyeyim!» dedim. Bir de ne göreyim? Köşkün pancurları kapalı. Kapısında «Satılıktır» ilânı asılı.

Şaşkın şaşkın bakınırken bir ses duydum:

— Beyefendi! Olup bitenlerden haberiniz yok mu?

Bu, komşu evde oturan Ebe Pembe hanımdı. Mevsimi pansiyonda geçirdiğim sıralar, onunla da ahbap olmuştuk. Kadıncağız kaşlarını indire kaldıra bana anlattı:

— Siz gittikten on gün sonra, yani düğünden beş gün evvel Emine evden kaçtı... Hem kiminle, bilir misiniz?... Kiminle dersiniz?... O biçimsiz, o nuhuset, o mendebur Ahmed fendiyle... Naciyenin kocasile... Zavallı Naciye öyle şaşırdı ki, iki gün zihnini toplıyamadı... Bir türlü kocasının kendini terkedip kaçtığına inanamıyordu. «Mutlak onu öldürdüler, boğdular!» diye inim inim inliyordu. Nihayet İzmirden bir mektup geldi: Emine yazıyor: «Kocanı aldım... O artık benimdir... Meğer hususiyeti, göründüğü kadar berbad değilmiş... Çok mesuduz!...» diye... Kadıncağız bu satırları okuyunca kan başına hücum etti. Şırak diyerekten efendim, düşüp bayıldı. İmdadına ben koştuğum için mektubu da gözlerimle okudum. Ah, sormayın hâlâ hastanede... Çıldırmış diyorlar...

***

Ötekiler şimdi ne oldular, bilmiyorum. Evlenmişler amma mesud yaşıyorlar mı? Macera hissime dokunduğu için hastaneye giderek Naciyeyi ziyaret etmiştim. Kadın, perişan bir haldeydi. Beni tanır gibi oldu. Kirli ve zayıflamış elini koluma dayıyarak, sönük bakışlarla, bana bakıyor, mütemadiyen mırıldanıyordu:

— Ne intikam!... Ne intikam!...

Evet, cidden ne intikamdı bu... Zengin, yahut güzel bir erkekle evlenmesi mümkünken, her iki ihtimali de tepmiş, sadece kin yüzünden, nazarında menfur bir erkeğe kendini vermişti...

Nakleden: (Vâ - Nû)

BULMACAMIZ

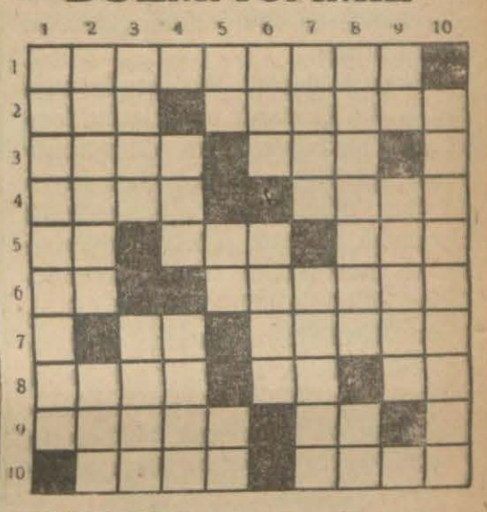

Soldan sağa:

1 — Siyah elmas.
2 — Pek iyi - Burgulu çivi.
3 — Söz vermek - Bir edat.
4 — Üzüm şerbeti - Asil.
5 — Kamer - Acemi genç - Çetin.
6 — Sual edatı - Azgın yaramaz.
7 — Ise muhaffefi - Misafir.
8 — Ziya - Bağışlama - Beyazın tersi.
9 — Lezzetli - Bir emir.
10 — Eski kadınların tırnak cilâsı - Bir içki.

Yukarıdan aşağı:

1 — İzmit civarında bir istasyon.
2 — Akdeniz sahilinde küçük bir limanımız - Şüphe.
3 — Şiir yazan - Ağrı.
4 — Lezzet - Tarla mahsulü.
5 — İntikam - Nida - Tersi çok değil.
6 — Çivi - Gömleğin kravat takılan yeri
7 — Bir meyva - Otomobil süren .
8 — Oruç ayı - Nota.
9 — Sonuna «Ü» koyunuz elbiseyi düzelten demir olsun - Zirve.
10 — Yeni dünya halkı.

Geçen bulmacamızın halli:

Soldan sağa:

1 — Tamtakır, 2 — Aba, Yasa, 3 — Şaka, Sıfat, 4 — Anahtar, Ha, 5 — Tasa, Fak, 6 — Un, Fanilâ, 7 - Kil, Alil, 8 — Otopsi, 9 — Ayyaşlık, 10 — Kaul, Aram.

Yukarıdan aşağı:

1 — Taşatutmak, 2 — Abanan, Ya, 3 — Makas, Koyu, 4 — Aha, İtal, 5 — Ay, Floş, 6 — Kasaba, Pla, 7 — Isır, Nasır, 8 — Raf, Filika, 9 — Ahali, 10 — Artakalan.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Kurtuluş caddesinde Necdet Ekrem, Taksim: Nizameddin, Beyoğlu: Kanzuk, Yenişehirde Baronakyan, Bostanbaşında İtimad, Galata: İsmet, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Salih Necati, Fatih: Hamdi, Karagümrük: Ahmed Suad, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Osman, Aksaray: Etem Pertev, Beşiktaş: Vidin, Fener: Vitali, Kumkapı: Belkis, Küçükpazar: Yorgi, Samatya: Kocamustafapaşada Rıdvan, Alemdar: Divanyolunda Esad, Şehremini: Topkapıda Nâzım, Kadıköy: Pazaryolunda Rıfat Muhtar, Üsküdar: Çarşıboyunda İttihad, Heybeliada: Halk, Büyükada: Şinasi Rıza.

Her gece açık eczaneler:

Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarı, Ortaköy, Arnavutköy, Bebek, Beykoz, Paşabahçe ve Anadoluhisarındaki eczaneler her gece açıktır.

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM —Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur

Tefrika No. 177

Manastır millî heyeti, Abdülhamidi telgraf makinesi başına davet etti

Hareket ordusunun kumandanlığının telgrafı üzerine Mahmud Muhtar paşa daveti kabul ederek Selâniğe gitmişti.) Mahmud Muhtar paşanın o günlerde Selâniğe geldiğini görene ve bilene tesadüf etmedim; belki gideceğini söylemiş iken sonradan vazgeçmiştir. Herhalde Hareket ordusunda hiç bir vazife ifa etmemiştir.

İstanbul ihtilâli Manastırda da büyük heyecan uyandırmıştı. Manastır İttihad ve Terakkinin şiddet ve hareket merzeki idi. 1908 kânunuevvelindenberi Manastır merkez kaymakamlığında bulunuyordum. İttihad ve Terakki vilâyet merkez heyetinde âza idim. İttihad klübünün de kâtib âzalığını ifa ediyordum.

Çarşamba günü İstanbul ihtilâli hakkında haberler tevali ediyordu. Selâniğin İstanbulda yeni teşekkül eden hükûmeti tanımadığı anlaşılmıştı.

İstanbul ihtilâli haberinin verdiği ilk şaşkınlık geçince Manastır vilâyet merkez heyeti de İstanbul hükûmetini tanımamağa ve onunla irtibatta bulunmıyarak Manastır vilâyetini ayrıca ve teşkil edilecek hususî bir heyet marifetile idareye karar verdi. Çarşamba akşamı vali ferik Fahri paşa, kumandan paşalar, vilâyetin büyük memurları ve eşraf askerî klübde toplandılar. Gerek askerî sevkiyat, gerek vilâyetin idare tarzı hakkında müzakerelerde bulundular; kararlar ittihaz ettiler.

Vilâyetin idaresi Manastırda mevcud bütün Osmanlı unsurlarını temsil eden bir heyete tevdi edilmek münasib görüldü. Manastırdaki gayrimüslim unsurların mümessillerile müzakere edilerek efkârda müşareket ve muvafakat istihsal olundu. Askerî klübü ile ittihad, Bulgar, Sırp, Rum, Ulah klübleri tarafından intihab edilen ikişer âza vali ferik Fahri paşanın riyasetinde vilâyet hükûmetinin başında bulunacak, bu heyetin vereceği kararlar bütün vilâyette nafiz ve carî olacaktı.

İstanbulda şeriat istiyen âsilerin meşrutiyeti ilga eyledikleri, sadrazam Hüseyin Hilmi paşanın yaralandığı, mebusların darmadağın oldukları ağızdan ağıza söyleniyordu.

Kimse işin sıhhat derecesi hakkında malûmat veremiyordu. Selânikle telgraf muhabereleri de Manastıra fazla bir şey öğretmiyordu.

Manastır İttihad ve Terakki merkez heyetine doğrudan doğruya mabeyine müracaatle veziyet hakkında izahat aramağı teklif ettim. Kabul olundu. Vilâyet polis müdürü Asım ve maarif müdürü Zekeriya beylerle birlikte telgrafhaneye gittim. Hayli uğşarak nihayet İstanbul telgrafhanesine yol açtırabildik. Mabeyin telgrafhanesine (Manastır millî heyetinin) padişah ile makine başında görüşmek istediğini bildirdik. Şemsi paşanın katli, müşir Osman paşanın kaldırılması, temmuzun onuncu günü sabahleyin hürriyetin ilânı gibi hâdiselerin cereyan ettiği Manastırdan böyle bir sırada böyle bir müracaat mabeyince ehemmiyetle telâkki edildi. Mabeyin başkâtibi Ali Cevad bey makine başına geldi ve padişah namına ifademizi dinlemeğe müheyya olduğunu bildirdi. İstizahlarımıza mukabil bize birçok teminat verdi. Cevad beyin sözlerine bakılırsa meşrutiyet ilga edilmiş değildi; bir kısım asker hoşnudsuzluklarını göstermek için nümayişle işe başlamıştılar; fakat sonra vaziyet değişivermişti. Müsellâh kıyam erbabının taleblerini tervic etmemek kabil olamamıştı.

Hüseyin Hilmi paşa yaralanmamıştı.' Mabeyine gelerek istifasını takdim etmiş, sonra selâmetle konağına varmıştı. Fakat bu saatte nerede olduğu bilinmiyordu. Mebuslardan bazılarının da tagayyüp ettikleri söyleniyorsa da bu da tamamen malûm değildi. Eski hafiyelerin meydana çıktıkları matbuata sansür konulduğu sahih değildi.

Zatı şahane meşrutiyeti ve kanunu esasiyi muhafazaya katiyen taraftar bulunuyordu; payitahtta yakın zamanda her şey yoluna girecekti. Manastırın böyle kuru teminata aldanmıyacağını, sarayın teşviki ve müzahereti olmasa askerlerin böyle bir işe kalkışamıyacaklarını, yapılan darbei hükûmetin cezasız kalmıyacağını şiddetli sözlerle bildirdik. Cevad bey zannımızda yanıldığımızı tekrar temine kalkıştı. Sözlerinin sıdkına, kendi namusperverliğine itimad etmemizi tavsiye etti. Biz de cevabımızda padişaha da dokunacak sözler ilâvesile muhabereyi kestik.

Cevad bey her sual ve istizahımıza cevab vermeden evvel mabeyin telgrafçısı Manastır telgrafçısına:

— Bekle!

İşaretini veriyordu. Mabeyin telgrafhanesinde ne oluyordu?

Telgrafçıdan telgrafçıya sual ile Cevad beyin birisi ile görüşmek için cevabı tehir ettiğini anladık.

Başkâtibin görüştüğü bu zat kimdi? Bunu söyletemedik. Ancak Abdülhamid olduğuna hükmettik.

Manastır artık iyiden iyiye tutuşmuş, ayaklanmıştı. Valinin riyasetinde teşkil edilen millî heyet gayrimeşru addettiği İstanbul hükûmetini tanımadığını telgrafla bildirmişti.

Manastır İttihad, Başkım, Rum, Bulgar, Sırp, Ulah klüblerinden Manastır vilâyeti mebuslarına çekilen bir telgrafnamede şöyle denilmişti. (Kanunu esasinin ahkâmını kanımızın son damlasına kadar muhafaza etmeğe karar verdiğimiz cihetle İstanbuldaki vekayii hazırayı serian bildiriniz.)

Selânikten yapılan tebligat üzerine İstanbula sevkiyat hazırlıklarına Manastırca da germi verilmişti.

Bu sevkiyata Ohri millî taburu da iştirak edecekti. Ohride bulunan Eyüp Sabri bey ile telgrafla muhabere ederek Ohride işin ağırca gittiğini, bazı müteneffizlerin taburun hareketine muvafakat etmemekte olduklarını anladım.

Meşrutiyetin ilânından evvel Ohriye gelerek cemiyet fedayilerinin elinden hayatını ancak akrabasının kefaletile kurtarmış olan Beşiktaş merkezi memurlarından Ohrili Mustafa bey ile Başkım klübüne intisab etmiş olan Sturgalı Abdürrahman ağa ve Veleşteli Mustafa Juta mürteciane ilkaatta bulunuyorlardı.

Bu hareketin tevsiine meydan vermemek için Ohride sözümün geçtiği bazı zevat ile telgrafhanede muhabere ederek ben de teşviklerde bulundum. Eyüp Sabri bey Ohri taburunu hareket ettirmeğe muvaffak oldu. Niyazi bey vakadan bir hafta evvel erkânıharb kaymakamı Salâhaddin beyle birlikte Debreye gitmişti.

Debre Malisyasında irtica fikirleri başgösterdiği anlaşılmıştı. Salâhaddin ve Niyazi beyler nasihatlerle o taraflarda bir derece sükûn istihsaline muvaffak olmuşlardı.

İki inkılâbcı tam 31 mart günü Manastıra avdet eylemişlerdi. Perşembe sabahı Niyazi bey Resneye giderek Resne millî taburunu hazırlattı.

Manastır millî taburu da tertibatını ikmal etti. Manastır eşrafından Rasim beyin kumandasında ikinci bir gönüllü taburu teşkil edildi.

Manastır sancağı kazalarından yalnız Pirlepe bu gönüllü tertibatına iştirak etmedi.

Manastır vilâyeti gönüllüleri kaymakam Salâhaddin beyin kumandasına verilen taburlarile biribirini müteakib trenle Selâniğe, oradan da tertibatın icablarına göre İstanbula müteveccihen yola çıkarıldılar. Ben de Ohri taburile birlikte harekete karar vermiş, yol hazırlığı yapmıştım. Ohri taburu Manastıra gelince Eyüp Sabri beyle birlikte vali paşa nezdine vardık. Fahri paşa benim de hareket edeceğimi anlayınca kendisine de Hareket ordusunda bir vazife verilmesini istedi. Vilâyet heyeti merkeziyesi ikimizin de Manastırda kalmamızı muvafık bulduğu için hareketten feragat mecburiyetinde kaldım. Diğer taburlar gibi Ohri taburunu da istasyonda selâmetliyerek neticeye ümid ile Manastırda intizar ettik. Selânikte hıristiyanlardan da gönüllü teşkilâtına girenler oluyordu. Mensub oldukları taburlar harekâta iştirak etmiyecek kıtalardan bir çok zabitler de gönüllü nefer elbisesile sevkedilecek kuvvete iltihak ediyordu.

(Arkası var)

Radyo

28 Temmuz 938 Perşembe

İstanbul — Öğle neşriyatı: 14,30: Plâkla Türk musikisi, 14,50: Havadis, 15.05: Plâkla Türk musikisi, 15,30: Muhtelif plâk neşriyatı, 16: SON.

Akşam neşriyatı: 18,30: Hafif müzik: Tepebaşı Belediye bahçesinden naklen, 19,15: Spor müsahabeleri: Eşref Şefik tarafından, 19,55: Borsa haberleri, 20: Grinviç rasathanesinden naklen saat ayarı, 20,02: Sadi Hoşses ve arkadaşları tarafından Türk musikisi (Suzinak, Karcığar), 20,40: Hava raporu, 20,48: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev, 21: Saat ayarı: Orkestra: 1 - Tomas - Reymond, 2 - Lehar - İdeal gatın vals, 3 - Glinka - Eleji, 21,30: Semahat Özdenses ve arkadaşları tarafından Türk musikisi (Hüzzam, Nihavend, Hivaz), 22,10: Konser: Novotniden naklen orkestra: M. Kemal Akel idaresinde: 1 - Orkestra: Skizen avus ruslant potpurri - O Fetras -, 2 - Şarkı: Tenor Bakeas, 3 - Orkestra: Bersöz, Joslin, 4 - Şarkı: Bariton Yunka, 5 - La serenad vals Espanyol. O Fetras, 22,50: Son haberler ve ertesi günün programı, 23: Saat ayarı: SON.

Ankara — Öğle neşriyatı: 14,30: Karışık plâk neşriyatı, 14,50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları, 15,15: Ajans haberleri.

Akşam neşriyatı: 18,30: Karışık plâk neşriyatı, 19,15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Makbule), 20: Saat ayarı ve arapça neşriyat, 20,15: Radyofonik temsil (Gençler grupu tarafından), 21: Şan plâkları, 21,15: Stüdyo salon orkestrası: 1 - Leuschner: Der Fröhliche Wald, 2 - Rust: Schwabenmedel, 3 - Joe Rixner: Kindertraum, 4 - Paul Preil: Sing, sing, sing, Vögelein, 5 - Herbert F. Hennig: Kleine Romanze, 22: Ajans haberleri ve SON.

Avrupa istasyonları

Saat 20 de

Deutschl. S. 20 karışık muzika — Diğer Alman istasyonları Breslavdan naklen 20 de spor şenlikleri — Athlone 20,50 konser — Brno 20,25 karışık muzika — Budap. II 20 askerî muzikaya devam — Droitviç 20,30 salon muzikası — Hilvers. I 20,55 konser — Kopenhag 20,30 hafif muzika — Milâno 20,30 dans — M. Ceneri 20,30 hafif muzika — Prag II 20,30 hafif muzika — Bratislava 20,25 askerî muzika — Riga 20,05 konser — Sofya 20 halk muzikası, 20,55 plâk — Stokholm 20,30 hafif muzika — Strabg. 20,30 hafif muzika — Rad. Toulouse 20,45 operet muzikası — Varşova 20,10 hafif muzika.

Saat 21 de

Berlin 21,10 dans Danzig 21,10 plâk — Frankft. ve Deutschl. S. 21,15 hafif muzika — Hambg. 21,10 orkestra — Kolonya 21,10 orkestra — Königsbg. 21,10 solistler — Leipzig 21,10 askerî muzika — Viyana 21,10 hafif muzika — Athlone 21,40 keman — Bari 21,15 Yunanca neşriyat — Belgrad 21 konser — Bordo 21,30 konser — Brno 21,50 orkestra — Brüksel 21 hafif muzika — Brüksel 21,20 konser — Florans 21,30 konser Helsingfors 21,10 orkestra — Lyubliana 21,30 konser — Londra 21 orkestra — Lyno 21,30 «Gilette de Narbonne» Audron'un epereti — Midland 21 solistler — Montpellier 21,30 konser — North Reg. 21 orkestra — Oslo 21,30 konser — Rad. Paris 21,30 - 23,30 konser — Bratislava 21,15 viola — Sofya 21 plâk neşriyatına devam — Sottens 21 orkestra — Rad. Toulouse 21,05 hafif muzika — Toulouse P. T. T. ve Limoges 21,30 - 23,30 karışık muzika — Varşova 21 karışık muzikaya devam.

Saat 22 de

Berlin 22 dansa devam — Danzig 22 plâk neşriyatına devam — Deutschl. S. ve Münih 22 konser — Hambg. 22,15 opera muzikası — Kolonya 22 hafif muzikaya devam — Königsbg. 22 hafif muzika — Leipzig 22 orkestra — Saarbr. 22 dans — Viyana 22 karışık muzikaya devam — Athlone 22 konser — Belgrad 22 orkestra — Brüksel 22 hafif muzikaya devam — Brüksel II 22 orkestra — Budap. 22,45 çingene çalgısı — Bükreş 22,45 Rumen orkestrası — Droitviç 22 piyano — Florans 22 muzikalı piyes — Lüksembg. 22,15 piyano — Lyon 22 operete devam — Milâno ve Roma 22 Mascagni'nin «İsabeau» operası — Prag II 22,30 salon muzikası — Reval 22 hafif muzika — Sofya 22 hafif muzika — Rad. Toulouse 22,30 hafif muzika.

Saat 23 de

Frankft. 23,30 eğlence ve dans — Hambg. ve Kolonya 23,30 orkestra — Münih 23,20 hafif muzika — Berlin, Königsbg., Leipzig ve Viyana 23,30 halk muzikası — Brüksel II 23,10 «Çardaş» operetinden parçalar — Budap. 23 çingene çalgısına devam — Florans 23 dans — Hilvers. I 23,50 dans — Kopenhag 23,30 orkestra — Lyubliana 23,15 hafif muzika — Londra 23,25 dans — Lüksembg. 23,05 orkestra — Lyon 23 operete devam — Milâno ve Roma 23 operaya devam — Sottens 23,20 dans — Rad. Toulouse 23,45 filim havaları — Varşova 23 konser.

Saat 24 den itibaren

Hambg. ve Kolonya 24 konsere devam — Frankft. ve Deutschl. S. 24 halk muzikası — Diğer Alman istasyonları 24 Sututtgarttan naklen halk muzikası — Budap. 24,10 dans — Droitviç 24,15 dans — Kopenhag 24,15 - 1,30 dans — Rad. Toulouse 24 askeri muzika — Stuttg., Frankft., Berlin 1 - 4 gece konseri— Diğer Alman istasyonları 1 - 4 Danzigden naklen gece konseri.

DİŞİ KORSAN

Tarihî Denlz Romanı

Yazan: İskender F. Sertelli — Tefrika No. 69

Arab korsanları Bizansa dört cepheden birden hücum ettiler. Surlar baştan başa ok yağmuruna tutuldu!

Akropolis köşesinden dönen halk imparatoru yolda görünce şaşırdı.

— Yaşasın imparator..

Sadaları yükselmeğe başladı.

İmparatorun sarayda kapandığına inanan bir kısım halk, Mihailin at üstünde surlardan döndüğünü görünce, saray kapısında boş yere bağrıştıklarını anladılar ve mahcub oldular.

İmparator halka:

— Beş saat sonra düşman şehre saldıracak.

Dedi.. atından indi.

Hassa askerleri kendisini karşıladılar.

Mihail hızlı hızlı yürüyerek saraydan içeri girdi.

***

Hücum saati yaklaşınca..

Münadiler, bütün Bizans sokaklarında:

«Bir kaç saat sonra Arab korsanları şehre saldıracaklar. Surlardaki askerlerimize yardım ediniz!»

Diye bağırarak harb ilânını halka bildiriyordu.

Bu, Bizanslılar için beklenilmiyen, umulmıyan bir tehlikeydi. Arabların hücumu kimsenin aklından bile geçmezdi.

Zaten sabahtanberi, Arab donanmasını görünce telâş ve heyecana düşen Bizanslılar münadilerin seslerini duyunca küme küme sokaklara dökülmüşler, bağrışmağa, ağlaşmağa başlamışlardı.

Arab tehlikesi, garbden gelecek her hangi bir tehlikeye benzemiyordu. Bizanslılar:

«—Arabların başında Moğollar vardır!»

İtikadile her zamankinden daha fazla korku ve heyecan içinde titreşiyorlardı.

Gerçi bundan üç yıl önce de, Bizansta:

«Arablar geliyor!»

Diye bir şayia çıkmamış değildi.

Fakat o zamanki Arablarla bugünkü Arablar arasında ne büyük farklar vardı.

Arablar, gene o Arablardı amma.. şimdi birleşmşilerdi.. ve donanmaları çok kuvvetliydi.

Yükseklere çıkan halk, şehrin her taraftan korsan gemilerile sarıldığını görerek titreşiyordu.

Halk arasında:

«— Ölüm saatleri yaklaşıyor!»

Diyenlerin sayısı gittikçe çoğalıyordu.

Ölüm saati de ne demekti?

Bunu Bizanslılar çok iyi bilirlerdi. Arablar zorla girdikleri yerin halkını kılıçtan geçirmeden rahat edemezlerdi. Bahusus ki, bu sefer bunu, imparatora gönderdikleri mektubda açıkça yazmışlardı.

«Şehri yakacağız.. ve halkı kılıçtan geçireceğiz!»

İşte bu sözler herkesin ağzında acı bir vatan türküsü gibi besteleniyor ve dilden dile dolaşıyor... Tehlike gittikçe büyüyordu.

Ölüm saatleri yaklaştıkça, kadınlar evlerine kapanıyordu.

Eli silâh tutar erkekler de surlara koşuyordu.

Bizans sokaklarında bir kaç saat içinde müthiş bir kaynaşma başlamıştı.

★

Romanos Portasta bulunan general Anivas at üstünde siperden sipere giderken, yolda genç bir kadına rasladı.

Atının dizginlerini çekti..

Durdu.

Genç kadın yere kapanarak haykırdı:

— Kocamın intikamını almak sırası geldi. Sizden bir Arab başı istiyorum.

Anivas şaşırdı.

— Kocan kimdi?

Diye sordu.

Genç kadın Bizanslıydı. Yerden kalkarak generalin atının dizginlerine sarıldı:

— Ne çabuk unuttunuz? dedi. Kocamı Arablar Mesinada öldürdüler. Onu imparator göndermişti oraya...

Anivas:

— Tanıdım, dedi, Arab korsanlarile tek başına çarpışan ve kahramanca ölen kocanı unutur muyum?

— İşte, kocamın öcünü almak sırası gelmiştir, general! Arablar şehrimize saldıracakalrmış. Bana da bir silâh veriniz.. bir ok veriniz.. ben de onlarla çarpışmak istiyorum.

Anivas memnun oldu:

— Senin yapmak istediğin kahramanlığı surlardaki erkekler yapacak, dedi, haydi sen evine git. Sokaklarda dolaşma! Bir iki saat sonra harb başlıyacak.

Kadın tekrar bağırdı:

Bir Arab başı istiyorum...

— Pekâlâ... Ben evine bir kesik baş göndereceğim.

Genç kadın sevinçle yoldan ayrıldı.. dar bir sokağa saptı. Anivas kendi kendine söylendi:

— Kadınlarımızda bu sönmez kin varken, Bizanslılar hiç bir zaman Arablara mağlûb olmazlar!.

***

İlk hücum

Arabların Bizanslılara verdiği mühlet bitmişti.

Hattâ yarım saat kadar da geçmiş bulunuyordu.

Arablar, mühlet bitinceye kadar beklediler...

Ve surların hiç birinden teslim işareti çekilmediğini görünce, hücum vaziyetine geçerek denizde harekete başladılar.

Arab korsanları Bizans önünde dört kola ayrılmışlardı:

1: Yirmi yelkenli - şimdiki Ahırkapı - önlerinde,

2: On beş yelgenli Akropolis - şimdiki Sarayburnu - açıklarında, Haliç medhaline kadar,

3: On yelkenli Yedikule sahillerinde,

4: On beş yelkenli de Kadıköy, Üsküdar önlerinde bütün Anadolu kıyısında harb nizamına geçtiler.

Bizans surlarında sapancılar yangın humbaraları atmağa hazırlanıyorlardı. Arab gemileri sahile çok sokulmamışlardı. Korsanlar bütün cephelerden surlarda görülen imparatorun askerlerine müthiş bir ok yağmuru yağdırmağa başladılar.

Arabların nişancılığı meşhurdu. Bizanslılar düşmana hedef teşkil etmemek için mazgalların arkasından görünmemeğe çalışıyorladı.

İlk yangın humbarasını Akropolis surları üzerinden attılar.

Buradaki yelkenliler arasında oldukça yüksek küpeşteli ve diğerlerinden ayrı yapıda bir büyük gemi vardı. Korsanlar reisi Saidülcebbarın bu gemide bulunduğu anlaşılıyordu. Reis gemisinin sancak direğinde uzun yeşil bir kumaş parçası sallanıyordu. Ve geminin içinde kum gibi kaynıyan Arablar daha iyi seçilebiliyordu. Gemiler hıncahınç mücahidlerle dolu idi.

Bizanslılar ilk humbarayı bu gemiye savurdular.

Yangın humbarası on beş metre geriye düştü.. bir ikinci humbarada isabet muhakkak görülüyordu. Said:

— Demek sapanları kuvvetli. Buraya kadar eriştirebiliyorlar.

Diyerek bütün gemileri sahilden biraz daha geriye çekti.

Şimdi, Bizansılların attığı oklar ve humbaralar - düşman gemilerine ulaşmadan - denize düşüyordu.

Said bu suretle denizde mevzi aldıktan sonra ok yağmurunu şiddetlendirdi.

Surlardaki askerler soluk alamıyorlardı. Oklarını germek için ayağa kalkmaları gerekti. Halbuki ayağa kalkanlar derhal yaralanıp siperlerin içine düşüyordu.

Surlarda sapancılar ve humbaracılar kendilerini emniyet altında gördükleri için, mazgalların arasından mütemadiyen sapan sallıyorlardı.

(Arkası var)

Ankaranın modern mahallesi Cümhuriyet bayramında bitiyor

Ankara 27 (Akşam) — Ankaranın en büyük derdini bilirsiniz: Mesken buhranı.. 123 bin nüfuslu Ankarada yalnız 17,372 ev ve apartıman vardır ve üç buçuk kişiye bir odacık düşer ve gene bu yüzden evli olan otuz altı bin küsur ailenin yarısından fazlası, ayrı şehirlerde yaşarlar. Çünkü bir memur şehri olan Ankarada bilhassa kazancı az olanların ve maaşı yüksek bulunmıyanların müstakil birer ev tutmaları çok güçtür: Üç odalı, banyolu bir ev, zemin katında bile olsa 45-50 liradır.

Ankarada ev buhranını yoketmek için zaman zaman teşebbüsler yapılmış ve tedbirler alınmıştır. Bu arada bilhassa yapı kooperatifleri devlet yardımile faydalı olmıya çalışmaktadırlar. Bu sahadaki çalışmaların 160 evlik modern bir mahalle halinde muvaffakıyeti, bu Cumhuriyet bayramında gerçekleşecektir: Çiflik yolunda ve asfalt üzerindeki büyük sahaya yapılmakta olan «Bahçeli evler mahallesi» 29 ilk teşrine kadar bitmiş olacaktır.

Mahallenin plânı profesör Herman Yansen tarafından hazırlanmıştır. Mahallede 4 - 8 oda arası beş tip ev vardır ve bütün evler bahçelidir. Mahallenin bir klübü, mektebi, çarşısı bulunmaktadır. Bu sene de 140 ev yapılacak ve mahallenin ev sayısı 300 e çıkarılacaktır.

Mahallenin gelecek sene merkezi teshin - şofaj santral sasıtasile bir mekezden ısıtılması da temin edilecektir.

Emlâk bankasının statüsünde yapmış olduğu değişiklikler ve faiz hadlarını indiren yeni kanunla genişlemiş olan inşa kredisinin, önümüzdeki yıllar içinde devlet merkezinin en büyük meselesi olan evsizliği halledeceği umulmaktadır.

Çekoslovakyada yaşıyan milletlere yerilecek hakla

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Binaenaleyh Henleinciler kabul edilmiş olan kanunların tekrar tedkiki için 54 mebus ve 25 âyan azaları bulunduğuna göre meşrutiyet mahkemesine müracaat edebileceklerdir.

İdarî ıslahata gelince, mahallî diyet meclisleri kurulacaktır. Bu meclislerin kültürel, iktisadî, zıraî, sıhhî ve saire sahalarda teşrii salâhiyetleri bulunacaktır.

Dil kanunu yüzde yirmi yerine yüzde on beş nisbetinde bir ekalliyet bulunan mıntakalarda tatbik olunacaktır. Bundan maada bütün lisanların müsavat dairesinde kullanılması için mebusan meclisine bir teklifte bulununlacaktır.

Alman mahafili çekingen

Berlin 27 — Berlin siyasî mahafili ve gazeteleri, İngiliz Başvekilinin dünkü nutkunu mütalâa ederken bir nebze çekingen görünmekte ve İngilterenin üzerine aldığı ağır mesuliyeti ileri sürmektedirler.

Essener National Zeitung gazetesi, Çek meselesini Filistin meselesile mukayese ederek diyor ki:

«Londra milliyetler arasındaki mücadelenin doğuracağı netice ve akibetleri pek iyi biliyor. Fakat Südet mıntakası Avrupanın kalbgâhındadır. Filistin ise, şarktadır. Filistindeki gibi millî bir kıyam Çekoslovakyada daha vahim neticeler doğurabilir. Lord Rünciman üzerine ağır bir vazife alıyor. Şüphe yoktur ki B. Çemberlayn, Çekoslovak meselesini hallettirmek için İngiliz imparatorluğunun bütün nüfuzunu kullanmak istiyor.»

Lokal Anzeiger gazetesi ise,Almanyanın ne İngiliz - Fransız konuşmaları ve ne de İngilterenin Pragdaki mükâlemelerile bağlı olmadığını kaydettikte nsonra B. Çemberlâyn Pragın obstrüksiyonuna karşı koymak niyetinde bulunduğu tedbirleri izah etmedikçe Almanyanın seyirci vaziyetinde kalacamı yazıyor.

Lord Rünciman haftaya Praga gidiyor

Londra 27 (A.A.) — Lord Rünciman'ın bir hafta sonra Praga gideceği zannolunmaktadır.

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888

İdare merkezi:

İSTANBUL (Galata)

Türkiye şubeleri:

ISTANBUL, (Galata, Yenicami)

MERSİN

ADANA Bürosu

Yunanistan şubeleri:

SELÂNİK, ATİNA,

Her türlü Banka muamelâtı

Kiralık kasalar

Kral Faruğun memleketimizi ziyaret etmesi muhtemel

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

B. Gazairli, Mısır konsolosu, sefarethane erkânı ve daha bazı zevat motörle Tophane rıhtımından, Tophane açıklarında demirliyen yata gitmişlerdir.

Mahmud Hamza paşa kendisini istikbale gelen zatların ayrı ayrı ellerini sıkmıştır. Misafirimiz saat 18 de Deniz kumandanlığının motörile Tophane rıhtımına çıkmış ve evvelâ valiyi, sonra da İstanbul ve Deniz kumandanlarını makamlarında ziyaret etmiştir. Misafirimiz dün Dolmabahçe sarayına da gitmiş ve defteri mahsusu imzalamıştır. Elmahrusa yatının zabitan ve mürettebatı dün akşam onuncu ve sonuncu yerli mallar sergisini gezmiş, sergiyi çok beğenmişlerdir.

Vali ve Belediye reisi B. Muhiddin Üstündağ bugün Tarabya Tokatliyan otelinde Mahmud Hamza paşa şerefine bir öğle ziyafeti verecektir. Mısır sefiri de bu akşam sefarethanede bir ziyafet verecektir. Misafirimizin mihmandarlığına deniz yüzbaşısı B. Rifat Özdeş tayin edilmiştir.

Elmahrusa yatı tamirden çıktıktan sonra tecrübesi yapılmak üzere böyle bir seyahate lüzum görülmüş ve böylece yat limanimıza gelmiştir. Elmahrusa güzel bir yattır. Dün yatın içinde öğrendiğimize göre Elmahrusaya şimdiye kadar hiç bir yabancı gazeteci girmemiştir. Gazeteci olarak yata ilk önce Türk gazetecileri ayak basmışlardır.

Mısır kralı majeste Faruk Elmahrusa yatile bir seyahate çıkacaktır. Kralın ilk önce memleketimizi ziyaret etmesi kuvvetli bir ihtimal dahilinde görülmektedir. Majesteye bu seyahatinde kraliçenin de iştirak edeeeği tahmin ediliyor.

Süveyş kanalı mıntakasında İngiliz askerleri için kışlalar yaptırılacak

Kahire 27 (A.A.) — Öğrenildiğine göre, Muhammed Mahmud paşa, Süveyş kanalı mıntakasında İngiliz askerleri için yaptırılacak kışlalar meselesinde Londrada malî bir anlaşmaya varmıştır. İngiltere ile Mısır, bu kışlaların inşa masrafını yarı yarıya paylaşacaklardır. Şimdiye kadar İngiltere inşaat masrafının ancak dörtte birini kabul etmekte idi. İnşaatın umumî masrafı on iki milyon İngiliz lirasıdır.

İspanyol gümüşleri

Perpinyan 27 (A.A.) — Cümhuriyetçi İspanyol hükûmetine aid ve 56 milyon frank kıymetinde çubuk ve sikke halinde 118 ton gümüş Fransaya gelmiştir. Bunları muhtevi olan kasalar Parise sevkedilmiştir.

İZMİR

Ve mülhakatı için AKŞAM gazetesinin tevzi yeri ve başbayiliği münhasıran İzmirde İkinci Beyler sokak 52 numarada Hamdi Bekir Gürsoylar mağazasıdır.

AKŞAM'ın FAYDALI NEŞRİYATI

Bu kitapları gördünüz mü? Bir defa görürseniz bir aile kütüphanesi için çok değerli olduklarını siz de tasdik edeceksiniz.

Yeryüzü Gökyüzü

Yazan Faik Sabri Duran

150 kuruş

★

Istanbuldan Londraya Şileple Bir Yolculuk

Yazan: Faik Sabri Duran

75 kuruş

★

Bir Türk Kızının Amerika Yolculuğu

Yazan: Faik Sabri Duran

75 kuruş

★

Nereden Geliyoruz

Yazan: Faik Sabri Duran

40 kuruş

Çocuk anaları, babaları:

«Yavruma ne hediye vereceğim..» diye artık düşünmeyiniz. İşte emniyetle seçebileceğiniz güzel hediyelcr şunlar:

COĞRAFYADA İLK ADIM

Yazan: Faik Sabri Duran

50 kuruş

Çocuklara Coğrafya Kıraatleri

Yazan: Faik Sabri Duran

50 kuruş

Tarih Öğreniyorum

Yazan: Ahmet Refik

30 kuruş

Bütün dünya dillerine çevrilmiş bir kitap

CÜCELER ve DEVLER MEMLEKETİNDE

Gülliver'in Seyahatleri

Türkçeye çeviren: Ercüment Ekrem

75 kuruş

İspanyol edebiyatının ölmez eseri

M. Cervantes

Don Kişot

25 kuruş

Pierre Benoît'nin en güzel eseri

DEVLER KALDIRIMI

Türkçeye çeviren: Halit Fahri

75 kuruş

Çok meraklı bir fennî roman

Jül Vern

Arzın Merkezine Seyahat

25 kuruş

Yüzde 20 tenzilâtlı kupon

Bu kuponu kesip sipariş mektubunuzla gönderirseniz kitap fiatlerinden yüzde 20 tenzilâta hak kazanırsınız. Sipariş bedelini o suretle hesap ederek gönderiniz!

Tevzi yeri: AKSAM gazetesi — İstanbul Muallim Ahmed Halid kitabevi

Para yerine mektup içinde pul gönderilebilir.

(AKŞAM) okuyucularına mahsus tenzilât kuponundan istifade ediniz!

TALİHSİZLİKLERE KARŞI ÇELİK SİPER

AKŞAMIN KÜÇÜK İLÂNLARI

KÜÇÜK İLÂNLAR TARİFESİ

1 Ağustostan itibaren tatbik edilecek yeni damga kanunu mucibince 120 harften fazla olan ilânların beher defası yirmi kuruş pula tabidir. Bundan dolayı «Akşam» ın Küçük ilânlar tarifesinin yeniden tadili zarureti hasıl olmuştur. İlân memuru müracaat vukuunda, yeni tarife hakkında malûmat verecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

VEZNE — İki bin lira nakdi teminat bankaya yatırmak şartile mahiye ücretle veznedarlığa talibim. Akşamda Vezne'ye mektubla bildirmeleri.

MUHASİB — Almanca, Fransızcaya tamamile vakıf, tecrübeli ve çok iyi referanslı Türk, bir kaç saatlik (icabında yarım günlük) iş arıyor. Şerait uygundur. Adres: İnsel, Dilsizzade han 13 İstanbul. — 1

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

DİPLOAMLI BİR EBE VE BİR HASTABAKICI İLE BİR DE HADEME KADIN ARANIYOR — Talip olanlar her gün sabahları saat 9,30 a kadar Şişli meydanında 201 numaralı Şişli Cerrahi Kliniği sahiib operatör Dr. Cafer Tayyar Kankat'a müracaatları.

HİZMETÇİ ARIYORUM — İki kişilik bir ailenin işlerini görecek az çok yemek pişirmesini bilen orta yaşlı kadın hizmetçi arıyorum. Müslüman olması şarttır. İstanbul Bahçekapı - Liman han asma kat No. 63 e müracaat.

KÂĞID İŞLERİNDE ÇALIŞACAK — Genç kızlara ihtiyaç vardır. İst. 130 Posta kutusuna yazı ile müracaat. ★ — 2

HASTABAKICI VE ERKEK HADEME ARANIYOR — İsteklilerin Ortaköy Şifa Yurduna her gün saat 3 - 5 e kadar müracaat etmeleri. ★ — 2

FRANSIZCA ÖĞRETECEK BAYAN ARANIYOR — 11 - 12 yaşlarında kız, oğlan iki çocuğa evimizde fransızca öğretecek bayana münasib maaşla iaşesi verilecektir. Akşamda Tüccar rümuzuna mektubla müracaat.

ECZACI KALFASI ARANIYOR — Hastanemiz eczacı kalfalığına «30» lira ücretle bir eczacı kalfası alınacaktır. Taliblerin vesaiki ve bonservislerile birlikte Kütahya Memleket hastanesi baş hekimliğine müracaatları ★

ECZACI ARANIYOR — Ceyhan'da Vatan eczanesi müdür mesullüğü için diplomalı bir eczacı aranıyor. Müracaat: Pangaltı Hamam Tay sokak No. 19. Ali Rıza. ★ — 16

ÇOCUKLARA KARŞI MUHABBETİ YÜKSEK — tecrübeli ve yalnız yedi ile dokuz yaşları arasında üç çocukla meşgul olmak için terbiyeli bir kadın aranıyor. İsteyenler Galatada Çinili rıhtım hanı karşısında 6 cı Vakıf hanının 8 numarasına yazı ile veya şifahen müracaatları. — 1

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK MOTOSİKLET — 938 model gayet az kullanılmış Triyomf marka bir motosiklet taşraya azimet dolayısile acele ehven fiatle satılık. Sirkeci Muradiye cad. 3 No. dükkânda İsmail. ★ — 3

ŞIK VE YENİ BİR ALMAN PİYANOSU — İçi demir olarak satılıktır. Taksim Tarlabaşı Yağhane sokak 50 No. ya.

SATILIK YATAK ODASI — Viyana mamulâtı ve 5 parçadan ibaret zarif bir takım. Taksim Topçu caddesi «Uygun» apartımanı kapıcısına müracaat. — 8

SATILIK PİYANO — Alman markalı pek az kullanılmış mükemmel bir piyano acele satılıktır. Müracaat: Beyoğlu Tepebaşı Asmalımescit caddesinde 45 No. lu dükkân. — 1

4 — KİRALIK - SATILIK

ACELE SATILIK — Kadıköy Mühürdar caddesi No. 57. Üç katlı, kâgir, yeni, katları ayrı kullanılabilir, konforlu, nezaretli, her gün 17,30 dan sonra. ★ — 9

2000 LİRAYA — Maltepede satılık 6 odalı kâgir ev 3 1/2 dönüm arsa ile beraber. Fazla malûmat için Yazıcı sokak Hacı Said Apt. No. 24/5 kat müracaat.

BÜYÜK FIRSAT — Sirkecide en işlek bir mahalde uzun senelerdenberi otel olarak tanınmış oteller bu kere devren satılıktır. Sirkecide Yeni Paris oteli müdüriyetine müracaat. — 1

SATILIK HANE — Şehzadebaşında İstiklâl mektebinin arkasında kâgir iki daireli ve iki kapılı 7 ve 9 numaralı hane satılıktır. Acele üst kata müracaat, fiati üç bin liradır. Terkos, elektrik, tatlı su kuyusu vardır. Bay Ahmedin hanesi. — 1

ACELE SATILIK ÜÇ DAİRELİ APARTIMAN — Nişantaşı Teşvikiye mahallesi Kâğıdhane caddesinde Cemiliye apartımanı karşısında Küşadiye sokağında üç numaralı her katında banyo ve siar konforu mükemmel senevi yedi yüz yirmi lira irad getirmekte bulunan üç daireli apartıman altı bin liraya acele satılıktır. Sırasındaki yedi numaralı apartımanın üçüncü katına müracaat. — 1

1000 LİRAYA SATILIK KELEPİR İKİ EV — Kuzguncuk Münirpaşa mahallesinin Azizbey sokağında 14 ve 14/1 numaralı fevkalâde nezaretli ve havadar iki dönüm bahçesinde 30 dan fazla yemiş ağaçları bulunan 5 er odalı haneler satılıktır. İçindekilere müracaat. — 1

900 LİRAYA AÇELE SATILIK — 27 lira ayda kira getirir. 6 oda, mutfak, kuyusu, Beyoğlunun göbeğinde ahşab bir ev satılıktır. Beyoğlu Ağahamamı Faikpaşa caddesi 23 No. ya görmek için içindekilere müracaat. Pazarlık için İstiklâl caddesi 183 No. Tanrı Verdi piyango gişesine. — 2

SATILIK EV VE EŞYA — Gedikpaşa Bostan Ali Kadirga Hamam sokak 49, kâgir 12 oda, bahçe ve saire, Acem halılar ve saire. ★ — 2

KİRALK KÖŞK — Yakacıkta Ayazma caddesinde çok güzel manzaralı on bir odalı iki aileye elverişli bay Niyazi köşkü kiralıktır. Müracaat: Görmek için bekçisi Aleksandra, kiralamak için: İstanbul Tütün gümrük Hristo Sarri. Tel. 24062. — 5

SATILIK EV — Göztepe istasyon caddesinde üç dönüme yakın bir bahçe içinde 44 numaralı yedi odalı ev satılıktır. İstasyonda sebzeci Ali Neşete mü. ★ — 2

ACELE SATILIK PASTAHANE — Arnavutköy tramvay cad. 105 No. Fırın ve Kelvinatör var. İçindekilere müracaat. ★ — 3

SATILIK GAYET BÜYÜK BAHÇE ORTASINDA HER TARAFI GÜNEŞLİ KÖŞK — Saraçhanebaşı Horhor caddesi Yeşil Tekke sokağında 42 numaralı 3 kat her kat 1 sofa 4 er oda ve hamam, halâ matbah ve teferruatı hariçte ayrı ayrı kapılardan girilir ve apartıman halinde dahi kullanılır ve etrafındaki 3000 zira murabbaı bahçesinde her türlü meyva ağaçları Çamlar, Palmiyelerle müzeyyen ve Kıztaşına kadar uzanan bahçesinin açıklığı ile Fatih civarında emsalsiz yaşamak için mükemmel köşktür. Müracaat hergün öğleden sonra akşama kadar. — 5

SATILIK 5 ODALI İKİ TARAFI BAHÇE GÜNEŞLİ EV — Saraçhanebaşında Horhor caddesi Yeşiltekke sokak 40 numara zemin kat yemek odası ve matbah içinde bol suyu tulumba 1 inci kat 2 oda 1 sofa 1 halâ ve teferrüatı 2 nci kat 2 oda 1 sofa 1 balkon ve banyo mahalli 1 halâ 16 yerde elektrik lâmbası mevcud mücedded bir ev satılıktır. Yanındaki 42 numarada Çamlı köşke müracaat. — 5

UCUZ KİRALIK EV — Bostancıda Daryol sokağında bay Fikret'in 9 numaralı evi kiraya verilecektir. Altı oda, içi, dışı boyalı ve muşamba döşelidir. Yazlık 100 liraya kadar verilecektir. İstiyenler karşısındaki sucu Ömer'e müracaat.

SATILIK ECZANE — Ceyhan'da VATAN eczanesi sahibinin hastalığı dolayısile satılıktır. Müracaat: Pangaltı Hamam Tay sokak No. 19. Ali Rıza. ★ — 16

SALACIK PLÂJ VE GAZİNOSU — Bitişiği denize kadar bahçesi olan köşk satılıktır. 8 oda, salon, mutfak, hamam, elektrik, sarnıç ve suyu mevcuddur. Mahallesi, Mektupçu yalısı, Ayazma, Park yanı 35 No. — 1

DEVREN SATILIK DÜKKÂN — Osmanbeyde cadde üzerinde çok işlek bir dükkân terki ticaret dolayısile devren satılıktır. Tel. 49445 den sorulması.

2400 LİRAYA SATILIK DÜKKÂN VE EV — Beyazıdda Okçular caddesinde 59 numaralı dükkân ve üzerindeki 16 numaralı 5 odalı kâgir ev acele satılıktır. 30 lira icar getirir. İçindeki bekçi Recebe müracaat. Elektrik, su vardır. Pazarlık için Bebek Kayalarda No. 5 köşke. — 1

SATILIK EV — Kocamustafa paşa Ağaç kakan Hacıpiri caddesinde 135 numaralı 4 oda, mutfak, bahçesinde kuyusu, muşamba döşeli, yağlı boya kâgir içindekilere müracaat. — 1

HEM YAZLIK ve HEM KIŞLIK — Fevkalâdemanzara ve her türlü konforu haiz, gayetle sıhhi 4 oda bir daire, maktuan 18 liraya kiralıktır. Bir kere görmek kâfidir. Müracaat, Bomonti civarı, Sıra cevizler caddesi 18 No. ya. — 1

5 — MÜTEFERRİK

ALMANCA, İNGİLİZCE — (Bahusus ticaret şubeleri ve bakalorya imtihanlarına hazırlık dersleri için) Berlin ve Oxford Üniversitelerinden edebiyat ve felsefe agrenjeliğine malik iyi Fransızca bilen ve İstanbulda bir büyük mektebde lisan tedris eden genç bir Alman profesörü hususî veya grup halinde dersler vermektedir. Esaslı ve en seri yeni usullerle tedris eder. Fiatler mutedildir. «PROF. M. M.» rümuzile (Akşam) a mektubla müracaat. — 11

HUSUSİ VE MÜNFERİD DANS DERSLERİ — Tekmil yeni danslar gösterilmektedir. Beyoğlu Karlman karşısında Nuri Ziya sokak 3 No. profesör Panosyana müracaat saatleri pazardan maada her gün saa 12 - 14 - 17 - 21.

İSTANBULDA FAALİYETTE SATILIK MATBAA - MÜCELLİTHANE — Bilfiil çalışacak ortak ta alınır. Müstesna fırsat. Galata, Bankalar, Şehsüvar cad. 47 No. 1 Tacettin'e sabahları müracaat. Tel: 42819. — 1

ALMANYADA TAHSİL GÖRMÜŞ BİR TÜRK BAYAN — Almanca dersleri vermektedir. Arzu edenlerin Akşamda C. E. rümuzuna mektupla müracaat. ★ — 4

İNGİLİZCE, FRANSIZCA DERSLER — Tecrübeli profesör tarafından. Mektebler, kolejler için ve ikmale kalanları hazırlıyor. Her yere gider. Fiatler uygun. Kadıköy, Hale sineması civarında Sakızgüly sokak No. 15, yahut Akşamda T. T. rümuzile mektubla müracaat.

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ

Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden Süt anne — Tüccar — C E — Vezne namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

27/7/938 Çarşamba günü

İstanbul Hâlinde toptan satılan yaş meyva ve sebze fiatleri:

Cinsi	Emsali	En aşağı fiati Kr.	S.	En yukarı fiati Kr.	S.
Bamya	Kilo	9	—	12	—
Dolmalık biber	»	4	—	6	—
Sakız kabağı	»	3	—	6	—
Sivri biber	»	2	—	3	—
Kır domatesi	»	5	—	6	—
Sırık domatesi	»	6	—	9	—
Çalı fasulyesi	»	7	—	11	—
Ayşekadın	»	11	—	13	—
Yeşil fasulye	»	9	—	11	—
Soğan	»	3	50	4	—
Sarmısak	»	4	—	5	—
Asmakabağı	Aded	2	—	8	—
Patlıcan baş	»	3	—	3	50
» orta	»	2	—	2	50
» ufak	»	1	—	1	50
Hıyar	»	—	25	1	25
Mısır	»	—	50	1	—
Maydanoz	Demet	—	50	—	75
Dereotu	»	—	50	—	75
Osmanpaşa elması	Kilo	8	—	10	—
Çekirdeksiz üzüm	»	10	—	16	—
Türbe eriği	»	5	—	6	—
Mürdüm eriği	»	8	—	10	—
Kayısı	»	20	—	25	—
Zerdali	»	6	—	10	—
Fındık	»	4	—	6	—
Ağaç çileği	»	50	—	55	—
Şeftali	»	8	—	18	—
Vişne	»	10	—	15	—
Akçe armudu	»	25	—	35	—
Kızıl armud	»	10	—	15	—
Ecnebi limon	100 Aded	300	—	400	—
Karpuz yenidünya baş	»	20	—	24	—
» » orta	»	15	—	20	—
» » ufak	»	4	—	8	—
Kavun Topatan baş	»	10	—	15	—
» » orta	»	7	—	10	—
» » ufak	»	2	50	8	—

Bu bir fennî hakikattir ki:

KREM PERTEV

Cildi temizler, pürüzsüz ve gergin tutar. Buruşuklukları giderir, tabiî güzelliği muhafaza eder.

Faruki KOLONYASI

İlk ve en eyi Türk Kolonyasıdır

SON MUAYENEYE DAVET

Beşiktaş askerlik şubesinden: Lise muadili ve daha yüksek okullardan mezun olanlar askerliklerini yapmadan memuriyete alınmıyacaklarından 937 - 938 yılında bu gibi okullardan mezun olup ta tahsiline nihayet vercek okurların son yoklamaları Beşiktaş askerlik şubesinde kurulacak askerlik meclisinde 1 ağustos 938 den 15 ağustos 938 e kadar yapılacaktır. İstanbul yerli şubelere mensub olanların yerli şubelerden ve taşra şubelerine mensub olanların da mıntakalarında bulundukları yabancı şubelerden alacakları tasdikli künyelerile şubeye müracaat etmeleri ve bu on beş günlük müddet içinde kanuni mazerete dayanmaksızın bu meclise müracaat etmiyener hakkında kanuni muamele yapılacağı ilân olunur.

★

Eminönü Askerlik şubesinden:

Piyade Atğm. Sabri Güner oğ. 325 Hasan (40745), deniz mayin binbaşı Hasan oğ. Ali Rıza (1718), deniz güverte Atğm. Hakkı oğ. Asım Süleymaniye (31863/2), deniz güverte Mehmed oğ. İsmail Lâpseki (737).

Yıkanabilir

RAIN - LEIGH

Marka Amerikan Panama şapkalarımızın üçüncü partisi gelmiştir. Tükenmeden evvel şapkanızı intihapta acele ediniz.

BAKER MAĞAZALARI

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Kapalı zarf usulile bina inşaatı eksiltme ilânı

1 — Eksiltmeye konula iş:

27/Haziran/938 tarihinde yapılan eksiltmesinde talib çıkmadığından dolayı ihalesi yapılamıyan Ankarada Bankalar caddesinde Osmanlı bankası ittisalindeki Vakıf arsa üzerine borsa, Vakıf Paralar Müdürlüğü ve apartıman binası inşaatıdır.

2 — Bu inşaatın temel kısmı vahidi fiyat üzerinden ve mütebaki aksam maa müştemil götürü olarak yapılacaktır.

3 — Keşif bedeli (220446,54) liradır. Bunun (28184,15) lirası temel için ve 192262,39 lirası da diğer götürü aksamın inşası içindir.

4 — Bu inşaata aid şartname ve evrak şunlardır.

A — Fennî ve hususî şartname

B — Mukavele projesi ve projeye bağlı vahidi fiyat cedveli.

C — Eksiltme şartnamesi

D — Proje

6 — Yukarda yazılı evrak Ankarada Vakıflar Umum Müdürlüğü İnşaat müdürlüğünden, İstanbulda İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünden: İzmirde İzmir Vakıflar müdürlüğünden (11,02) lira mukabilinde alınabilir.

7 — Eksiltmeye 5/8/938 tarihine raslıyan cuma günü saat 12 de Ankarada 2 ci Vakıf apartımanında Vakıflar Umum Müdürlüğü inşaat müdürlüğünde toplanacak komisyonda yapılacaktır.

8 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin (12272,33) lira teminat vermesi ve aşağıda yazılı vesikaları haiz olması şarttır.

A — 1938 yılına aid Ticaret odası vesikası

B — 1938 yılına aid olarak Nafıa vekâletinden alınmış en aşağı (100,000) liralık tek bir bina inşaatını yapmış ve muvaffak olmuş bulunduğunu bildiren yapı müteahhidliği vesikası.

9 — İsteklinin bizzat Yüksek Mimar veya Yüksek inşaat mühendisi olması ve bunlardan biriyle müştereken teklif yapıp mukaveleyi birlikte imza etmeleri şarttır.

10 — Kapalı zarfın ihzarında teklif mektuplarının yazılışında bu zarfların tevdiinde ve posta ile gönderilmesinde isteklilerin «2490» sayılı kanunun 32 ve 33 cü maddelerine harfiyen riayet etmeleri lâzımdır. Keyfiyet ilân olunur. (4670)

★

Cinsi	Miktarı Ton	Muhammen bedeli Lira	Kuruş	İlk teminat Lira	Kuruş	İhale günü
Lâvare kompoze maden kömürü	250	13	50	253	13	4/8/938 perşembe saat 11 de

Sirkecide Dördüncü Vakıf hana lüzumu olan yukarda cins ve miktarı yazılı kömür açık eksiltmeye konulmuştur. İhalesi yukarda yazılı gün ve saatte İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğü binasında toplanan komisyonda yapılacaktır. Şartnamesi her gün Levazım kaleminde görülebilir. (4642)

Memurluk müsabaka imtihanı

T. C. Ziraat Bankasından

Bankamızın şube ve ajansları için lüzumu kadar memur alınmak üzere müsabaka imtihanı açılacaktır.

Müsabakaya girebilmek için en az orta mekteb mezunu olmak ve yaşı 18 den aşağı 30 dan yukarı bulunmamak şarttır.

18 den aşağı yaşta olanlar imtihana girebilirlerse de 18 yaşından evvel memurluk sınıfına geçemezler.

Ankara, İzmir ve İstanbuldaki imtihanlara orta mektep mezunları alınmıyacaktır.

Orta mektep mezunları için altı ay, lise ve daha yüksek mektep mezunları için bir sene devam edecek olan staj müddeti zarfında orta mektep mezunlarına otuz, lise ve daha yukarı tahsili olanlara 80 liraya kadar ve imtihandaki muvaffakıyet derecesile mütenasip surette ücret verilir. İyi derecede yabancı dili «Fransızca, İngilizce, Almanca» bilenlerin ücretleri emsalinden 10-25 lira arasında yüksek tutulur.

Henüz askerliğini yapmamış olanların daimî kadroya alınmaları askerliklerini ifa edinceye kadar tehir olunur ve askerde bulundukları müddet zarfında maaşsız mezun sayılırlar.

Staj devresini takiben yapılacak meslekî imtihanda muvaffak olanlar, on beş liradan aşağı olmamak üzere % 20 nisbetinde zamla TEKAÜDE TABİ DAİMÎ KADROYA alınırlar.

Yabancı dili bilen ve asgarî lise tahsili olanlar -talimatnamesindeki şartlar dairesinde - beş senelik muvaffakıyetli bir memuriyet devresinden sonra bir sene için Avrupadaki bankalar nezdinde staja gönderilirler. Müsabaka imtihanlarına Ankara, Adana, Antalya, Afyon. Aydın, Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Diyarbakır, Denizli, Edirne, Erzurum, Erzincan, Eskişehir, G. Antep, İstanbul, İzmir, Kastamonu, Kars, Kayseri, Konya, Kütahya, Giresun, Malatya, Maraş, Samsun, Ordu, Sivas, Tokat, Trabzon, Van, Yozgat şubelerimzide orta mektep mezunları için 16 ve 17 ağustosta, lise ve daha yukarı tahsili olanlar için 18 ve 19 ağustosta saat dokuzda başlanacaktır.

Müsabakaya gireceklerden ne gibi vesikalar arandığı ve nelerden imtihan yapılacağı yukarıya isimleri yazılı şubelerimizden elde edilebilecek izahnamelerde görülebilir.

İsteklilerin müsabakaya iştirak edebilecekleri mahaldeki banka şubesi müdürlüğüne ve Ankarada bankanın Personel İşleri Müdürlüğüne 15/8/938 tarihine kadar müracaat etmeleri lâzımdır. (4801)

Üniversite A. E. P. komisyonundan:

Üniversite merkez binasının ön cephesinin 4564,53 lira keşifli badana ve tamir işi 11/8/938 perşembe günü saat 15 de rektörlükte açık eksiltmeye konulmuştur.

İsteklilerin ihale günü 343 liralık muvakkat teminat ve ihaleden bir hafta evvel İstanbul Bayındırlık direktörlüğünden alınmış 3000 liralık bu gibi işler yaptığına dair vesika ve 938 ticaret odası kâğıdı ile gelmeleri. Şartname her gün rektörlükte görülür. (4511)

KIZILAY

İstanbul Deposu Direktörlüğünden:

1 — Satın alınacak bir adet Rontken cihazı ve teferrüatı 5 Ağustos 938 tarihine rastlayan cuma günü saat on birde kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Rontken cihazı ve teferrüatının esas şartları ile fennî vasıflarını ve vaziyet plânını görmek ve bu hususta fazla izahta almak üzere isteklilerin Yeni Postane civarında Kızılay hanında Kızılay İstanbul deposu Direktörlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur.

KODAK

VERİKROM FİLMİ İLE

Daha iyi çekilir.

"VERİKROM,,

Çift Emülsiyonlu Filimdir.

Biri: Renklere hassas

öteki: Detayları alır.

" VELOX „ kâğıdına basılan kopyalarda bütün detaylar çıkar. Resimler uzun müddet sararmadan saklanır.

KODAK satıcılarından arayınız veya şu adrese müracaat ediniz. KODAK (Ecipt) A. Ş. İstanbul

Hangi Renk *Sizi Mesud Eder?*

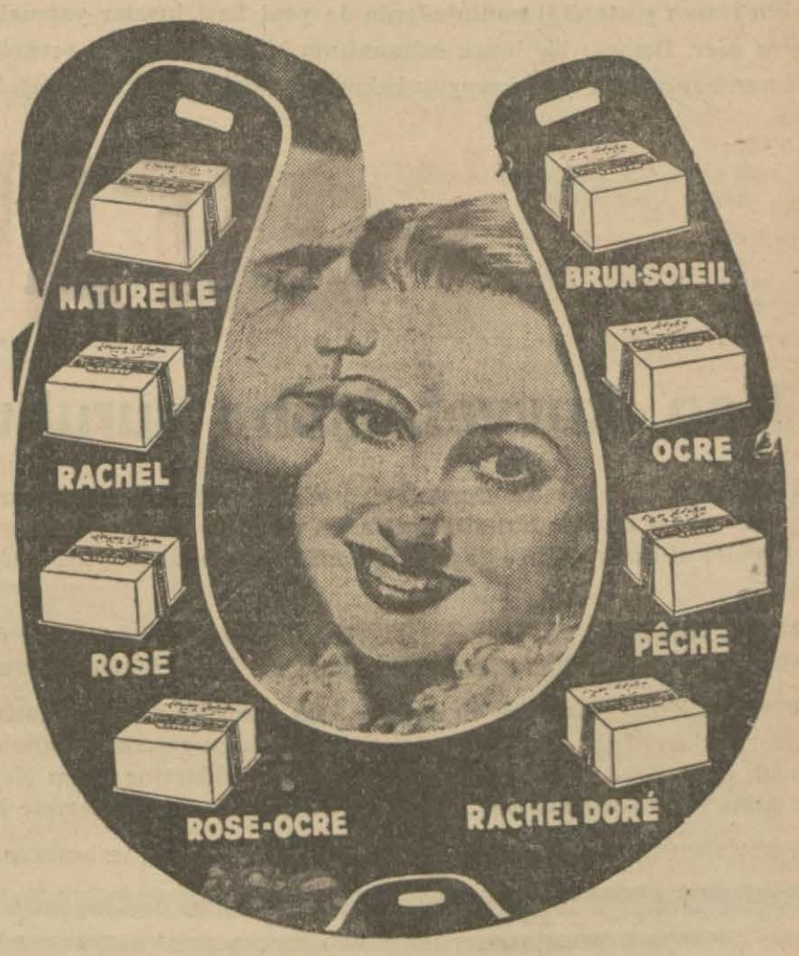

10 KADINDA 9 U FENA RENKTE BİR PUDRA KULLANIR.

Fena renkte bir pudra, yüzünüze korkunç bir makyaj manzarasını verir ve sizi olduğunuzdan daha fazla yaşlı gösterir. Teninize uygun renkte bir pudra intihap etmenin yegâne çaresi, yüzünüzün bir tarafında bir renk ve diğer tarafında başka renk pudra tecrübe etmektir. Bu tecrübeyi hemen bugün size, parasız olarak verilecek yeni ve cazip renklerdeki Tokalon pudrasile yapınız. Bu yeni «Cild renkleri» (Kromoskop) tabir edilen en son ve modern bir makine vasıtasile karıştırılmıştır. Sihrâmiz bir göz, tam ve kusursuz bir incelikte renkleri intihap eder.

Tene gayet uygun bu yeni pudra sayesinde artık makyajlı bir yüz görünmiyecektir. Tokalon pudrası, imtiyazlı bir usul dairesinde «Krema köpüğü» ile karıştırılmıştır. Bu sayede pudranın saatlerce sabit kalmasını temin ettiği gibi pudranın cildin yağlı tabiî ifrazatını massetmesine ve bu suretle cildin kurumasına ve sertleşmesine ve binnetice buruşukluların zuhuruna da mâni olur. Her vakit krema köpüğile karıştırılmış meşhur Tokalon pudrasını kullanınız ve birkaç gün zarfında teninizde yapacağı cazip tekemmülü görünüz, daima kutuların üzerindeki Tokalon ismine dikkat ediniz. Teninize uygun renk intihabında tereddüt ettiğinizde lûtfen İstanbulda 622 No. posta kutusu adresine (Tokalon pudrası 6) rumuzile vâki olacak talebde size memnuniyetle, muhtelif renklerde nümunelik altı ufak paket pudra göndereceğiz.

PARASIZ

Bu sihrâmiz yeni «Cild renkleri» tecrübe edilebilir.

Scandinavian Near East Agency

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg

Gothenburg, Stokholm, Oslo, Dantzig, Ddynia Copenhag Abo Reval ve bütün Baltık limanları şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir azimet ve avdet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslodan beklenen vapurlar.

Boreland vapuru 3 Ağustosa doğru.
Norland vapuru 5 Ağustosa doğru.
Guncorg vapuru 15 Ağustosa doğru.

Yakında İstanbuldan Hamburg Roterdam - Kopenhag, Gdynia Gothenberg, Dantzig - Stokholm, ve Oslo limanları için hareket edecek vapurlar.

Boreland vapuru 3 Ağustosa doğru.
Norland vapuru 5 Ağustosa doğru.
Guncorg vapuru 15 Ağustosa doğru.

Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han 3 üncü katta kâin acentalığına müracaat.
Tel: 44991 - 2 - 3

Aslan ve Eskihisar müttehit çimento ve su kireci fabrikaları anonim şirketinden:

HİSSEDARLARA İLÂN

Şirket hissedarlarının 12 Ağustos 1938 tarihine müsadif Cuma günü saat 14,30 da Galatada Agopyan hanında şirket merkezinde fevkalâde heyeti umumiye içtimaına davet olunduklarına dair gazetelerde vaki olan ilânata hissedaranı kiramın bilhassa nazarı dikkatleri celbolunur.

İşbu fevkalâde heyeti umumiyede, hükûmetçe neşrolunan kararnameye tevfikan, çimento fabrikalarının Eti Banka devir ve ferağı hususu tahtı karara alınacağından fevkalâde ehemmiyeti haizdir.

İşbu fevkalâde heyeti umumiyenin kanuni surette toplanabilmesi için ticaret kanununun 386 ncı maddesi mucibince, tevdi olunacak hisselerin şirket sermayesinin üç rub'u derecesinde olması iktiza ettiğinden hissedaranı kiramın ellerindeki hisse senedatını, gazetelerle ilân edildiği üzere, yevmi içtimadan en geç bir hafta evveline kadar şirkete tevdi etmeleri ve heyeti umumiye günü behemehal isbatı vücud eylemeleri musirren rica olunur.

Meselenin derkâr olan ehemmiyeti hasebile, hissadaranın berveçhibalâ inikat edecek fevkalâde heyeti umumiyeye icabet ve bu işin sürati mümkine ile intacına gayret eylemelerinin menfaati esasiyeleri icabından olduğunu, meclisi idare, kendilerine ehemmiyetle hatırlatmağı bir vazife addeyler.

İstanbul, 27 Temmuz 1938
Meclisi İdare

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumî neşriyat müdürü Şevket Rado
Akşam Matbaa

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Satınalma Komisyonundan:

1 — Merkezimize ait Sinop motörü için dört silindir ve dört zamanlı 60 - 70 beygir kuvvetinde bir dizel makine açık eksiltme usulile satın alınacaktır. Keşif bedeli 4850 liradır.

2 — İstekliler fennî ve idarî şartnameleri 25 kuruş bedel ile merkezimiz levazımından alabilirler.

3 — Eksiltme 2 Ağustos 938 salı günü saat 11 de Galatada Karamustafa paşa sokağında mezkûr merkez satın alma komisyonunda yapılacaktır.

4 — Eksiltme açık olacaktır.

5 — Muvakkat teminat parası 363 lira 75 kuruştur.

6 — Eksiltmeye gireceklerin bu gibi işler yaptıklarına dair resmî vesikalarını ibraz etmeleri lâzımdır. «4624»

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme ilânı Kültür Bakanlığından :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankarada inşa edilmekte olan tarih dil, Coğrafya fakültesi Kalorifer, elektrik ve fennî tesisatıdır. Keşif bedeli 138.996 lira 78 kuruştur.

2 — Bu işe ait şartnameler ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi.
B — Mukavele projesi
C — Kalorifer ve sıhhî tesisat ve projelerinin nasıl tanzim edileceğine dair talimat.
D — Sıhhî tesisata ait umumî ve fennî şartname.
E — Sıcak sulu kalorifer tesisatı için umumî ve fennî şartname.
F — Hulâsa keşif cetveli, kalorifer tesisat hulâsası, kalorifer tesisat keşfi, sıhhî tesisat hulâsa cetveli, sıhhî tesisat keşfi, yağmur dereleri ve boruları hulâsa keşif cetveli ve keşfi, havagazı tesisat keşfi, ve hulâsa cetveli elektrik tesisatı keşfi hususî ve fennî şartname, dahili elektrik tesisatı hakkında umumî ve fennî şartname, tesisat izah raporu, sıcak su ile teshin hesabı hulâsa cetveli.
G — Projeler.

İsteyenler bu şartnameleri ve evrakı 6 lira 95 kuruş mukabilinde Ankarada Kültür Bakanlığı yüksek öğretim dairesinden, İstanbulda Güzel Sanatlar akademisi direktörlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 4/8/938 tarihinde perşembe günü saat 11 de Kültür Bakanlığı Yüksek Öğretim dairesinde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuli ile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 8.199 lira 84 kuruş muvakkat teminat vermesi, bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup getirmesi lâzımdır. Bayındırlık bakanlığından alınmış 1938 senesi tesisat müteahhitlik vesikasını ibraz edecektir. Bu vesikada bir defa da bu işe benzer 50.000 liralık tesisatı ikmal etmiş olduğu yazılı olması şarttır.

6 — Teklif mektupları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Yüksek Öğretim dairesine getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması şarttır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «2544» «4646»

TURK HAVA KURUMU

BUYUK PIYANGOSU

Dördüncü keşide 11/Ağustos/938 dedir.

Büyük ikramiye: 50,000 liradır. Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirak etmek suretile siz de talîinizi deneyiniz...

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Muhammen bedelleri ve muvakkat teminatları aşağıda yazılı üç gurup tezgâh ayrı ayrı ihale edilmek şartile 25/8/1938 perşembe günü saat 11 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin aşağıda gösterilen muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa Müteahhitlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 10 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (4824)

Gurup	Tezgâhın cinsi ve miktarı	Muhammen bedel Lira	Muvakkat teminat Lira
I	Bir adet Hidrolik boru bükme presi	1550	116,25
II	İki adet çentrolama tezgâhı	2400	180
III	Bir adet musluk alıştırma tezgâhı	3500	262,50

inşaat ilânı

Sümer Bank umum müdürlüğünden

1 — İzmitte kâğıt ve sellüloz fabrikaları müştemilâtından kantin binası garaj ve methal binası ile müdüriyet binasında lâboratuar kısmı tevsiatı inşaatı vahidi fiat esasile ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. İşbu inşaatın muhammen keşif bedeli 92252,49 liradır.

2 — Eksiltme evrakı beş lira mukabilinde Sümerbank inşaat şubesinden alınabilir.

3 — Eksiltme 6 ağustos 938 cumartesi günü saat 12 de Ankarada Sümerbank umum müdürlüğünde yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat miktarı 5870 liradır.

5 — İstekliler ihale gününden en az üç gün evvel Sümerbank inşaat şubesine gelerek kantin, hastane gazino ve otel gibi asgarî 60 000 lira kıymetinde tek bir bina inşa ettiklerine dair yedlerinde bulunan vesikaları ibraz etmeğe ve bu ana kadar yapmış oldukları her nevi inşaatını bir listesini vermeğe ve bu işler hakkında aldıkları vesaiki göstermeğe ve bu hususta kimlerden malûmat alınabileceğini ve hangi bankalarla muamelede bulunduklarını bildirmeğe mecburdurlar. Banka yapacağı araştırmaların neticesine göre istekliye sözü geçen eksiltmeye iştirak edebilmesi için icabeden vesikayı verip vermemekte serbesttir.

6 — Teklif mektuplarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 11 e kadar makbuz mukabilinde Ankarada Sümer Bank umumî muhaberat şubesi müdürlüğüne teslim edilmiş olacaktır.

Posta ile gönderilecek tekliflerin nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfının kanunî şekilde kapatılmış olması lâzımdır.

7 — Bu inşaatı banka dilediği müteahhide vermek hakkını muhafaza eder.

(2660) (4804)

KAN

Sağlam bir insanda kanın miktarı ağırlığının onda biridir. Ve takriben 30 milyar kırmızı 50 milyar beyaz yuvarlacıklardan mürekkebdir. Kanın uzviyetimizde oynadığı rol pek mühimdir Vücudümüzü teşkil eden her hüceyreye lâzım olan gıdayı derhal götürdüğü gibi ölmüş hüceyrelerin enkazını da sürükleyip çıkarır. Ayrıca da vücudün lüzum gösterdiği mıntakalarda da yeni üzvî inşalar yapmak kudretini haiz kimyevî maddelerle hücreleri ihtiva eder. Demek; bir insan saltanatının bütün azamet ve şevketile yaşaması için bu seksen milyarlık muhafız ve imarcı ordusunu iyice koruyup bakması ve daima tazeleyip çoğaltması lâzımdır: İşte bunun için

FOSFARSOL

Kan, kuvvet, iştiha şurubunu tavsiye ederiz

FOSFARSOL; tababetin esasını teşkil eden ve umum doktorlarımız tarafından takdir edilen en mühim ilâçların gayet fennî bir surette birleştirilmesinden yapılmış emsalsız bir hayat eksiridir. Bir şişe sizlere hayatın bütün zevk ve neş'elerini tattıracak ve yaşadığınız müddetçe halsizlik yeis, ıstırab, düşünce, korkaklık, tembellik göstermiyecektir.

FOSFARSOL'u; diğer mukavvî ilâçlardan ayıran başlıca hassa; devamlı bir surette kan, kuvvet, iştiha temin etmesi ve ilk defa kullananlarda bile azamî bir hafta içinde tesirini göstermesidir.

FOSFARSOL; muhakkak bir surette kanı tazeleyip çoğaltır. Tatlı bir iştiha temin eder, adale ve sinirleri sağlamlaştırır, uykusuzluğu, fena düşünceleri, yorgunluğu giderir, muannid inkıbazları geçirir. Vücude daima gençlik ve dinclik verir. Zekâ ve hafızayı parlatır. İnsan makinesine lâzım olan bütün kalori ve enerjiyi vererek tam mânasile azim ve irade sahibi eder. Ve her teşebbüsünde muvaffakıyete kavuşturur.

FOSFARSOL; güneş gibidir, girdiği eve neş'e, güzellik ve heyecan saçar, her eczanede bulunur.

Bütün ıztırabların çaresi

SEFALİN

Aklınızda tutacağınız ve cebinizde taşımanız lâzım gelen yegâne ilâç

SEFALİN

dır,

Baş, Diş, Adale, romatizma ağrıları, üşütmekten husule gelen kırıklıklar, nezle ve Gripi derhal geçirir.

1 ve 12 lik ambalâjlarını her eczahaneden arayınız.

SOLUCANLI ÇOCUKLAR

Gıdalarını solucanlara verirler. Bunun için en birinci deva

İSMET SANTONİN BİSKÜİTİDİR.

Solucanları düşürür, çocuğu cılızlıktan kurtarır. Eczanelerde

KUTUSU 20 KURUŞTUR.

KANZUK

Kuvvet şurubu

ViTALiN

Kansızlık, kemik hastalıkları, dimağ yorgunlukları ile vitaminsizlikten doğma bütün zayıflıkları geçirir.

ViTALiN

Her annenin bilmesi icap eden bir kuvvet şurubudur. Çocuklarınıza Vitalin kuvvet şurubu vermekle onları sağlam, gürbüz ve neş'eli yetiştirirsiniz.

ViTALiN

Mektep çağındaki gençlerle emzikli kadın veya ihtiyarların hayatî kudret ve kuvvetlerini artırır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU — İSTANBUL

DEUTSCHE OSTMESSE KÖNIGSBERG

ARSIULUSAL KÖNIGSBERG SERGISI

Şarkın ve Yakın Şarkın En büyük eşya pazarı.

Dış Ülkeler Pavyonları İnşaat ve teknik kısımları, Ziraat mahsulleri ve makinaları sergisi, Hayvanat sergisi, Küçük San'atlar ve el işleri sergisi.

Almanyada Türk Ticaret odası, Türkiye Cümhuriyeti İktisat Vekâletinin emrile 1935 den beri Königsberg sergisine her yıl muntazaman iştirâk etmektedir.

26 ncı ARSIULUSAL KÖNIGSBERG SERGISI
21—24 Ağustos 1938 günlerinde açılacaktır.

Sergi hakkında her nev'i malûmat için müracaat edilecek yerler: Messamt G. m. b. H. Königsberg (Pr.) Adolf - Hitler-Str. 6-8/Türkische Handelskammer Für Deutschland, Berlin W 15, Kürfürstendamm 197—198

AKŞAM MATBAAS

Rotatif makinelerinde resimli ve renkli gazete ve mecmuaları, baskı adedi yüksek risale, kitab ve her nevi matbuaları en temiz şekilde en ehven şeraitle basar.

★

Devamlı işler için hususî şerait tesbit edilir. Fazla tafsilât için matbaa idaresine müracaat.

Telefon: 20497

Güneş banyosu alacaklara

Güneşin yakıcı şualarından vikaye etmekle beraber cildin daha çabuk esmerleşmesine yardım eden

VIROZA

Pati sürünüz. Ve güneş banyonuzu tereddüdsüz ve kemali sükünetle alınız.

VIROZA

Güneş banyosunda yanan cildinizin yanıklarını teskin ve tedavi için dahi kemali muvaffakiyetle kullanılır.

VIROZA

Patını bir kere tecrübe ederseniz, her vakit kullanacak ve dostlarınıza tavsiye edeceksiniz.

VIROZA

Bir güzellik kremi değil, mütehassıslar tarafından istihzar edilmiş sıhhî ve faideli bir cild melhemidir.

DENIZBANK

Denizyolları işletmesi

İZMİR FUARINA TENZİLATLI BİLET

1 — İzmir Fuarını ziyaret edecek yolculara mahsus olmak üzere bütün iskelelerden İzmir için yüzde 50 tenzilâtlı gidiş - dönüş biletleri verilecektir.

2 — Bu biletlerin satışına 10 Ağustos 938 tarihinden itibaren başlanacak ve 9/Eylül akşamı nihayet verilecektir.

3 — Bu biletleri hamil olan yolcuların tabi oldukları şartlar biletlerin arkalarında yazılı olduğundan bunların kemali itina ile okunması rica olunur.

İzahat almak için acentalarımıza müracaat edilmelidir.

Elbiselerinizi GÜVELERE Karşı Koruyunuz

FLIT daima ÖLDÜRÜR !

Umumî deposu : J. Krespin, İstanbul, Galata, Voyvoda Han 1

Preventorium - Sanatorium Direktörlüğünden:

1) Motör en az 6 silindirli ve en az 75 fren beygir kuvvetinde olacakdır.
2) Dingiller arası en az 112 olacakdır.
3) Dingil tertibatında en az 4 adet amortisör bulunacaktır.
4) Frenlerden ayak freni her dört tekerlek üzerine tesir edecektir.
5) Lâstikler en az 6,00 pus genişlikte olacaktır.
6) Bir adet komple lâstikli stepne verilecekdir.
7) Şandar ve takımlar birlikde verilecekdir.
8) Teslim müddeti siparişden itibaren 45 gündür.
9) Teslim fiatı 1475 liradır.

Kurumumuz için satın alınacak evsafı yukarda yazılı şasiyi vermek isteyenlerin 1/8/1938 pazartesi günü saat 12 e kadar teklif mektuplarını direktörlüğe vermeleri.

---

irak Sefaretinden:

1913 Tevellütlü İrak Teb'asının mecburî Askerlik Hizmetini görmek üzere 1 Ağustos 1938 tarihine kadar bağlı oldukları ahzaasker şubelerine, bu hizmeti tecil etmek istedikleri takdirde evrakı müsbitelerini mustashiben en yakın İrak Sefaret veya Konolosluğuna müracaatları lüzumu ilân olunur.

Dr. Hazım Pekin

Cildiye ve zühreviyeci, Beyoğlu İngiliz sefareti, tramvay durak yeri No. 26

Dr. İhsan Sami

İSTAFİLİKOK AŞISI

İstafilokoklardan mütevellid (ergenlik, kan çıbanı, koltuk altı çıbanı, arpacık) ve bütün cild hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşıdır.

Divanyolu No. 113

---

irak Sefaretinden:

Ankara Yenişehirdeki eski Irak Sefareti binası ve binayı ihata eden bahçe müzayede ile satılığa çıkarılmıştır. Talip olanların cuma ve pazar günlerinden maada hergün sabah saat on buçuktan on iki buçuğa kadar Çankayadaki Irak sefaretine müracaatları lüzumu ilân olunur.

Müzayede 31 Temmuzdan 31 Ağustosa kadar devam edecektir.